Wtorek-środa, 10-11.11.2026 | Nr 262 (25.145) | Wydanie 1 | Cena 5,50 zł (w tym 8% VAT) | **www.gloswielkopolski.pl** | Nr ISSN 2353-6179 | Nr indeksu 350-281

GŁOS WIELKOPOLSKI

BIT/GETTY IMAGES

W środę polskie Święto Niepodległości. Nie dajmy się podzielić, spędźmy je razem!

– Str. 2

Po tragedii

Eksperci są pełni uznania dla ludzi ratujących ofiary w Krakowie. I radzą, jak samemu zachowywać się w takiej sytuacji **– Str. 3**

Możesz pomóc

To tylko słabe baterie – trwa wyścig po lek dla małego Felka. Chłopiec jest chory na rzadką chorobę, potrzeba pieniędzy na leczenie **– Str. 5**

Strefa biznesu

Nadchodzi najbardziej wyczekiwany dzień w handlu. Uważać muszą nie tylko kupujący, nie wszystkie sklepy mają wtedy powody do radości **– Str. 9**

9 772353 617020 46

eprasa.pl ebc14b24fa

POLECAMY

CZWARTEK: Bezpieczne przyjmowanie leków PIĄTEK: Wracamy do zamachu w Krakowie

10.11.2026
Wtorek

Dziś imieniny obchodzą: Andrzej, Lena, Leon, Stefan, Nela
Telefon alarmowy: 112

GŁOS WIELKOPOLSKI

Redaktor naczelny
Leszek Waligóra
Z-ca redaktora naczelnego
Monika Kaczyńska
Wydawca
Leszek Waligóra, Monika Kaczyńska, Radek Patroniak, Justyna Piasecka-Gabryel

www.gloswielkopolski.pl

Polska Press
Makroregion Wielkopolska Kujawsko-Pomorskie
Redakcja
ul. Grunwaldzka 19,
60-782 Poznań,
tel. 61 869 41 00, 61 860 60 00;
redakcja@glos.com
Prezes Makroregionu
Marek Ciesielski
Dyrektor reklamy
Agnieszka Perlińska
Druk
Polska Press Oddział Poligrafia,
85-438 Bydgoszcz,
ul. Grunwaldzka 229

POLSKA PRESS GRUPA

Wydawca Polska Press Sp. z o.o.
ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa,
tel. 22 201 44 00, fax: 22 201 44 10
Prezes Zarządu Polska Press Grupy
Robert Feluś
Redaktor naczelny Polska Press Grupy
Marek Twaróg
Projekt graficzny, dyrektor artystyczny PPG
Tomasz Bocheński
Dyrektor kolportażu PPG Tomasz Osoliński
Biuro Konsumenta PPG
biurokonsumenta@polskapress.pl, tel. 12 688 85 10

©℗ - umieszczenie takich dwóch znaków przy Artykule, w szczególności przy Aktualnym Artykule, oznacza możliwość jego dalszego rozpowszechniania tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem zamieszczonym na stronie www.gloswielkopolski.pl/tresci i w zgodzie z postanowieniami niniejszego regulaminu.

SPORT

Trzy dni z dartem, czyli z Tarnowa do Alexandra Palace

Radosław Patroniak

W dniach 13–15 listopada w Hotelu 500 w Tarnowie Podgórnym odbędą się polskie kwalifikacje do MŚ PDC 2027 oraz turnieje Grand Prix Polskiej Organizacji Darta. Dla zwycięzcy piątkowych kwalifikacji stawką będzie awans do słynnej imprezy w londyńskim Alexandra Palace.

FOT. ARCHIWUM DANIELA PAJĄCZKOWSKIEGO

W najbliższy weekend w Tarnowie Podgórnym będzie królował dart w różnych kategoriach wiekowych

O randze piątkowych kwalifikacji świadczy zainteresowanie poprzednią edycją zawodów. W ubiegłym roku w Hotelu 500 o awans do MŚ PDC walczyły 182 osoby. Zwycięstwo w tegorocznym turnieju ponownie otworzy drogę do występu na międzynarodowej scenie i rywalizacji z czołowymi zawodnikami świata.

– Cieszymy się, że Hotel 500 ponownie będzie gospodarzem wydarzenia, które przyciąga zawodników z całej Polski. Takie spotkania łączą sport z pasją – mówi Anna Operacz, dyrektor Hotelu 500.

REDAKTORZY DYŻURNI

Widziałeś/łaś coś ciekawego? Chcesz tym się z nami podzielić? Zadzwoń do redaktora dyżurnego w wybranym mieście lub wyślij e-mail na wydawca@glos.com
Poznań: Maciej Szymkowiak – 61 860 60 82
Piła: Martin Nowak – 797 607 926
Kalisz: Mariusz Kurzajczyk – 502 499 351

AUTOPROMOCJA

Prenumeruj „Głos Wielkopolski”

tel. 61 333 22 60
bok.prenumerata@polskapress.pl
prenumerata.gloswielkopolski.pl

POGODA

dziś
2°C/0°C

jutro
4°C/0°C

POZNAŃ

Święto Niepodległości w Poznaniu: pokazy, uroczystości i imieniny ulicy Święty Marcin!

Grzegorz Okoński

Wielkopolskie obchody Święta Niepodległości rozpoczną się o godz. 9.00 Mszą świętą za Ojczyznę w Farze Poznańskiej. Następnie na Placu Wolności w Poznaniu odbędzie się o godz. 10.30 koncert Kórnickiej Orkiestry Dętej im. Ks. Józefa Poniatowskiego i o 11.00 – oficjalne uroczystości Święta.

FOT. ŁUKASZ GDAK

11 listopada Poznań obchodzić będzie Narodowe Święto Niepodległości, a także imieniny ulicy Święty Marcin

Również o godz. 11.00 w parafii św. Marcina w Poznaniu odbędzie się uroczystość odpustowa ku czci Świętego Marcina.

Tego dnia w Muzeum Broni Pancernej w Poznaniu będzie można dosłownie dotknąć historii i zobaczyć, jak wyglądali żołnierze polskich formacji, od powstańców wielkopolskich, przez żołnierzy Wojsk Wielkopolskich, Września 1939, po formacje Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Święto Niepodległości w Muzeum rozpocznie się o godz. 10.30 – zostanie wówczas odśpiewany hymn Polski, potrwa do 17.30. Wstęp wolny

Wielkopolskie Muzeum Niepodległości zaprasza natomiast na zajęcia dla dzieci, dla graczy i dla miłośników historii. O godz. 10.00 odbędą się w Muzealnym Centrum Edukacyjnym, ul. Ślusarska 14 warsztaty rodzinne dla dzieci w wieku 8-13 lat: „Jeźdźcy generała: stwórz własnego hobby horse'a” (zapisy: tel. 887 222 468 lub edukacja@wmn.poznan.pl). O 12.00 w Muzeum Uzbrojenia, Park Cytadela, przygotowano oprowadzanie kuratorskie po wystawie „46 Pułk Piechoty im. Hrabiego Kirchbacha – Wielkopolanie na Wielkiej Wojnie”, a w godz. 12.00–15.00, ponownie w Muzealnym Centrum Edukacyjnym, będzie można zagrać razem z Piątkowskim Klubem Planszowym m.in. w gry planszowe - „Niepodległą” i „Bitwę Warszawską”. Wstęp wolny.

O godz. 14.00 wyruszy Poznański Marsz Niepodległości, z Rynku Wildeckiego w stronę Pomnika Powstańców Wielkopolskich (ominie go jednak z powodu remontu). Dalsza trasa to ul. Matyi, Fredry aż do Teatru Wielkiego im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu. W Teatrze o godz. 18.00 odbędzie się koncert - spektakl baletowy „Conrad”.

Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji otworzą dla zwiedzających Kopiec Wolności nad Jeziorem Maltańskim. Na szczyt będzie można wejść między godz. 10:00 a 16:00, trzeba pamiętać, że może tam jednocześnie przebywać tylko 20 osób.

Narodowe Święto Niepodległości połączone będzie też z imieninami ul. Święty Marcin: świętować będzie można na skrzyżowaniu ul. Święty Marcin z Aleją Niepodległości w godzinach od 11:00 do 21:00, a o godz. 14.00 korowód świętomarciński przejdzie ulicami Święty Marcin, Składową, Towarową, Aleją Niepodległości.

W MUZEUM BIŻUTERII W POZNANIU NIE TYLKO CIEKAWE EKSPOZYCJE, ALE TEŻ WARSZTATY Z FILCU

FOT. RADOSŁAW PATRONIAK

W Muzeum Biżuterii MoJA w Poznaniu, funkcjonującym przy ul. 27 Grudnia (w miejscu dawnego McDonald'sa) dopiero od siedmiu miesięcy,można zobaczyć nie tylko ciekawe eksponaty z całego świata, ale również co miesiąc wziąć udział w warsztatach biżuterii z filcu.
– W tych zajęciach uczestniczą dzieci, ich rodzice, a także seniorzy. Z próbek filcu można wykonać wspaniałe ozdoby. Prace naszych gości są też swego rodzaju biżuterią – tłumaczyła Aleksandra Piech (na zdjęciu z lewej, obok Patrycja Arentowicz z Muzeum Biżuterii), nauczycielka plastyki w ośrodku dla dzieci niesłyszących na Śródce. PAT

eprasa.pl ebc14b24fa

WIELKOPOLSKA

• **Dyżur redakcyjny pełni dziś**
• Maciej Szymkowiak, tel. **61 860 60 82**

POZNAŃ

Ratownik: Najpierw trzeba zatkać każdą dziurę

Postrzelony policjant sam założył sobie stazę, a świadkowie ruszyli z pomocą rannym. Jak wygląda ratowanie osób z ranami postrzałowymi i jakie błędy mogą kosztować życie? Wyjaśnia Maciej Święcichowski, ratownik medyczny z Poznania.

Sylwia Rycharska

W sobotę, 7 listopada na Rynku Głównym w Krakowie 24-letni Michał O. z Ostrowca Świętokrzyskiego zastrzelił sześć osób i ranił kolejnych piętnaście, w tym dwóch policjantów.

FOT ROBERT WOŹNIAK

Jak prawidłowo powinno się zakładać stazę, Maciej Święcichowski pokazał w naszym materiale wideo dostępnym na gloswielkopolski.pl

Maciej Święcichowski, ratownik medyczny z Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu, nie brał udziału w akcji ratunkowej. Jego ocena opiera się na nagraniach i relacjach publikowanych w mediach.

Jednym z najbardziej komentowanych nagrań po zamachu było to przedstawiające postrzelonego policjanta, który sam założył sobie stazę, czyli opaskę uciskową ograniczającą przepływ krwi w uszkodzonej kończynie. Jak zwraca uwagę Święcichowski, wcześniej opanował emocje mimo odniesionych obrażeń i chaosu panującego wokół.

Zdaniem ratownika duże znaczenie mogło mieć również wcześniejsze doświadczenie wojskowe funkcjonariusza. Zanim trafił do policji, służył w 6. Brygadzie Powietrznodesantowej i 18. Bielskim Batalionie Powietrznodesantowym.

– Widać było, że staza była wcześniej prawidłowo złożona do użycia. Najpierw uklęknął, żeby się uspokoić, a następnie założył opaskę na ranną kończynę. Zrobił to wysoko i ciasno, czyli dokładnie tak, jak powinno się postąpić w sytuacji, gdy nie znamy dokładnego miejsca urazu – ocenia.

Jak tłumaczy ratownik medyczny, przy obrażeniach postrzałowych pierwszym zadaniem jest zatrzymanie krwawienia. – To właśnie masywny krwotok najczęściej zabija osobę postrzeloną. Musimy jak najszybciej zatkać każdą dziurę i zrobić wszystko, żeby poszkodowany nie tracił krwi – mówi.

Jeżeli rana znajduje się na kończynie, ratownicy zakładają stazę. – Ubranie często zasłania ranę, a my nie mamy pewności, gdzie dokładnie doszło do uszkodzenia. W takiej sytuacji bezpieczniej jest założyć stazę wysoko i ciasno niż szukać dokładnego miejsca postrzału – wyjaśnia. Jak zaznacza Maciej Święcichowski, doświadczenia wojny w Ukrainie pokazują, że w sytuacjach kryzysowych ludzie próbują tamować krwotok przy użyciu wszystkiego, co mają pod ręką. Improwizowane opaski mogą jednak nie być tak skuteczne jak profesjonalne stazy.

Jeżeli opaski nie można zastosować, np. przy urazach szyi, pachwiny czy pachy, konieczne jest tzw. pakowanie rany, czyli szczelne wypełnienie jej gazą lub opatrunkiem hemostatycznym.

Ratownik zwraca uwagę na błąd widoczny na części nagrań z miejsca tragedii. – Wiele osób odruchowo rozpoczyna resuscytację. Tymczasem przy masywnym krwotoku najpierw trzeba zatrzymać utratę krwi. Jeśli organizm nie ma odpowiedniej ilości krwi, serce nie ma czego pompować – tłumaczy.

Jeśli świadek zdarzenia nie dysponuje specjalistycznym sprzętem, powinien przede wszystkim uciskać miejsce krwawienia. – Czasami sam ucisk dłonią nie wystarczy. W przypadku bardzo silnego krwotoku skuteczniejsze może być nawet uklęknięcie w miejscu krwawienia. Chodzi o to, żeby fizycznie zatrzymać wypływ krwi – mówi ratownik.

Jeśli na miejscu są dwie osoby, jedna może tamować krwotok, a druga prowadzić resuscytację.

Ratownik zwraca uwagę na jeszcze jedną pułapkę, która może zmylić osoby udzielające pomocy. – Jeżeli ktoś został postrzelony w jedną kończynę, krew może znajdować się także na drugiej. A to nie oznacza, że właśnie tam znajduje się rana – tłumaczy. Dlatego w przypadku osób nieprzytomnych ratownicy rozcinają ubranie i sprawdzają całe ciało, aby odnaleźć wszystkie obrażenia.

Na nagraniach z miejsca zdarzenia widoczna była broń leżąca w pobliżu rannych. Zdaniem ratownika w takich sytuacjach łatwo skupić się wyłącznie na pomocy poszkodowanym. – Zawsze najpierw musimy zadbać o siebie. Jeżeli na miejscu znajduje się broń, nie należy jej dotykać. Jeśli nie mamy doświadczenia w jej obsłudze, najlepiej dopilnować, żeby nikt jej nie ruszał do czasu przyjazdu służb. Na nagraniach było widać, że broń leżała między poszkodowanymi i w pewnym momencie ktoś nawet obok niej przechodził. W takim chaosie łatwo stracić ją z oczu, a później może się okazać, że nikt nie wie, gdzie się znajduje – ocenia.

Zdaniem poznańskiego ratownika tragedia w Krakowie pokazuje, że warto szkolić się nie tylko z resuscytacji krążeniowo-oddechowej i obsługi defibrylatora AED, ale również z tamowania masywnych krwotoków.

– Ludzie chcą pomagać i to było widać na nagraniach z Krakowa. Jeśli jednak ktoś nie potrafi udzielić pomocy albo boi się działać, powinien przynajmniej wezwać służby ratunkowe. Taki telefon również może uratować życie – podsumowuje.

Ratownik zwraca uwagę, że policjanci przechodzą szkolenia z kwalifikowanej pierwszej pomocy dostosowane do specyfiki swojej służby. Obejmują one również elementy medycyny taktycznej i bojowej, m.in. zakładanie staz, pakowanie ran oraz postępowanie przy obrażeniach postrzałowych.

Cały artykuł jest dostępny na gloswielkopolski.pl.

BEZPIECZEŃSTWO

Kto dostaje pozwolenie na broń palną? Polska i tak jest najbardziej rozbrojona

Grzegorz Okoński

Sprawca masakry w Krakowie miał legalnie broń palną. Dostęp do niej nie jest łatwy i mimo wzrostu zainteresowania nią w efekcie zagrożenia wojną na Ukrainie, w statystykach Polska jest na ostatnim miejscu.

W Polsce na 100 osób przypada 2,5 - 2,8 sztuk broni, czyli 0,03 sztuki na jedną osobę. W Europie to wynik lokujący Polskę na ostatnim miejscu. W Finlandii na 100 osób przypadają 32,4 sztuki broni, a w Austrii – 30. Policja informuje, że w ubiegłym roku liczba pozwoleń na broń sięgnęła 411769 pozwoleń i 1037778 zarejestrowanych sztuk broni. Najwięcej, bo 408,7 tys sztuk rejestrowano do celów łowieckich, 295,8 tys. – do celów kolekcjonerskich, a 274,4 tys. – do sportowych. Do ochrony osobistej wydano 47,9 tys. pozwoleń, ale zarejestrowano 41,6 tys. sztuk broni. Około 39 tys. Wielkopolan ma 236,6 tys. sztuk broni.

Broń palną i amunicję do niej można mieć tylko wtedy, gdy uzyskamy na to pozwolenie ze strony Policji lub Żandarmerii Wojskowej, tylko na zasadach określonych w ustawie, w tym – zgodnie z ważną przyczyną, warunkującą typ pozwolenia. Są wyjątki, ściśle określone, dotyczące np. muzeów, czy broni alarmowej o kalibrze do 6 mm. Osoba ubiegająca się o pozwolenie na broń musi przejść pomyślnie badanie lekarskie i psychologiczne i przedstawić policji orzeczenia lekarskie - nie może bowiem mieć zaburzeń psychicznych, zaburzeń funkcjonowania psychologicznego, czy być uzależnioną od alkoholu i substancji psychoaktywnych. Znaczenie ma też niekaralność, stałe zameldowanie w kraju i opinia uzyskana przez policję, a dotycząca tego, czy osoba nie stanowi zagrożenia dla siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego. Musi mieć ukończone 21 lat lub – w sytuacjach związanych ze sportem i łowiectwem – 18 lat.

Ustawa nie narzuca ograniczenia ilości sztuk broni, za to Wydziały Postępowania Administracyjnego Komend Policji, w trakcie wydawania pozwoleń określają ilość broni, i rozszerzają ją w kolejnych postanowieniach.

Zamachowiec, który otworzył ogień do przypadkowych przechodniów i do policjantów miał pozwolenie na broń. Gdy o nie występował, musiał uzyskać pozytywne wyniki orzeczeń lekarskich i psychologicznych, tak samo zastrzeżeń do niego nie mógł mieć policjant dzielnicowy i pytani przez tego ostatniego sąsiedzi.

eprasa.pl ebc14b24fa

PO TRAGEDII

Nie uciekła przed strzałami. Bohaterska pielęgniarka z Jarocina ratowała rannych po strzelaninie

Piotr Fehler

To historia o odwadze, która nie zna wahania. Kiedy na krakowskim Rynku wybuchła panika, a przerażeni ludzie szukali schronienia przed śmiercionośnym zagrożeniem, Iwona Kościelna, pielęgniarka ze Szpitala Powiatowego w Jarocinie zrobiła coś, na co zdobywają się nieliczni. Zamiast ratować siebie, ruszyła ratować innych

Tragiczne wydarzenia, do których doszło 7 listopada w centrum Krakowa, wstrząsnęły całą Polską. W wyniku strzelaniny zginęło sześć osób, a kilkanaście zostało rannych. Wśród osób, które jako pierwsze udzielały pomocy poszkodowanym podczas sobotniej strzelaniny w centrum miasta, była Iwona Kościelna, pielęgniarka pracująca na co dzień w Szpitalu Powiatowym w Jarocinie. Kobieta przyjechała do stolicy Małopolski na rodzinny weekend. Nikt nie przypuszczał, że spokojny wyjazd zamieni się w koszmar

Kilka minut przed tragedią wraz z członkinią rodziny przebywała na drugim piętrze sklepu przy Rynku Głównym. Gdy rozległy się strzały, większość osób instynktownie zaczęła uciekać. Ona postąpiła inaczej. Nie wiedząc jeszcze dokładnie, co się wydarzyło, zbiegła na dół i natychmiast przystąpiła

FOT. ADAM KACZMARZ

W poniedziałek rynek w Krakowie stał się miejscem zadumy

do udzielania pomocy rannym. - Dzieci krzyczały: „Boję się, boję się!" Podeszłam do kasy. Ekspedientka powiedziała, że jest strzelanina i są ranni. Powiedziałam, że jestem pielęgniarką, ludzie pewnie potrzebują pomocy. Pozwoliła mi zejść - mówiła w rozmowie z „Wysokimi obcasami". Nie miała przy sobie specjalistycznego sprzętu, nie czekała na polecenia. Było doświadczenie, zawodowy instynkt i świadomość, że każda sekunda może decydować o życiu. Kiedy wokół panował chaos, ona reanimowała poszkodowanych.

Na dole leżeli już ranni, którym pomagali przedstawiciele służb. Zapytała, czy potrzebują zmiany w reanimacji, a gdy uzyskała potwierdzenie wyjęła nową parę rękawiczek. - Założyłam je, zmieniłam ją i zaczęłam reanimować leżącego tam mężczyznę bez ran postrzałowych - opowiada pani Iwona w rozmowie z Wysokimi Obcasami:"

Dramatyczne chwile przeżywała w tym czasie jej córka. Bezskutecznie próbowała dodzwonić się do mamy, nie wiedząc, czy jest bezpieczna.

- Wtedy, kiedy ja do niej dzwoniłam, ona reanimowała ludzi. Wtedy, kiedy nie odbierała telefonu, wkłuwała się w żyłę postrzelonej w brzuch dziewczynie - napisała we wzruszającym wpisie.

W relacjach świadków i bliskich powraca jeden obraz: kobieta, która w chwili zagrożenia nie pomyślała o sobie. Poszła tam, skąd inni uciekali. To właśnie taka postawa sprawia, że słowo „powołanie" nabiera prawdziwego znaczenia. - Tam gdzie inni uciekają, ona biegnie pod prąd i wciela się w rolę, do której po prostu została stworzona. W sercu ma zapisaną dobroć od zawsze... a to, że jest pielęgniarka z powołania było dla mnie oczywiste - komentowała pani Milena, córka pani Iwony. „Nie każdy bohater musi nosić pelerynę. Mamo, jestem z Ciebie dumna, dziękuję Ci za to, że każdego dnia pokazujesz mi, jakim być człowiekiem" - napisała.

Dla współpracowników z jarocińskiego szpitala nie jest zaskoczeniem, że właśnie tak zachowała się ich koleżanka. Na co dzień pomaga pacjentom, a w sytuacji ekstremalnej zrobiła dokładnie to samo, tyle że stawką było ludzkie życie w samym środku jednej z największych tragedii ostatnich lat.

Prezes zarządu szpitala Beata Walczak-Silińska, wspólnie z dyrektorem ds. pielęgniarek i innego personelu medycznego Dorotą Kubiak, starostą jarocińskim Mariuszem Stoleckim oraz wicestarostą Katarzyną Szymkowiak spotkali się z panią Iwoną.

- Osobiście spotkaliśmy się z panią Iwoną, aby porozmawiać, podziękować Jej oraz wyrazić uznanie dla Jej postawy - podkreśla dyrekcja szpitala w Jarocinie.

- Należy jednak pamiętać, że wydarzenie w którym uczestniczyła, było dla Niej ogromnym przeżyciem, niosącym ze sobą wiele emocji. Za każdą taką sytuacją stoi przede wszystkim człowiek, jego uczucia i osobiste doświadczenia. Podczas naszego spotkania mieliśmy możliwość spokojnej i szczerej rozmowy oraz osobistego przekazania podziękowań - czytamy w specjalnie wydanym komunikacie przez dyrekcję szpitala w Jarocinie.

Szpital w Jarocinie poinformował jednocześnie, że Iwona Kościelna nie chce udzielać wywiadów ani publicznie wypowiadać się na temat tego wydarzenia. Jest to jej świadoma i osobista decyzja, którą w pełni szanujemy.

- Jako prezes szpitala pragnę podkreślić, że za każdą bohaterską postawą stoi człowiek, który również potrzebuje zrozumienia, wsparcia i szacunku. Nie każde wyjątkowe działanie wymaga medialnego rozgłosu. Czasami najważniejsze jest zwykłe, szczere „dziękuję". Pani Iwonie raz jeszcze serdecznie dziękujemy za Jej postawę, odwagę i gotowość niesienia pomocy - zaznacza Beata Walczak-Silińska

Bohaterska postawa pielęgniarki z Jarocina poruszyła Internet

Postawa Iwony Kościelnej poruszyła tysiące internautów. W mediach społecznościowych i pod publikacjami opisującymi wydarzenia z Krakowa pojawiło się mnóstwo komentarzy pełnych uznania dla pielęgniarki z Jarocina. Internauci nazywają ją bohaterką, podkreślając, że w chwili śmiertelnego zagrożenia wykazała się niezwykłą odwagą i profesjonalizmem.

W wielu wpisach pojawiają się słowa wdzięczności oraz przekonanie, że jej postawa jest najlepszym dowodem na to, jak ogromną rolę odgrywają na co dzień pielęgniarki i ratownicy medyczni.

POZNAŃ

Tłok nasz powszedni. Tak zapełniły się pociągi w Wielkopolsce

Szymon Paź

– Kolej jest ofiarą własnej popularności – mówi Paweł Rydzyński, ekspert od transportu publicznego. Ofiarami tej popularności są też pasażerowie, którzy narzekają na tłok w pociągach, trudności z zakupieniem biletów czy zbyt małą liczbę pociągów.

Już w 2022 r. liczba pasażerów kolei w Polsce przekroczyła liczbę z 2019 r., sprzed pandemii Covid-19, choć jeszcze na początku roku obowiązywały pewne ograniczenia w transporcie publicznym. W 2026 r. liczba pasażerów kolei będzie o niemal 30 proc. wyższa. Za wielką popularnością kolei nie nadążają przewoźnicy, którym brakuje pociągów, by przewieźć wszystkich chętnych.

W województwie wielkopolskim – przez lata numerze 3. w Polsce jeśli chodzi o liczbę podróży na mieszkańca – kolej rośnie wolniej Z danych Urzędu Transportowego wynika, że w latach 2023-2025 liczba podróżnych wzrosła o 11 proc..

Ale to nie znaczy, że mieszkańcy Wielkopolski nie ruszyli tłumnie do pociągów. Są trasy, na których wzrost pasażerów w I połowie 2026 r. w stosunku do I połowy 2023 r. przekroczył 30 proc. – wynika z danych udostępnionych nam przez Urząd Marszałkowski. Najszybciej liczba podróżnych wzrastała na trasie łączącej Poznań z Wolsztynem i Powodowem (34 proc.) i trasie łączącej Poznań z Gnieznem i Trzemesznem (31 proc.). 22-procentowy wzrost odnotowano też na trasie Poznań–Zbąszyń. Najmniejszy przyrost nastąpił na trasie Poznań – Leszno i Rawicz. Na niej jeżdżą jednak także co godzinę pociągi PKP Intercity, a spółka chwali się dużymi wzrostami w relacji Poznań – Wrocław.

Wzrost pasażerów widać także w danych Urzędu Transportu Kolejowego dotyczących wymiany pasażerskiej na stacjach kolejowych. Na największej stacji w Wielkopolsce – Poznaniu Głównym – w latach 2023-2025 przybyło 17,86 proc. pasażerów. Największe wzrosty w Wielkopolsce odnotowano na stacjach w Rokietnicy i Biskupicach Wielkopolskich – tam pasażerów przybyło aż połowę. W Krzyżu – 42 proc., w Kaliszu – 33 proc., a w Szamotułach o 30 proc.

W aglomeracji Poznania, gdzie pociągi jeżdżą najczęściej, spadki odnotowano m.in. w Skokach, Strykowie i Roszkowie, na niezelektryfikowanych liniach kolejowych. To tam jeżdżą najkrótsze i najmniej pojemne składy w Wielkopolsce.

Od początku 2023 r. na tory Wielkopolski wyjechało w sumie 12 nowych składów, dodatkowe 16,7 proc. miejsc siedzących. Poprawiły one sytuację przede wszystkim na liniach spalinowych do Wągrowca i Wolsztyna. W 2027 i 2028 r. dotrze kolejne 14, a liczba miejsc zwiększy się o 20 proc. Dopiero wówczas podróżni powinni poczuć wyraźną poprawę w regionie. Po 2028 r. kolej powinna dotrzeć do kolejnych wielkopolskich miast – Gostynia, Śremu, Czarnkowa, Sierakowa i Międzychodu.

FOT. GRZEGORZ DEMBIŃSKI

W latach 2023-2025 w Wielkopolsce przybyło 4 mln pasażerów

eprasa.pl ebc14b24fa

ZDROWIE

„To tylko słabe baterie na starcie”. Trwa wyścig po lek

Sylwia Rycharska

O Felka starali się dwa lata. Wcześniej Ania poroniła sześć razy. Kiedy w końcu się urodził, rodzice byli przekonani, że najgorsze mają już za sobą. Kilka miesięcy później usłyszeli diagnozę ultrarzadkiej choroby genetycznej PUS3. Dziś wspólnie z innymi rodzinami walczą o stworzenie terapii genowej dla dzieci z tym zespołem.

FOT. WALDEMAR WYLEGALSKI

15-miesięczny Felek Żebrowski z rodzicami oraz siostrą Adelą

– Myśleliśmy, że limit pecha wyczerpaliśmy do zera. Byliśmy w błędzie – mówi mama 15-miesięcznego Feliksa, Anna Cieśluk-Żebrowska, twórczyni popularnego podcastu parentingowego „Nic na siłę”.

Chłopiec urodził się z charakterystycznym kształtem głowy. Okazało się, że ma przedwcześnie zrośnięty szew czaszkowy. Już jako trzymiesięczne niemowlę przeszedł poważną operację, która miała umożliwić prawidłowy wzrost mózgu. W wieku 7 miesięcy czekał go kolejny zabieg.

Zdecydowali się na bardziej szczegółowe badania genetyczne WES. Oprócz mutacji odpowiedzialnej za problemy z czaszką u chłopca wykryto dwie wadliwe kopie genu PUS3. Oznaczało to rozpoznanie ultrarzadkiego zespołu wad rozwojowych.

– Kiedy zobaczyliśmy wynik, ten zbitek kilku literek z cyferką, tak naprawdę nie wiedzieliśmy, co oznacza. Zaczęliśmy szukać informacji i to, co przeczytaliśmy, zwaliło nas z nóg – wspomina Anna.

Dziś Felek ma 15 miesięcy, ale pod względem rozwoju przypomina raczej 7- lub 8-miesięczne dziecko. Najchętniej dotyka przedmiotów i poznaje świat, wkładając zabawki do ust. Ze względu na wiotkość mięśni ma też trudności z jedzeniem i przełykaniem, nie siedzi jeszcze samodzielnie. Wymaga regularnej rehabilitacji, ćwiczeń w domu i opieki neurologopedy.

PUS3 to niezwykle rzadka choroba genetyczna. Mutacja zaburza produkcję enzymu potrzebnego do prawidłowego funkcjonowania komórek i wytwarzania białek. W konsekwencji dzieci mogą mieć poważne opóźnienia rozwoju ruchowego i intelektualnego, problemy z mową, a także padaczkę czy zaburzenia pracy narządów. Choroba ujawnia się wtedy, gdy dziecko odziedziczy dwie wadliwe kopie genu – po jednej od każdego z rodziców. Osoby posiadające tylko jedną taką kopię są zdrowymi, często nieświadomymi nosicielami.

Mutacja ma polskie korzenie. Badania prof. Roberta Śmigiela z Wrocławia wskazują na tzw. efekt założyciela. Oznacza to, że wada genetyczna pojawiła się prawdopodobnie wiele pokoleń temu u wspólnego przodka na terenach dzisiejszego Śląska. Zagraniczni pacjenci, u których ją wykryto, również mają polskie korzenie.

Od czasu pierwszych rozpoznań świadomość choroby rośnie. Rodzice wymieniają się informacjami, nagłaśniają problem i pomagają kolejnym rodzinom dotrzeć do właściwej diagnostyki. Jak mówi mama Felka, obecnie zdiagnozowano około 30 dzieci z tą mutacją. Najmłodszy jest właśnie Felek, a najstarszy pacjent ma 17 lat.

Szansą dla dzieci jest terapia genowa, nad którą pracuje prof. Leszek Lisowski, polski naukowiec i specjalista w dziedzinie terapii genowych, związany z ośrodkami badawczymi w Sydney i Warszawie.

W największym uproszczeniu terapia ma dostarczyć do komórek prawidłową kopię genu. Dzięki temu organizm mógłby ponownie produkować brakujący enzym. Atutem PUS3 jest niewielki rozmiar genu, który dobrze nadaje się do wykorzystania tej technologii. Jak mówił jeszcze w marcu w rozmowie z PAP prof. Lisowski, badania laboratoryjne przyniosły obiecujące wyniki. Po dostarczeniu prawidłowej kopii genu metabolizm badanych komórek wracał do normy. Naukowiec podkreślał, że daje to nadzieję na przywrócenie komórkom nerwowym możliwości prawidłowego funkcjonowania i dalszego rozwoju.

– Podając terapię, dajemy mózgowi szansę na to, by zaczął funkcjonować prawidłowo, by zaczął się uczyć nowych rzeczy – mówił wtedy prof. Lisowski.

Problemem pozostaje finansowanie. Dla dużych firm farmaceutycznych stworzenie leku dla tak niewielkiej grupy pacjentów nie jest opłacalne. Dlatego inicjatywę przejęli rodzice, którzy zrzeszyli się w PUS3 Foundation i wspólnie finansują prace badawcze prowadzone przez zespół prof. Lisowskiego.

Celem jest stworzenie jednej terapii, z której będą mogły skorzystać wszystkie obecne i przyszłe dzieci z tą mutacją. Ma ona pozostać w rękach fundacji, a jej cena ma być możliwie przystępna, tak aby dostęp do leczenia nie zależał od możliwości finansowych rodziców.

Obecnie trwa trzeci etap finansowania projektu. Do końca lutego 2027 roku trzeba zebrać jeszcze 3,75 mln zł na przygotowanie produkcji leku. Dotychczas rodzice zgromadzili już niemal 2 mln zł.

Do wspólnej walki o terapię włączyli się również mieszkańcy Poznania. W sobotę, 7 listopada, w Szkole Podstawowej Da Vinci odbyło się wydarzenie charytatywne „Gramy dla Felka”, z którego dochód został przeznaczony właśnie na ten cel. Główną atrakcją był koncert Michała Kowalonka.

– Nie walczymy tylko o naszego syna. Chcemy, żeby kolejne rodziny nie musiały przechodzić przez to samo i słyszeć, że dla ich dzieci nie ma leku – mówi Anna Cieśluk-Żebrowska.

Pomóc można również bez wychodzenia z domu. Wpłat można dokonywać za pośrednictwem zbiórki internetowej „Ładujemy Felka i przyjaciół” na portalu pomagam.pl.

REKLAMA 0011611414

OBWIESZCZENIE
WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO
z 6 listopada 2026 r.

Na podstawie art. 11f ust. 3 i 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 311), zwanej dalej: specustawą,

zawiadamiam,

że 6.11.2026 r. została wydana decyzja Wojewody Wielkopolskiego (znak: IR-III.7821.17.2025.EFS) uchylająca w części decyzję Prezydenta Miasta Poznania nr 552/2025 z 19.08.2025 r. (znak: UA-IV.6740.410.2025) o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla inwestycji pod nazwą „Rozbudowa ulicy Maków Polnych w Poznaniu na odcinku od ul. Naramowickiej do zjazdu na teren inwestycji mieszkaniowej zlokalizowanej na działkach o nr ewid. 4/8, 5/3 ark. 23 obręb Umultowo”, i orzekająca w zakresie uchylenia, a w pozostałej części utrzymująca zaskarżoną decyzję w mocy.

Strony postępowania lub ich przedstawiciele i pełnomocnicy mogą uzyskać informacje o treści decyzji telefoniczne lub e-mailowo, bądź zapoznać się z aktami sprawy w siedzibie Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Wydział Infrastruktury, Al. Niepodległości 16/18, w godzinach obsługi klientów (poniedziałek, środa, piątek od 8.30 do 15.00, wtorek, czwartek od 12.00 do 15.00). W celu zapewnienia sprawnej obsługi klientów uprzejmie proszę o wcześniejsze uzgodnienie terminu wizyty (tel. 61 854 12 91, e-mail: eflorek@poznan.uw.gov.pl).

Treść decyzji została również zamieszczona wraz z obwieszczeniem na stronie internetowej: www.poznan.uw.gov.pl w zakładce Ogłoszenia/Obwieszczenia od 10.11.2026 r.

Decyzja jest ostateczna w toku instancji. Od decyzji przysługuje stronie prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, przy ul. Ratajczaka 10/12, 61-815 Poznań, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego, w terminie 30 dni od dnia zawiadomienia o jej wydaniu. Od skargi pobiera się wpis stały w wysokości 500 zł zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 535). Strony mają możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów albo przyznanie pomocy prawnej. Skarga powinna spełniać wymogi formalne wskazane w art. 46 i 57 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2026 r. poz. 143 ze zm.).

Zgodnie z art. 11f ust. 3 specustawy, w związku z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2025 r. poz. 1691), zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie czternastu dni **od 10.11.2026 r.,** tj. dnia, w którym nastąpiło publiczne ogłoszenie poprzez obwieszczenie w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu, w urzędach gmin właściwych ze względu na przebieg drogi, w Biuletynach Informacji Publicznej tych urzędów, a także w prasie lokalnej.

REKLAMA 0011611136

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

BURMISTRZ GMINY SIERAKÓW ogłasza **drugi przetarg ustny nieograniczony** na sprzedaż prawa własności nieruchomości lokalowej położonej w Kaczlinie.

Przedmiot sprzedaży: lokal mieszkalny nr 2 na parterze budynku nr 67 w Kaczlinie, o powierzchni użytkowej 51,60 m² (2 pokoje, kuchnia, łazienka, przedpokój), wraz z udziałem 403/1000 w nieruchomości wspólnej (działka nr 14/4, obręb Kaczlin, o pow. 0,1930 ha). Księga wieczysta nr PO2A/00033925/6.

Przeznaczenie: w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego teren oznaczony symbolem MN (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna); sposób korzystania: cele mieszkaniowe.

Stan techniczny: Budynek wymaga pilnego remontu zgodnie z ostateczną decyzją nakazową PINB w Międzychodzie (znak: PINB.51.8.2022). Nabywca lokalu staje się stroną postępowania egzekucyjnego w administracji i jest zobowiązany do wykonania nakazu oraz pokrycia kosztów proporcjonalnie do udziału.

Cena wywoławcza: 79.500,00 zł netto (sprzedaż zwolniona z VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT).

Wadium: 8.000,00 zł.

Minimalne postąpienie: 800,00 zł.

Termin i miejsce przetargu: 15 grudnia 2026 r. o godz. 12:00 w Urzędzie Gminy Sieraków, ul. 8 Stycznia 38, sala nr 2 (parter).

Warunki uczestnictwa: Wpłata wadium w pieniądzu na konto Urzędu Gminy Sieraków nr 47 9082 0005 0000 2860 2000 0010 w Banku Spółdzielczym Pojezierza w Sierakowie (z dopiskiem „Wadium na lokal mieszkalny nr 2 w Kaczlinie”) najpóźniej do dnia 11 grudnia 2026 r. (liczy się data wpływu środków). Przed przetargiem należy okazać dowód wpłaty wadium, dowód tożsamości (oraz ew. dokumenty rejestrowe/pełnomocnictwa dla firm) i złożyć oświadczenie o zapoznaniu się z warunkami przetargu i stanem obiektu.

Informacje dodatkowe: Pełna treść ogłoszenia została wywieszona na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Sieraków oraz opublikowana na stronie internetowej Urzędu w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Sieraków. Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Sieraków, pok. nr 25, lub telefonicznie: 61 295 58 75.

eprasa.pl ebc14b24fa

FOKUS

• **Szef MON Władysław Kosiniak-Kamysz** ma dziś spotkać się w Waszyngtonie z szefem Pentagonu Pete'em Hegsethem

ZAMACH W KRAKOWIE

Nie żyje sprawca strzelaniny z Krakowa. Zmarł w poniedziałek w szpitalu

W poniedziałek nad ranem zmarł sprawca strzelaniny w Krakowie – poinformowała małopolska policja. Jego stan od początku był krytyczny, przeszedł trzy operacje

Aleksandra Jaros

Sprawca strzelaniny w Krakowie, która miała miejsce w sobotę 7 listopada, zmarł w poniedziałek nad ranem w szpitalu. 24-letni zamachowiec został postrzelony co najmniej kilka razy przez policjantów, którzy z narażeniem życia powstrzymali go przed dalszą masakrą na Rynku Głównym.

Wojewoda małopolski Krzysztof Klęczar przekazał w rozmowie na antenie radia RMF FM, że zamachowiec zmarł o godzinie 4.30. Jego stan od początku był krytyczny, przeszedł trzy operacje.

FOT. IGA SADY

Wojewoda małopolski Krzysztof Jan Klęczar podczas briefingu podzielił się najnowszymi wiadomościami o stanie poszkodowanych

Policjanci odzyskali przytomność

Podczas poniedziałkowego briefingu wojewoda Krzysztof Jan Klęczar poinformował, że stan 14 z 15 hospitalizowanych osób jest stabilny. Ciężki pozostaje stan policjanta, który bezpośrednio uczestniczył w zatrzymaniu napastnika. Funkcjonariusz został wybudzony ze śpiączki, a jego stan od niedzieli nie uległ znaczącej zmianie. Stan drugiego policjanta uczestniczącego w zatrzymaniu jest stabilny.

– Wszyscy wierzymy, że stan jego zdrowia będzie się systematycznie poprawiał, aczkolwiek w tym momencie nadal określany jest jako ciężki – powiedział Klęczar.

Wcześniej w RMF FM Łukasz Gibała pytany o stan zdrowia policjantów odparł, że ich stan jest stabilny.

Prezydent Krakowa przekazał, że jeden z nich – Artur Morański – jest w szpitalu miejskim. Otrzymuje leki przeciwbólowe i przeciwzapalne. Obaj mundurowi zostali już wybudzeni ze śpiączki.

– Pan Artur jest już wybudzony, został rozintubowany. Czuwa przy nim żona. Wszystko idzie ku dobremu – mówił prezydent Krakowa.

Śmierć sprawcy nie wstrzymuje śledztwa

Jak poinformował PAP prok. Eryk Stasielak z Prokuratury Krajowej, śmierć sprawcy sobotniego ataku nie wpływa na zaplanowane czynności prokuratury.

Jak wyjaśnił, śmierć mężczyzny oznacza rezygnację z czynności procesowych ukierunkowanych bezpośrednio na niego, w tym przedstawienia mu zarzutów.

– W pozostałym zakresie postępowanie będzie się toczyć, bo jesteśmy na wczesnym etapie. Postępowanie toczy się w tym momencie niecałe 24 godziny, a do przeanalizowania jest bardzo dużo dowodów – zaznaczył prok. Stasielak.

Dodał, że prokuratura przesłucha wszystkich wytypowanych świadków, a śledczy będą nadal gromadzić i analizować materiał dowodowy, w tym dotyczący motywów działania sprawcy oraz jego ewentualnych powiązań.

Arsenał w samochodzie

Rzecznik Prokuratury Krajowej prok. Przemysław Nowak przekazał, że w samochodzie sprawcy zamachu znaleziono łącznie cztery sztuki broni, w tym dwa karabiny AR-15 oraz dwa pistolety, a także w samochodzie i przy mężczyźnie kilkaset sztuk amunicji, w tym do tych karabinów i do pistoletów. Łącznie około pół tysiąca dodatkowych sztuk amunicji. Zabezpieczono również bardzo dużą liczbę łusek.

Dodał, że prokuratura dysponuje co najmniej czterema telefonami zabezpieczonymi w samochodzie i przy Michale Oksińskim, a także sprzętem elektronicznym znalezionym w jego mieszkaniu oraz innymi przedmiotami, które się tam znajdowały. Wszystkie cztery telefony należały do Oksińskiego.

PAP

PRZESTĘPCZOŚĆ

Policja tropi groźne wpisy po ataku

oprac. Karolina Wrońska

Po tragedii w Krakowie Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości zatrzymało pięć osób. Ich aktywność w sieci mogła stanowić zagrożenie – podała rzeczniczka MSWiA.

Rzeczniczka MSWiA Karolina Gałecka została w poniedziałek zapytana o to, czy służby, po ataku w Krakowie, monitorują i widzą jakieś podejrzane zachowania w sieci.

– CBZC i Policja prowadzą cały czas działania w sieci, nie tylko po tragedii, która wydarzyła się w Krakowie – powiedziała. Jednocześnie potwierdziła, że po tym ataku Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości zatrzymało od soboty do poniedziałku pięć osób.

Zatrzymania miały miejsce na terenie całego kraju, a aktywność tych osób – jak mówiła Gałecka – mogła być potencjalnie zagrożeniem. Dodała, że treści, które były weryfikowane przez policję, to treści, które odnosiły się do gloryfikacji ataku, jaki został przeprowadzony w Krakowie.

MEDIA

KRRiT bierze pod lupę Republikę

oprac. Karolina Wrońska

KRRiT wszczęła działania wyjaśniające po skargach na sposób, w jaki Telewizja Republika relacjonowała wydarzenia w Krakowie.

W oświadczeniu opublikowanym w poniedziałek na platformie X Krajowa Rada wyjaśniła, że taka procedura stosowana jest w przypadku wszystkich skarg wpływających do KRRiT, które spełniają wymogi formalne. Do nadawcy trafi pismo z prośbą o wyjaśnienie zarzutów widzów i przesłanie nagrania. Po analizie materiałów pod kątem ustawy o radiofonii i telewizji zostanie podjęta decyzja.

O złożeniu skargi do KRRiT na Telewizję Republika poinformowała m.in. minister kultury Marta Cienkowska.

Przypomnijmy: redaktor naczelny Republiki, Tomasz Sakiewicz, po zamachu w Krakowie stwierdził, że na miejscu nie ma policji, gdyż „prawdopodobnie wszystkie jej rezerwy zostały wywiezione do Warszawy".

KRÓTKO

Bezpieczeństwo

Ograniczą wjazd na Rynek Główny

Prezydent Krakowa Łukasz Gibała poinformował, że urząd planuje zamontowanie wysuwających się barier na ulicach wokół Rynku Głównego. – Pierwsze bariery staną w centrum jeszcze w tym roku, kolejne w przyszłym roku – wskazał. Komendant małopolskiej policji nadinsp. Artur Bednarek wskazał w rozmowie z dziennikarzami, że Rynek Główny w Krakowie to miejsce, w którym przez całą dobę przebywa „ogromna ilość osób" – mieszkańców i turystów. Zasygnalizował, że należy rozważyć zasady wjazdu na Rynek Główny i w jego okolice.

Prokuratura

Śledczy sprawdzą m.in. wątek rosyjski

Prokuratura sprawdza wszystkie wątki dotyczące możliwych inspiracji sprawcy sobotniej strzelaniny w Krakowie, w tym wątek rosyjski. – Każdy wątek będziemy badać, również rosyjski – powiedział naczelnik krakowskiego wydziału Prokuratury Krajowej prok. Eryk Stasielak. – Głównym kierunkiem tego śledztwa jest ustalenie tego, czy ktoś temu sprawcy pomagał i czy ktoś go inspirował. Ta inspiracja mogła nadejść z każdej strony, więc my nie eliminujemy z góry żadnej możliwości – dodał.

Sport

Krakowski Bieg Niepodległości odwołany

W tym roku zawodnicy nie pobiegną 11 listopada w Krakowskim Biegu Niepodległości. Po sobotnim zamachu terrorystycznym i ogłoszeniu żałoby narodowej organizatorzy odwołali imprezę w centrum miasta. Można będzie wziąć udział w biegu wirtualnym albo przełożyć swój start o rok.

FOT. ADAM JANKOWSKI

Ta dramatyczna sytuacja z Krakowa najlepiej pokazuje, że nie ma co rozmawiać o rozszerzeniu dostępu do broni. Dzisiaj jest on stosunkowo łatwy

MAGDALENA SOBKOWIAK-CZARNECKA
wiceminister obrony narodowej

eprasa.pl ebc14b24fa

WIELKA BRYTANIA

Kraje Europy Północnej utworzą sojusz morski w celu powstrzymania Rosji

Grzegorz Kuczyński

Dziesięć krajów Europy Północnej pod przewodnictwem Wielkiej Brytanii połączy swoje floty w celu powstrzymania Rosji. Chodzi o utworzenie sojuszu morskiego w ramach Połączonych Sił Ekspedycyjnych (JEF), poinformował w rozmowie z „Financial Times" szef brytyjskiego Sztabu Generalnego Richard Knighton.

Według Knightona powołanie sojuszu morskiego jest konieczne w celu wzmocnienia przeciwdziałania rosyjskim okrętom podwodnym na Północnym Atlantyku, w Arktyce i na Morzu Bałtyckim, aby „nie mogły one namierzać statków lub stanowić dla nich zagrożenia".

W skład JEF wchodzą: Wielka Brytania, Holandia, Norwegia, Finlandia, Szwecja, Islandia, Dania, Łotwa, Litwa i Estonia.

Umowa o partnerstwie zostanie podpisana na pokładzie brytyjskiego lotniskowca HMS Prince of Wales. Członkowie sojuszu zamierzają przejść od wymiany informacji i konsultacji do praktycznej współpracy sił morskich, powietrznych i lądowych.

Knighton zaznaczył, że Wielka Brytania musi „dogonić" europejskich sojuszników w przeciwdziałaniu rosyjskiemu zagrożeniu. Wyjaśnił, że kraje położone bliżej granic agresora ostrzej odczuwają skutki wojny na Ukrainie oraz potencjalne zagrożenia dla siebie. – To najniebezpieczniejszy okres, jaki pamiętam – stwierdził dowódca.

Jego zdaniem gotowość Moskwy do eskalacji „wyraźnie wzrosła", a pojęcie „działalności hybrydowej" nie oddaje już w pełni powagi sytuacji. – Mowa tu o celowych zabójstwach, sabotażach, cyberatakach. Są to jak najbardziej realne działania państwa rosyjskiego, na co istnieją dowody w Europie i częściowo w Wielkiej Brytanii – podkreślił Knighton.

We wrześniu Wielka Brytania zaproponowała krajom JEF ochronę nuklearną. Chodziło o dodatkowy mechanizm odstraszania, który będzie działał nie tylko w ramach NATO.

FOT. MINISTERSTWO OBRONY WLK. BRYTANII

Trzon sił morskich Połączonych Sił Ekspedycyjnych tworzy Royal Navy

BLISKI WSCHÓD

Amerykanie chcą rozszerzyć blokadę z morza na ląd

Grzegorz Kuczyński

Z ostatnich wypowiedzi Donalda Trumpa wynika, że wznowienia zmasowanych ataków USA na Iran w najbliższym czasie nie będzie. Zamiast tego Amerykanie stawiają na zmuszenie Teheranu poprzez zdławienie jego gospodarki.

Prezydent Donald Trump przekazał w wywiadzie dla CBS News, że nie ma powodu, by eskalować wojnę z Iranem. Również w niedzielę powiedział CNN, że wznowienie ataków jest mało prawdopodobne, jeśli w rozmowach z Iranem będą postępy.

Sekretarz stanu USA Marco Rubio, także w niedzielę, ocenił w rozmowie z dziennikarzami, że rozmowy z Iranem nie przynoszą rezultatów. – W tej chwili rozmowy nie są zbyt produktywne, ponieważ żądania Iranu są nie tylko po prostu nie do przyjęcia, ale w niektórych przypadkach wręcz skandaliczne i absurdalne – oznajmił szef amerykańskiej dyplomacji.

USA stawiają więc na rozszerzenie blokady morskiej, a także zamierzają ograniczyć irański handel lądowy.

Opierając się na trwającej od miesięcy blokadzie morskiej Iranu, amerykańskie siły zbrojne ogłosiły w sobotę, że powołują grupę zadaniową, której zadaniem będzie zwalczanie przemieszczania przez Teheran zaawansowanej broni i innych materiałów objętych sankcjami przez granice lądowe oraz przez Morze Kaspijskie.

FOT. NUR PHOTO/EAST NEWS

Po wyborach w USA, które były ciosem dla Partii Republikańskiej Trumpa, irański reżim będzie jeszcze mniej skłonny do ustępstw

Grupa zadaniowa Iron Gate, o której po raz pierwszy poinformowała agencja Reuters, będzie miała siedzibę w Tampie na Florydzie i będzie współpracować z innymi agencjami rządowymi USA. Oprócz blokowania importu broni grupa skoncentruje się również na powstrzymaniu przepływu technologii podwójnego zastosowania wykorzystywanych przez Iran oraz na zablokowaniu tego, co Waszyngton nazywa nielegalnymi źródłami dochodów.

Dochodzenie agencji Reuters wykazało, że od stycznia 2025 r. Iran stworzył tajną sieć agencji wojskowych w celu importu sprzętu, materiałów wybuchowych i ciężarówek o wartości co najmniej 2 mld dolarów, omijając zarówno amerykańską blokadę morską, jak i zachodnie sankcje.

Jak wykazało dochodzenie agencji Reuters, materiały te trafiały do Iranu statkami towarowymi przez Morze Kaspijskie z Rosji, ciężarówkami z Azji Środkowej oraz samolotami transportowymi z Chin.

Centralne Dowództwo USA (CENTCOM) poinformowało, że nowa grupa zadaniowa będzie koordynować działania z innymi agencjami rządowymi.

„Wzmocnienie współpracy CENTCOM z amerykańskimi partnerami międzyagencyjnymi jeszcze bardziej ograniczy zdolność Iranu do finansowania terroryzmu, odbudowy fabryk broni i uzupełniania zapasów wojskowych" – oświadczył admirał Brad Cooper, dowódca Centralnego Dowództwa.

CENTCOM oszacowało, że dzięki blokadzie morskiej udało się uniemożliwić Iranowi eksport ropy naftowej o wartości ponad 25 miliardów dolarów. Mimo to Iran okazał się odporny i triumfował po ogłoszeniu wyników amerykańskich wyborów uzupełniających, które były ciosem dla Partii Republikańskiej Trumpa, przekazując kontrolę nad Kongresem opozycyjnym demokratom.

WOJNA W UKRAINIE

Trump zasugerował ustępstwa terytorialne Ukrainy na rzecz Rosji

oprac. Grzegorz Kuczyński

Prezydent USA Donald Trump powiedział w wyemitowanej w niedzielę rozmowie ze stacją CBS News, że porozumienie w sprawie zakończenia wojny w Ukrainie jest blisko, a kraj ten będzie miał nieco zmieniony kształt.

Wywiad wyemitowany w niedzielę wieczorem w programie „60 Minutes" był pierwszą rozmową telewizyjną twarzą w twarz z prezydentem od czasu przegranej Republikanów w wyborach połówkowych do Kongresu. Rozmowa dotyczyła m.in. wyników wyborczych, wojny z Iranem i w Ukrainie, współpracy z Demokratami i polityki imigracyjnej.

Prezydent USA ponownie zapewnił, że porozumienie w sprawie zakończenia wojny w Ukrainie jest blisko. Pytany o to, czy bardziej ufa przywódcy Rosji Władimirowi Putinowi czy prezydentowi Ukrainy Wołodymyrowi Zełenskiemu, odparł: – Wolałbym nie mówić, ale dogaduję się z oboma.

Wyraził przekonanie, że na jednym z poprzednich spotkań Rosji „okazano ogromny brak szacunku". Trump nie uważa też, by był zwodzony przez Putina i ocenił, że nikt nie był tak twardy względem Rosji jak on.

– Myślę, że uda nam się to doprowadzić do końca. Sądzę, że tak właśnie się stanie i ostatecznie Ukraina będzie miała nieco zmieniony kształt – powiedział Trump.

Dziś i jutro Rosja i Ukraina mają przeprowadzić rozmowy pokojowe w Abu Zabi z udziałem delegacji USA.

HISZPANIA

Tysiące migrantów dotarły na Wyspy

oprac. Anna Nagel

Wyspy Kanaryjskie mierzą się ze wzmożonym napływem migrantów z Afryki. W niedzielę przybyło 600 osób, a przez weekend 1300 – przekazała agencj EFE.

Prowizoryczne łodzie, którymi przybywają migranci, są przez Hiszpanów utylizowane. Przybyli są rejestrowani, a następnie przenoszeni do ośrodków recepcyjnych. Jeśli ośrodki w miejscu przybycia są przepełnione, przenoszeni są na inne wyspy lub na Półwysep Iberyjski. EFE, powołując się na źródła służb ratunkowych, poinformowała, że od poniedziałku będzie kontynuowany przewóz migrantów z El Hierro na Teneryfę z wykorzystaniem dwóch specjalnych połączeń promowych.

REKLAMA 0011611055

OBWIESZCZENIE STAROSTY POZNAŃSKIEGO
z dnia 9 listopada 2026 r.

Działając na podstawie art. 11c, art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10.04.2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 311 t.j.), w związku z art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1691) – zwanej dalej „k.p.a.",

zawiadamiam

o wydaniu dnia 2 listopada 2026 r. decyzji Starosty Poznańskiego nr 43/2026 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn. „Rozbudowa ulicy Piaskowej w Cerekwicy polegająca na budowie chodnika", gmina Rokietnica (znak sprawy: WD.6740.7.2026.EK).

Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Wojewody Wielkopolskiego za pośrednictwem Starosty Poznańskiego, w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia stron o jej wydaniu. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

W związku z powyższym informuję, że zgodnie z art.49 k.p.a., zawiadomienie niniejsze uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia **10.11.2026 r**., tj. od dnia publicznego ogłoszenia poprzez obwieszczenie na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Poznaniu, urzędu gminy właściwego ze względu na przebieg drogi oraz w urzędowym publikatorze teleinformatycznym – Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów oraz w prasie lokalnej.

Treść decyzji zostanie również zamieszczona na stronie internetowej: www.bip.powiat.poznan.pl, w zakładce ogłoszenia/komunikaty – inwestycje drogowe, od dnia **10.11.2026 r**.

Strony niniejszego postępowania mogą się zapoznać z treścią decyzji w Starostwie Powiatowym w Poznaniu, Wydział Dróg i Gospodarki Przestrzennej, ul. Słowackiego 8, 60-823 Poznań (IV piętro, pokój 407, tel. 61 84 10 742), w godzinach pracy Urzędu. Z aktami sprawy można zapoznać się po wcześniejszym kontakcie w celu ustalenia wizyty: telefonicznie lub za pośrednictwem e-mail: zrid@powiat.poznan.pl.

eprasa.pl ebc14b24fa

AUTOREKLAMA
0111577056

DLACZEGO MĘŻCZYŹNI IDĄ DO LEKARZA ZBYT PÓŹNO?

O profilaktyce nowotworów, stereotypach, które szkodzą mężczyznom, raku prostaty i znaczeniu codziennych wyborów rozmawiamy z dr n. med. Agnieszką Dyzman-Sroką, kierownik Zakładu Epidemiologii i Profilaktyki Nowotworów Wielkopolskiego Centrum Onkologii.

SPORTOWA AKCJA PROFILAKTYCZNA
2. BIEG DLA JAJ
ZAPOBIEGAJ ZAMIAST LECZYĆ
22.11.2026
Bieg główny i marszobieg wyprzedane.
Nadal mamy wolne miejsca na BIEG DLA DZIECI.
Zapisz się na: gloswielkopolski.pl/biegdlajaj
POZNAŃ, ul. Wiankowa 3 (NAD JEZIOREM MALTA)
Miasteczko biegowe przy trybunach

Listopad to dobry moment, żeby porozmawiać o zdrowiu mężczyzn. Tym bardziej że statystyki nie są dla panów łaskawe.

Niestety nie są. Każdego roku Krajowy Rejestr Nowotworów rejestruje około 193 tysięcy nowych zachorowań i prawie 100 tysięcy zgonów. U mężczyzn obserwujemy około 97 tysięcy nowych zachorowań rocznie. Także jeśli spojrzymy na współczynniki zachorowalności i umieralności, sytuacja wygląda gorzej niż u kobiet. Powinniśmy więc zastanowić się, dlaczego tak jest i co najważniejsze, czy można to zmienić.

No właśnie. Dlaczego mężczyźni częściej przegrywają z nowotworami?

Myślę, że trochę szkodzą nam stereotypy funkcjonujące w społeczeństwie. Mężczyzna nie ma czasu, mężczyzna musi dać sobie radę. Często żartuję, że kiedy mężczyzna idzie do lekarza, to już z reguły ani ręką, ani nogą nie może ruszyć. Tymczasem poprzez styl życia i codzienne wybory możemy, jeśli nie całkowicie uniknąć choroby, to przynajmniej znacząco zmniejszyć ryzyko zachorowania.

Jakie są najważniejsze czynniki ryzyka?

Największe znaczenie ma palenie tytoniu. To około 30 proc. wszystkich czynników ryzyka. I mówimy nie tylko o paleniu czynnym, ale również biernym. Drugie 30 proc. to niewłaściwa dieta. Potem mamy czynniki dziedziczne, infekcje, otyłość i brak aktywności fizycznej, narażenie zawodowe, alkohol czy promieniowanie ultrafioletowe. Co ważne, te czynniki nie działają osobno. Jeżeli nasze grzechy się kumulują, na przykład palimy i pijemy alkohol, to ryzyko nie sumuje się w prosty sposób. Ono się potęguje.

O paleniu mówi się dużo, ale wielu osobom wydaje się, że e-papierosy są bezpieczniejszym rozwiązaniem.

To bardzo niebezpieczne przekonanie. E-papierosy miały być mniejszym złem dla osób uzależnionych od tradycyjnych papierosów. Okazało się jednak, że wiele osób nie rzuca nałogu, tylko korzysta z obu produktów równocześnie. Jeszcze większym problemem jest to, że młodzież zaczęła swoją przygodę z nikotyną właśnie od e-papierosów. Stały się modne, pojawiło się mnóstwo smaków i urządzenia przypominające długopisy czy pisaki. Dziś Światowa Organizacja Zdrowia mówi bardzo wyraźnie: e-papierosy są szkodliwe. Nie ma czegoś takiego jak „mniejsze zło". Zwiększają ryzyko chorób układu oddechowego i narażają organizm na działanie substancji rakotwórczych.

Przejdźmy do raka prostaty, który jest dziś najczęściej diagnozowanym nowotworem u mężczyzn.

Rzeczywiście pod względem zachorowalności znajduje się na pierwszym miejscu. Oczywiście pewnych czynników nie jesteśmy w stanie zmienić. Ryzyko rośnie z wiekiem, znaczenie mają też uwarunkowania rodzinne. Jeżeli w rodzinie występowały zachorowania na raka prostaty, ryzyko jest wyższe. Ale znowu ogromne znaczenie ma styl życia. Wiemy, że ryzyko zwiększa dieta bogata w tłuszcze zwierzęce, czerwone mięso czy mięso grillowane.

A co działa ochronnie?

Przede wszystkim owoce i warzywa. Szczególnie warzywa kapustne. Korzystny wpływ przypisuje się również pomidorom zawierającym likopen oraz diecie bogatej w soję. Jeżeli spojrzymy na kraje azjatyckie, gdzie zachorowalność na raka prostaty jest niższa, zobaczymy właśnie inny sposób odżywiania i większy umiar w jedzeniu. Do tego dochodzi aktywność fizyczna. Brak ruchu, nadwaga i otyłość również należą do czynników ryzyka.

W rozmowach o raku prostaty coraz częściej pojawia się temat genetyki.

I słusznie. Przez lata geny BRCA1 i BRCA2 kojarzyliśmy głównie z rakiem piersi czy raka jajnika u kobiet. Dzisiaj wiemy już, że mogą być przekazywane również mężczyznom. Panowie posiadający takie mutacje mają zwiększone ryzyko między innymi raka prostaty, ale również innych nowotworów. Dlatego historia zdrowotna całej rodziny ma znaczenie nie tylko dla kobiet.

Co więc powinien zrobić mężczyzna, który chce zadbać o siebie?

Dobrze się odżywiać. Utrzymywać prawidłową masę ciała. Być aktywnym fizycznie. Nie palić. Ograniczyć alkohol. A od 50. roku życia regularnie wykonywać badanie PSA. Można je zrobić u lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Jeżeli wynik jest nieprawidłowy, potrzebna jest dalsza diagnostyka.

W ramach naszej akcji profilaktycznej „Bieg dla jaj" dużo mówimy też o raku jąder.

I bardzo dobrze, bo to nowotwór dotyczący głównie młodszych mężczyzn. Dlatego warto raz w miesiącu wykonywać samobadanie jąder. To prosty nawyk, który może pomóc szybko zauważyć niepokojące zmiany.

A czym jest profilaktyka wtórna?

To po prostu wczesne wykrywanie nowotworów albo stanów przednowotworowych. Dobrym przykładem jest program badań w kierunku raka jelita grubego. Podczas kolonoskopii możemy nie tylko wykryć nowotwór na wczesnym etapie, ale również usunąć polipy, z których taki nowotwór mógłby się rozwinąć. Mamy też coraz więcej programów przesiewowych i warto z nich korzystać. Jeżeli choroby nie uda się uniknąć, wcześniejsze wykrycie oznacza większą skuteczność leczenia, mniej obciążającą terapię i szybszy powrót do normalnego życia.

Dlaczego mimo to tak wiele osób nie zgłasza się na badania?

Myślę, że często nie stawiamy własnego zdrowia wysoko w naszej hierarchii wartości. Mamy mnóstwo obowiązków zawodowych i rodzinnych, a o sobie przypominamy sobie na końcu. Jest jeszcze jedna kwestia. Polacy i Polki bardzo rzadko rozmawiają ze sobą o zdrowiu. O tym, czy ktoś był na badaniach, czy zgłosił się do programu profilaktycznego, czy zauważył niepokojące objawy. A przecież to właśnie najbliższa osoba często może nas zmobilizować do działania.

Na zakończenie: co powiedziałaby Pani osobom, które słyszą o profilaktyce i myślą, że trzeba od razu wywrócić życie do góry nogami?

Powiedziałabym, żeby tego nie robiły. Nie trzeba od razu przebiec maratonu. Wystarczy zacząć od małych kroków. Wysiąść przystanek wcześniej, więcej spacerować, znaleźć trochę czasu na ruch, umówić się na badanie, które od dawna odkładamy. Takimi małymi kroczkami naprawdę można osiągnąć bardzo dużo. A po pewnym czasie zauważymy, że organizm zaczyna nam za to dziękować.

ORGANIZATOR
GŁOS WIELKOPOLSKI
SPONSOR STRATEGICZNY
Enea
PARTNER GŁÓWNY
WIELKOPOLSKA
SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
PARTNER BIURA ZAWODÓW
Galeria Pestka
PATRONAT HONOROWY
Minister Zdrowia
Patronat Honorowy
wielkopolskie centrum onkologii
PARTNERZY
POWIAT POZNAŃSKI
affidea
Diagnostyka+
ElektRa
od zawsze z prądem
BIOFARM
Człowiek jest w centrum naszych starań
AGROBEX
Farmapol
PentaHospitals
TedGifted.com
HALLUXMED CHIRURGIA • ORTOPEDIA
BROOKS
inea
wpip mardom generalny wykonawca
VML
PATRONAT MEDIALNY
TVP3 POZNAŃ
RADIO POZNAŃ

eprasa.pl ebc14b24fa

STREFA BIZNESU

DOLAR AMERYKAŃSKI (1 USD)	EURO (1 EUR)	FRANK SZWAJCARSKI (1 CHF)	FUNT SZTERLING (1 GBP)	JEN (100 JPY)
3,91	4,38	4,79	5,25	2,48

DANE WG NBP Z DNIA 09.11.2026, G. 12:00

HANDEL

To najbardziej wyczekiwany dzień zakupów. Nie każdy sprzedawca się z niego cieszy

Tego dnia sklepy kuszą wielkimi rabatami, obiecując okazje, które się prędko nie powtórzą. Black Friday tradycyjnie przypada w ostatni piątek listopada i pomimo swoich amerykańskich korzeni już na dobre zadomowił się także w polskich realiach zakupowych.

Magdalena Desperak-Kołek

Z perspektywy biznesowej najważniejszym pytaniem pozostaje jednak, jak to wszystko się opłaca. Czy czarny piątek to istne „żniwa" dla sieci handlowych, czy jedynie czas, w którym największe firmy zaciekle konkurują o uwagę konsumentów, a pozostali muszą się dostosować, jeśli chcą pozostać w tej grze?

Black Friday jest częścią rozwiniętej strategii sprzedażowej

Historia tego corocznego wydarzenia ma swoje korzenie w Filadelfii, gdzie w latach 50. w sobotę po Święcie Dziękczynienia odbywał się coroczny mecz piłki nożnej pomiędzy żołnierzami wojsk lądowych i marynarki wojennej. Z tej okazji mieszkańcy oraz turyści robili wzmożone zakupy, a miejscowa policja zaczęła opisywać tym mianem ogólnie panujący chaos, a następnie zwiększony ruch i zamieszanie panujące w oczekiwaniu na święta Bożego Narodzenia. Dla handlu była to jednak doskonała okazja do podreperowania budżetu na koniec roku.

Z czasem Black Friday przybrał charakter dnia powszechnych wyprzedaży. Sprzedawcy obniżali cenę detaliczną, licząc, że zyskają na zwiększeniu wolumenu sprzedaży. Obecnie Black Friday, wypadający w tym roku 27 listopada, przyciąga klientów także w Polsce. Firmy prześcigają się w promocyjnych ofertach, prowadząc istną licytację rabatami rzędu 30, 50, a nawet 70 procent. Pozostaje jednak pytanie czy udział w tych inicjatywach przekłada się na rzeczywiste korzyści. Czy dodatkowy ruch przy kasach oznacza w dzisiejszych czasach większy zysk, czy tylko wyższe obroty?

Kluczowe jest zrozumienie, że obniżki w sieciach nie wynikają jedynie z tradycji, lecz z dokładnie przemyślanych i przeanalizowanych planów. Globalna ankieta firmy kurierskiej DHL z 2025 roku wskazuje, że aż jedna czwarta polskich konsumentów (25 proc.) twierdzi, że kupuje więcej podczas promocji Black Friday. Firmy liczą na skorzystanie z tej rosnącej aktywności zakupowej, adaptując do warunków lokalnych wzorce wypracowane w amerykańskim mateczniku konsumpcjonizmu.

– Przeceny w ramach Black Friday wpisują się w bardzo rozwiniętą strategię sprzedażową dużych korporacji. W USA Black Friday „sąsiaduje" zazwyczaj ze Świętem Dziękczynienia, a następnie rozpoczyna się sezon przed Bożym Narodzeniem oraz sylwestrem. To okres, kiedy sieci sprzedażowe generują największe przychody w roku – komentuje dr Janusz Wdzięczak, ekonomista, autor bloga „Ekonomia&Rozwój".

Najważniejszym założeniem jest zatem walka o klientów i udział w rynku przed gorącym okresem świątecznym, kiedy ma miejsce roczny szczyt zakupowy. Black Friday jest momentem, gdy sprzedawcy wojują o miejsce na świeczniku i oprócz przecen tworzą specjalne promocje dla konsumentów powracających w grudniu. W Polsce ostatni miesiąc roku jest również okresem, w którym konsumenci najchętniej rozstają się z pieniędzmi.

Według danych GUS za 2025 zakupy prasy, książek i innych artykułów sprzedawanych w wyspecjalizowanych sklepach były w grudniu o niemal 50 proc. wyższe niż w listopadzie, Polacy kupili także o 17,5 proc. więcej kosmetyków i o 11 proc. więcej mebli i sprzętu RTV/AGD. Jest więc o co walczyć.

Black Friday może nie przynosić wielkich zysków, ale sprzedany towar to nie są też puste obroty

Udział w tej inicjatywie budzi uzasadnione pytania o płynące z niego korzyści biznesowe. Akcja promocyjna zbiegająca się w czasie z obniżkami u konkurencji będzie miała mniejszą nośność niż poza tym sezonem. Jednak umywanie rąk sprawia, że firma może stracić udział w rynku. Być może przeceny są okazją, by zamiast wysokości marży zadziałała sama ilość sprzedanego towaru?

FOT. ARTEM BELIAIKIN/UNSPLASH

Black Friday dotyczy przede wszystkim sprzedaży stacjonarnej, jednak jego wpływ coraz mocniej przenika do sieci

Tego typu dane są jednak pilnie strzeżoną tajemnicą przedsiębiorstw, można jednak posłużyć się danymi szacunkowymi. Agencja marketingowa IntoTheMinds przeanalizowała sytuację w Niemczech. Szacuje, że duże przeceny rzędu 30-50% sprawiają, że marża detaliczna spadła z całorocznej średniej 16 proc. do 10 proc. Według tych szacunków przyczyniło się to do spadku zysku netto u sprzedawców nawet pomimo zwiększonych obrotów. Takie trendy będą miały odbicie także na polskim rynku.

Czasem w biznesie nie chodzi jednak tylko o dochody. Oprócz wspomnianej wcześniej walki o przychylność klientów w sezonie świątecznym, Black Friday może pełnić także kilka innych uzasadnionych ekonomicznie funkcji. Jedną z nich jest wyprzedanie zalegającego w magazynach asortymentu, aby ograniczyć koszty przechowania i przygotować miejsce na nowy. Znaczące może okazać się także uwolnienie w ten sposób związanych w aktywach obrotowych środków pieniężnych, które można wykorzystać na świąteczne zamówienia.

Hit doczekał się spin-offów: Black Friday Week, Black Month, Cyber Monday

Przy tak szeroko zaplanowanej akcji, jeden piątek coraz częściej nie wystarcza. Kolejne sieci przedłużają czas wyprzedaży, nadając im nazwy takie jak Black Week lub Black Month. Dłuższe akcje dają sprzedawcom więcej czasu na dotarcie do klientów i pomagają rozłożyć obciążenie logistyki. Warto jednak zauważyć, że sprzedaż stacjonarna w coraz większym stopniu odchodzi do lamusa.

– Obecnie tego rodzaju procedury wpływają nadal najbardziej na sprzedaż tradycyjną, jednak im młodsi kupujący, tym chętniej korzystają z e-commerce, a więc i promocji internetowych – objaśnia dr Janusz Wdzięczak.

Z tego względu powstał także internetowy odpowiednik Black Friday, czyli Cyber Monday, poniedziałek wypadający po weekendzie ze „świętem zakupów". Ustalenie oddzielnego dnia pomaga przyciągnąć uwagę konsumentów, którzy w piątek mogą być nieco przytłoczeni mnogością ofert. Tego dnia można pokusić się o promocję zarówno ogólnie w sklepach internetowych, jak i konkretnie w kategoriach produktów elektronicznych, gier i oprogramowania.

Konsumenci mogą powiedzieć „sprawdzam" akcjom handlowych gigantów. Czy znajdzie się przestrzeń też dla mniejszych sklepów?

Ogół wyników finansowych inicjatywy zależy również od tego, w jakim stopniu konsumenci są przekonani odnośnie prawdziwości przecen. Niegdyś sklepy kusiły wielkimi przekreślonymi na czerwono kwotami „zwykłych cen", które często były nad wyraz zawyżone. Dziś sytuacja wygląda zgoła inaczej. Jak tłumaczy dr Janusz Wdzięczak:

„Wpływ promocji takich jak „Black Friday" na zyski i przychody firm zależy od wielu czynników, np. strategii cenowej oraz wysokości marży. Warto pamiętać, że od kilku lat w Polsce obowiązują przepisy, które nakazują sklepom w przypadku promocji podawać cenę z ostatnich 30 dni. Powoduje to, że konsumenci mogą zweryfikować, czy przeceny są prawdziwe, czy są jedynie krótkoterminowym zabiegiem mającym pozyskać klientów. Może to znacząco wpływać na wysokość marży".

Według DHL aż 74 proc. polskich konsumentów wierzy w prawdziwość cen i ofert. Wynika to w dużej mierze właśnie z wprowadzonych przepisów, które wymagają od sieci handlowych transparentności. Wiara konsumentów w realność obniżek oznacza, że wydarzenie wciąż ma duży potencjał na polskim rynku. Warto jednak postawić na rzeczywiste oferty, a nie na działania pozorowane.

W związku z tym w wojnie na rabaty duże sieci mają przewagę. Mniejszym sprzedawcom trudniej pozwolić sobie na daleko idące przeceny oraz kosztowne kampanie reklamowe. Nie oznacza to jednak, że małe firmy muszą kopiować strategię gigantów. Rabaty można ograniczyć do wybranych produktów i dopasować je do marży, na którą mogą sobie pozwolić. Dla sprzedawcy wyróżniającego się jakością produktu lub jego personalizacją rozsądniejszym celem może być więc zachęcenie do pierwszego zakupu, a nie wygranie konkursu na największy rabat. Do Black Friday należy podchodzić przede wszystkim pragmatycznie, dostosowując działania do potrzeb firmy i jej klientów.

eprasa.pl ebc14b24fa

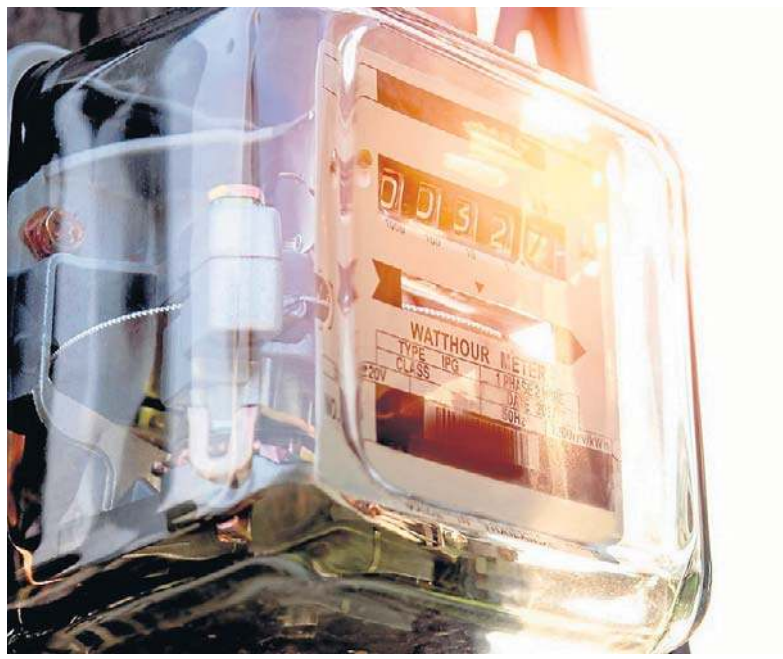
ENERGETYKA

Polacy w europejskiej czołówce. Za prąd płacą więcej tylko w Rumunii

Polskie gospodarstwa domowe należą do tych, które najmocniej odczuwają koszty energii elektrycznej w UE.

Maciej Badowski

– Państwo nie powinno podejmować interwencji cenowych na rynku energii. Administracyjne obniżanie czy zamrażanie cen energii nie rozwiązuje problemu wysokich kosztów, a jedynie przesuwa ich ciężar na inne podmioty – tłumaczy Strefie Biznesu Paulina Grądzik z Konfederacji Lewiatan. Zdaniem przedstawicieli rynku trwałe obniżenie rachunków wymaga przede wszystkim inwestycji w nowe źródła energii, magazyny i sieci, a nie kolejnych interwencji cenowych.

FOT. 123RF

Eksperci studzą jednak oczekiwania na szybki spadek rachunków

Polska w europejskiej czołówce drogiego prądu

Dane Eurostatu pokazują, że po uwzględnieniu siły nabywczej gospodarstw domowych Polska należy do krajów o najwyższych kosztach energii elektrycznej dla odbiorców indywidualnych. Wyprzedza nas jedynie Rumunia.

Oznacza to, że choć same ceny energii nie odbiegają znacząco od unijnej średniej, dla przeciętnego polskiego gospodarstwa domowego rachunki stanowią dużo większe obciążenie niż w wielu bogatszych państwach Europy.

– W pierwszej połowie 2026 roku średnie ceny energii elektrycznej dla gospodarstw domowych w UE spadły o 2,2 proc., do 0,28 euro za kWh, z poziomu 0,29 euro w drugiej połowie 2025 roku. Ceny pozostały jednak znacznie powyżej poziomów sprzed kryzysu energetycznego z 2022 roku. Jednocześnie nieznacznie zmniejszył się udział podatków i opłat w końcowym rachunku. Obniżył się o 0,5 pkt proc., z 28,9 proc. w drugiej połowie 2025 roku do 28,4 proc. w pierwszej połowie 2026 roku – podano w analizie opublikowanej przez Eurostat.

Interwencje cenowe nie rozwiązują problemu

Jak tłumaczy portalowi Strefy Biznesu Paulina Grądzik, zastępczyni Dyrektora ds. Energii, Departament Energii i GOZ, konfederacja Lewiatan, administracyjne ograniczanie cen energii nie powinno być stałym narzędziem polityki państwa.

– Państwo nie powinno podejmować interwencji cenowych na rynku energii. Administracyjne obniżanie czy zamrażanie cen energii nie rozwiązuje problemu wysokich kosztów, a jedynie przesuwa ich ciężar na inne podmioty. W praktyce oznacza to odsuwanie w czasie koniecznych zmian strukturalnych, zamiast usuwania rzeczywistych przyczyn wysokich rachunków – podkreśla.

– Interwencja na rynku energii zaburzyłaby mechanizmy rynkowe i osłabiłaby sygnały cenowe niezbędne do podejmowania racjonalnych decyzji inwestycyjnych i ograniczania zużycia energii. To utrudnia budowanie efektywnego i konkurencyjnego rynku, a w dłuższej perspektywie generuje dodatkowe koszty dla całej gospodarki. Nie możemy traktować interwencji cenowych jako stałego instrumentu polityki energetycznej – wskazuje.

W ocenie Grądzik głównym zadaniem państwa powinno być tworzenie warunków do trwałego obniżania kosztów energii. Ekspertka wskazuje tutaj na przyspieszenie inwestycji w nowe moce wytwórcze, rozwój sieci elektroenergetycznych, magazynów energii i mechanizmów elastyczności, a także usuwanie nieuzasadnionych barier regulacyjnych.

– Jeżeli konieczne jest wsparcie odbiorców, powinno ono mieć charakter ukierunkowany – podkreśla.

Wysokie ceny to efekt wieloletnich zaniedbań

Paweł Puchalski, analityk Erste Bank Polska podkreśla, że dane Eurostatu wymagają właściwej interpretacji.

– Ceny energii dla gospodarstw domowych w Polsce zdecydowanie nie są najwyższe w Europie, faktycznie plasując się bardzo nieznacznie powyżej średniej dla Unii Europejskiej. Prawdą jest też z kolei, że po uwzględnieniu siły nabywczej gospodarstw domowych Polska zajmuje drugie miejsce, za Rumunią, co jest z kolei wynikiem krajowej wciąż jeszcze relatywnie niskiej siły nabywczej – wyjaśnia i przypomina, że rachunek za energię to znacznie więcej niż sama cena prądu.

– Na rachunek składa się nie tylko sama energia, ale też dystrybucja, podatki i różnego rodzaju opłaty. Kilkunastoletnie zapóźnienia w budowie źródeł alternatywnych (wiatr na lądzie i morzu, baterie, atom, gaz) implikują wysoką zależność od relatywnie drogiego węgla, który wraz z obciążeniami CO_2 utrzymuje cenę energii w Polsce na podwyższonym poziomie – wyjaśnia Puchalski.

Podobnie sprawę komentuje Michał Stajniak, szef Działu Analiz XTB, który również podkreśla, że dane Eurostatu wymagają jednego doprecyzowania. Jak wyjaśnia, nominalnie polskie gospodarstwa domowe nie płacą za prąd najwięcej w Europie. W pierwszej połowie 2026 r. najdroższa kilowatogodzina była w Irlandii (0,39 EUR), Niemczech i Belgii (po ok. 0,36 EUR), przy średniej unijnej 0,28 EUR.

– Problem widać dopiero po przeliczeniu cen na parytet siły nabywczej (PPS), czyli po uwzględnieniu tego, ile zarabiamy i ile kosztują inne dobra. W tym ujęciu Polska z wynikiem 41,1 PPS za 100 kWh jest druga w UE. Wyprzedza nas tylko Rumunia (46,9), a za nami są Czechy (34,3) i Niemcy (32,4). Innymi słowy, prąd nie jest u nas ekstremalnie drogi w euro, ale wyjątkowo mocno obciąża domowy budżet – wskazuje Stajniak.

Z czego to wynika? Stajniak tłumaczy to przede wszystkim naszym miksem energetycznym, w którym około połowy prądu wciąż produkujemy z węgla i to bloki węglowe najczęściej wyznaczają cenę na giełdzie. Za każdą megawatogodzinę z węgla trzeba kupić uprawnienia do emisji CO_2, więc koszt EU ETS trafia prosto do rachunków.

– Często słychać, że płacimy po prostu za drogie uprawnienia, ale to tylko część prawdy. Drugi problem to sam węgiel. Surowiec z krajowych, głębokich i nierentownych kopalń jest droższy niż importowany, więc nawet bez opłat emisyjnych nasza energia nie byłaby tania. Warto również zwrócić uwagę na wyraźnie droższy gaz ziemny w Europie, który powoduje również wyraźny wzrost ceny krańcowej dla energii elektrycznej – tłumaczy.

To nie koniec, analityk, podobnie, jak Puchalski wskazuje na strukturę rachunku. Jak tłumaczy, według Eurostatu podatki i opłaty to w Polsce 46,9% ceny prądu dla gospodarstw domowych, najwięcej w UE.

– Średnia unijna wynosi 28,4 proc., a w Niemczech 34 proc. W metodologii Eurostatu do tej grupy wliczane są nie tylko VAT i akcyza, ale też opłata mocowa, OZE i kogeneracyjna. Opłata mocowa finansuje utrzymanie w systemie starzejących się elektrowni konwencjonalnych. Od 2026 r. nie obowiązuje już też mrożenie cen na poziomie 500 zł/MWh, więc gospodarstwa płacą pełne taryfy. Warto jednak zwrócić uwagę, że średnia taryfa dla czterech dostawców w Polsce została ustalona nawet poniżej wcześniejszego limitu 500 zł/MWh. W przyszłości będzie to jednak najprawdopodobniej wyżej – wyjaśnia.

Także Puchalski wskazuje na wydatki związane z transformacją sektora elektroenergetycznego. – Co więcej, trzeba pamiętać, że rosnące obciążenia rachunków odbiorców energii opłatami rynku mocy dla nowo budowanych bloków energetycznych również będzie widoczny w polskich cenach energii elektrycznej jeszcze przez ponad dekadę – dodaje.

Czy da się w takim razie przeciwdziałać wysokim cenom dla konsumentów i zrobić coś na wzór CPN? Zdaniem Stajniaka technicznie tak, zresztą jak przypomina, takie sytuacje miały miejsce w latach 2022–2025. – Rachunki były ograniczone przez mrożenie cen oraz obniżony VAT – podaje.

– Najszybsze narzędzia to niższy VAT na energię oraz przeniesienie opłaty mocowej i innych opłat systemowych z faktur do budżetu. Można by je sfinansować np. z wpływów ze sprzedaży uprawnień do emisji. To jednak leczenie objawów, które kosztuje budżet miliardy złotych, a przy jednym z najwyższych deficytów w UE pole manewru jest małe – podkreśla.

Jednocześnie dodaje, że Polska spadłaby w rankingach PPS, ale koszt wytworzenia energii by się nie zmienił. W jego ocenie niewiele dałoby też skupienie sprzedaży prądu w jednym państwowym podmiocie. Rynek detaliczny i tak jest zdominowany przez spółki Skarbu Państwa, a marża sprzedawców to niewielka część rachunku.

– Ceny można administracyjnie obniżyć poprzez redukcję części obciążeń, podobnie jak robiono to w przypadku paliw, ale takie działanie zazwyczaj jest relatywnie znaczącym obciążeniem dla budżetu – podsumowuje Puchalski.

Programy osłonowe pomagają, ale kosztują miliardy

Podobną ocenę przedstawia dr Tomasz Pawlonka, dyrektor Zespołu Badań i Analiz ZBP, wskazując, że wysokie koszty energii rzeczywiście stanowią problem dla wielu gospodarstw domowych.

– Wysokie ceny energii i paliw są dziś poważnym obciążeniem dla wielu polskich rodzin. Dlatego nie możemy lekceważyć sytuacji gospodarstw domowych, dla których rosnące rachunki stanowią coraz większe wyzwanie finansowe – tłumaczy i jako przywołuje jednocześnie doświadczenia programu osłonowego dla paliw.

– CPN jest najbardziej hojnym programem osłonowym w Unii Europejskiej i skutecznie ograniczył wzrost cen paliw. Problem polega jednak na tym, że jest to pomoc bardzo kosztowna, zaadresowana powszechnie, a jej efekty mają charakter przejściowy. Pierwsze dwie edycje programu kosztowały około 5,2 mld zł – wskazuje.

Pawlonka zaznacza, że możliwości finansów publicznych nie są nieograniczone. – Tymczasem obecna sytuacja finansów publicznych istotnie ogranicza możliwości uruchamiania kolejnych programów osłonowych – zaznacza i dodaje, że problem wysokich cen nie dotyczy wyłącznie energii elektrycznej.

– Przed sezonem jesiennym droższe są nie tylko paliwa. Ceny pelletu wzrosły w ciągu roku o ponad 50 proc., wysokie pozostają ceny gazu i węgla. Według Eurostatu ceny energii elektrycznej dla polskich gospodarstw domowych, po uwzględnieniu siły nabywczej były w pierwszym półroczu 2026 roku o około 45 proc. wyższe od średniej unijnej – wymienia.

eprasa.pl ebc14b24fa

PRACA

Duże zmiany w L4. Jest obawa o nadużycia

Nowe przepisy o L4 budzą wątpliwości pracodawców. Obawiają się oni, że regulacje, które wejdą w życie od stycznia, stworzą szersze pole do nadużyć

oprac. Agnieszka Kamińska

– Te przepisy mogą zwiększyć zainteresowanie korzystaniem z L4, a to może być bardzo kosztowne dla gospodarki – uważa Mikołaj Zając, prezes Conperio, firmy doradczej specjalizującej się w zarządzaniu absencją chorobową.

Osoba, która pracuje w dwóch miejscach, będzie mogła przebywać na zwolnieniu w jednej firmie, a pracować w drugiej

Od 1 stycznia 2027 r. zmienią się zasady dotyczące zwolnień lekarskich. Osoba, która pracuje w dwóch miejscach, będzie mogła przebywać na zwolnieniu lekarskim w jednej firmie, a jednocześnie pracować w drugiej. Taka sytuacja będzie dopuszczalna, jeśli lekarz wyda na to zgodę. Przypomnijmy, że autorzy nowych przepisów tłumaczyli je koniecznością uelastycznienia zasad.

Na przykład pracownik fizyczny ze złamaną nogą nie może pracować na produkcji, ale jeśli ma drugą pracę, np. w charakterze konsultanta online i jego obowiązki polegają na rozmowach z klientami za pośrednictwem internetu, to ta praca może być wykonywana, o ile lekarz nie widzi przeciwwskazań.

Nowe przepisy budzą wątpliwości pracodawców. Według nich mogą one stworzyć pole do nadużyć.

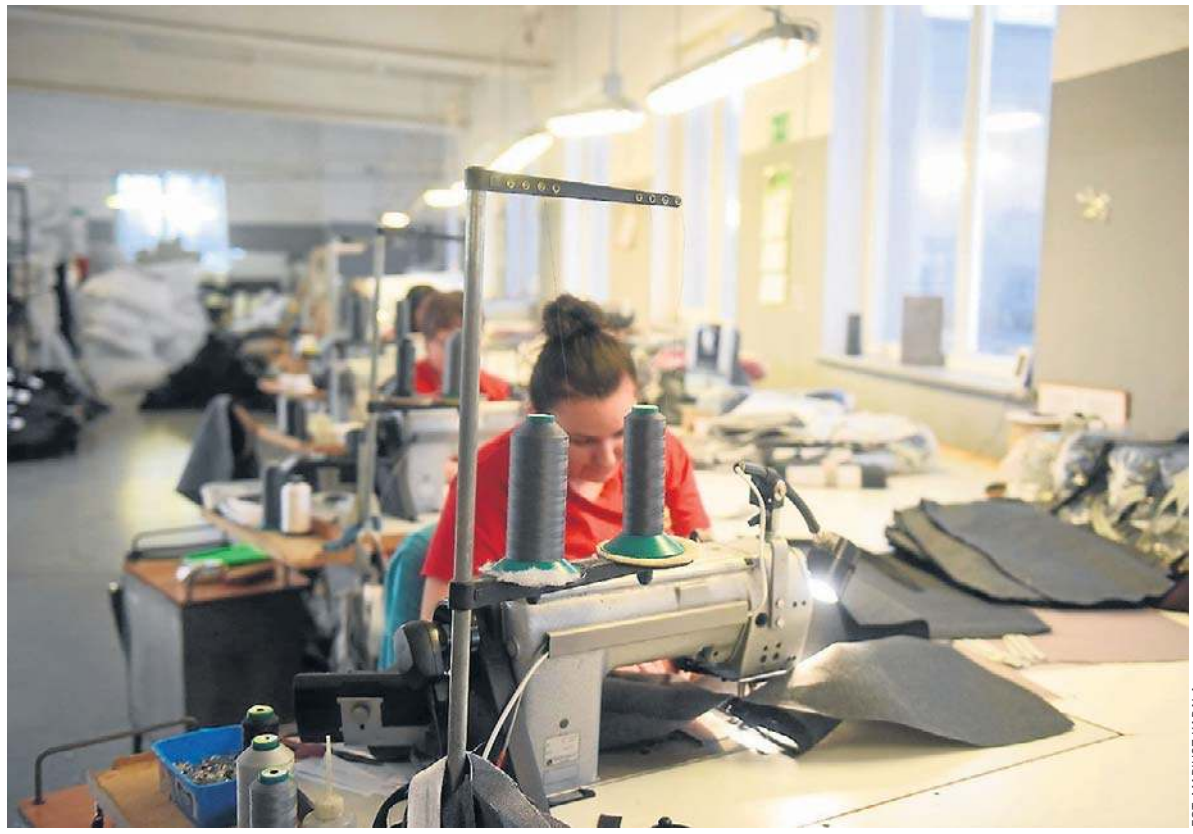
– Sama idea ustawodawcy była słuszna, jednakże w sytuacji, gdy zwolnienia lekarskie są powszechnie przez pracowników nadużywane, będą one polem do jeszcze większych nadużyć. A cel ustawodawcy będą realizowały tylko marginalnie. Oprócz zmodyfikowania regulacji należy rozważyć również odpowiedzialność lekarzy, którzy wystawiają zwolnienia lekarskie online bez jakiejkolwiek rozmowy z pacjentem, który najpierw zapłacił za zwolnienie, a następnie w wyniku dokonanej zapłaty je otrzymał. Bez skutecznych mechanizmów orzekania i kontroli, które będą dotyczyły tak pracowników, jak również lekarzy wydających zwolnienia, nowe przepisy poszerzą tylko pole do naruszania prawa i etyki, narażając na straty pracodawców i ZUS – uważa mec. Joanna Torbé-Jacko, ekspertka BCC ds. prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.

Pracodawcy obawiają się nadużyć i zwiększenia liczby zwolnień lekarskich

Przedsiębiorcy zastanawiają się, jak zweryfikować rzeczywisty charakter drugiej pracy. Kto oceni, czy nie utrudnia ona leczenia? I czy pracodawcy będą dysponować informacjami niezbędnymi do wykrywania nadużyć?

– Przepisy przewidują utratę prawa do zasiłku w przypadku wykonywania pracy zarobkowej podczas zwolnienia lekarskiego, a od kwietnia doprecyzowano zasady ich stosowania. Tymczasem od stycznia pojawi się wyjątek pozwalający w określonych przypadkach pracować z jednego tytułu ubezpieczenia i jednocześnie korzystać z L4 z drugiego. Pytanie, gdzie przebiega granica między legalnym korzystaniem z tego wyjątku a nadużyciem.

Dodatkowym wyzwaniem pozostają zwolnienia wystawiane po konsultacjach online. W naszej praktyce zetknęliśmy się z przypadkiem lekarza, który w ciągu jednego miesiąca wystawił ponad 160 L4 pracownikom jednego zakładu produkcyjnego – wskazuje Mikołaj Zając, prezes Conperio, firmy doradczej specjalizującej się w zarządzaniu absencją chorobową.

FOT. MARIUSZ KAPAŁA

Zmiany w zasadach L4 już od stycznia przyszłego roku

W 33 proc. skontrolowanych przypadków stwierdzono nieprawidłowości

W 2025 roku firma przeprowadziła ponad 33 300 kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich. Według „Barometru Absencji Chorobowej 2025" w 33 proc. skontrolowanych przypadków stwierdzono nieprawidłowości, m.in. nieobecność pod wskazanym adresem lub podejmowanie czynności mogących utrudniać leczenie.

Mikołaj Zając uważa, że możliwość legalnego łączenia zwolnienia lekarskiego z jednego tytułu ubezpieczenia z pracą z drugiego może zwiększyć zainteresowanie korzystaniem z L4. Aby zobrazować potencjalną skalę ryzyka finansowego, firma przygotowała hipotetyczny scenariusz wzrostu wydatków o 33 proc. (przyjmując jako punkt odniesienia odsetek nieprawidłowości wykrywanych podczas kontroli). W takim scenariuszu dodatkowe obciążenia wyniosłyby około 12,15 mld zł rocznie, z czego 7,47 mld zł przypadłoby na FUS, a 4,68 mld zł na pracodawców i FGŚP. Łączne wydatki wzrosłyby z 36,83 mld zł do blisko 49 mld zł.

– To scenariusz warunkowy, a nie prognoza. Nie oznacza, że nowe przepisy spowodują wzrost wydatków o 33 proc., lecz obrazuje skalę potencjalnych obciążeń finansowych przy przyjętych założeniach. Nie twierdzimy, że od stycznia wydatki automatycznie wzrosną o ponad 12 mld zł. Pokazujemy, jak kosztowne może być zwiększenie liczby dni absencji – wyjaśnia Mikołaj Zając.

Wydatki na świadczenia chorobowe stanowią istotne obciążenie systemu ubezpieczeń społecznych

Prezes postuluje wprowadzenie dodatkowych zabezpieczeń, w tym wymogu co najmniej 182 dni wcześniejszego zatrudnienia u drugiego pracodawcy, dodatkowej oceny medycznej oraz precyzyjnych zasad kontroli, a także niezwłocznego przekazywania informacji pracodawcom i ZUS. Proponuje również ograniczenie czasu korzystania z wyjątku i jednoznaczne określenie konsekwencji zatajenia informacji.

Na zmiany w przepisach nie można patrzeć wyłącznie przez pryzmat relacji pracownika z pracodawcą. To również – jak mówią przedstawiciele pracodawców – kwestia odpowiedzialności za środki publiczne.

– Już dziś wydatki na świadczenia chorobowe stanowią istotne obciążenie systemu ubezpieczeń społecznych. Każde rozwiązanie, które może zwiększać ryzyko nieuzasadnionych wypłat, powinno zostać szczegółowo przeanalizowane pod kątem skutków finansowych i możliwości skutecznej kontroli. Chodzi o ochronę interesu wszystkich ubezpieczonych, którzy ten system współfinansują – twierdzi dr Wojciech Nagel, wiceprezes Związku Pracodawców BCC i członek Rady Nadzorczej ZUS.

Pracodawcy powtarzają, że celem ewentualnych zmian nie powinno być ograniczanie praw osób rzeczywiście niezdolnych do wykonywania określonej pracy, lecz zapewnienie, aby nowe rozwiązania nie prowadziły do nieuzasadnionego wzrostu wydatków publicznych. Według raportu ZUS w 2025 roku wystawiono 27,5 mln zaświadczeń lekarskich obejmujących łącznie 290,5 mln dni absencji chorobowej. Wydatki na wynagrodzenia chorobowe i zasiłki wyniosły 34,88 mld zł, z czego 20,71 mld zł sfinansowano z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W porównaniu z 2024 roku wydatki FUS na ten cel wzrosły o 13,2 proc.

Niektóre zmiany w L4, które wprowadzono w tym roku

- Nowa definicja pracy zarobkowej. Za pracę uznawana jest każda czynność wykonywana w celu osiągnięcia dochodu, niezależnie od rodzaju umowy czy formy zatrudnienia. Aktywność niezgodna z celem zwolnienia to działania, które mogą utrudniać leczenie lub wydłużać rekonwalescencję.
- Dopuszczono incydentalne czynności zawodowe. W wyjątkowych sytuacjach na L4 możliwe jest wykonanie pojedynczej czynności służbowej, np. odebranie telefonu lub odpowiedź na pilnego mejla, jeśli wymagają tego szczególne okoliczności.
- Pracodawca, który zatrudnia do 20 osób, może samodzielnie sprawdzić, legalność L4 pracownika. Przed zmianami pracodawca musiał zwrócić się w tej sprawie do ZUS. Osoby przeprowadzające kontrolę mogą m.in. potwierdzać tożsamość osoby na zwolnieniu oraz zbierać informacje potrzebne do oceny prawidłowości wykorzystywania zwolnienia.
- Nowe przepisy dotyczą nie tylko zwolnień chorobowych, ale również m.in. zwolnień opiekuńczych i okresów po ustaniu zatrudnienia.
- ZUS może kontrolować także po zakończeniu zwolnienia. Zakończenie L4 nie oznacza automatycznie końca możliwości weryfikacji jego prawidłowego wykorzystania.
- Pierwszy dzień L4 zawsze wlicza się do okresu zasiłkowego, niezależnie od tego, czy pracownik otrzymał za ten dzień pełne wynagrodzenie, czy tylko jego część.
- Zmieniono procedury kontrolne i odwoławcze w ZUS, m.in. rozszerzono możliwość żądania wyjaśnień od ubezpieczonego oraz zmodyfikowano tryb odwołań od decyzji.

eprasa.pl ebc14b24fa

PROGRAMOWO

G. 20:30

Felicita

wtorek TVP 1

Giulia rezygnuje z planów sprzedaży domu, a Zośka, uwolniona od rozterek nocnych, przestaje zastanawiać się nad decyzjami Kamila. Obie dochodzą do wniosku, że zbyt długo podporządkowywały swoje decyzje oczekiwaniom mężczyzny. Rodzeństwo wspólnie żegna ojca, rozsypując jego prochy. Finałem staje się fiesta Felicita, podczas której bohaterowie zamykają ważny rozdział życia i z nadzieją otwierają nowy etap.

To był już ostatni, finałowy odcinek serialu „Felicita". Cała seria liczyła 26 odcinków.

G. 20:50

M jak miłość

wtorek TVP 2

Gdy Basia w końcu uświadamia sobie, że jej ojciec nie wróci już do rodziny, bo na dobre związał się z Joanną, wybucha złością i, pod wpływem emocji, uszkadza należące do jego kochanki auto, przez co trafia na komisariat.

Tymczasem Paweł robi wszystko, by okazać wsparcie Marii i zabiera matkę na krótką, ale pełną emocji wycieczkę do Otwocka. Natomiast młoda Zduńska wpada w spore kłopoty jako ekologiczna aktywistka. Piotr rusza córce na pomoc.

G. 20:05

Barwy szczęścia

wtorek TVP 2

Hubert obawia się pozwu od Wilka w sprawie zawału Lucyny. Jednak w szpitalu Lucyna wszystko przemyśli i dojdzie do bardzo zadowalającego Pyrków wniosku. Po wszystkim zrozumie, że uniknęła śmierci tylko dzięki pomocy swojego „wroga" i... uzna Pyrkę za prawdziwego bohatera! To nie koniec przemyśleń uratowanej seniorki. Finalnie pani Lucyna postanawia zmienić swoje podejście do rodziny Pyrków.
Po kilku godzinach chora poprosi o wizytę na oddziale nie tylko Huberta oraz Asię, ale także swojego notariusza. Zaproponuje młodym, by w końcu odkupili udziały w swoim domu - za cenę, jaką sama wcześniej zapłaciła.

Tomasz wciąż jest w szoku z powodu bujnego życia intymnego matki i nie rozumie wsparcia, jakiego udzielają jej Grażyna oraz Wiktor. Z kolei Radomir po kłótni z Kornelem traci premię i prosi Weronikę o zatrudnienie.

G. 20:15

Na Wspólnej

wtorek TVN

Kacper uświadamia mamie i Lwu, że Jagoda nie odzywa się od kilku dni! Roztocka jedzie natychmiast do Kalskich – okazuje się, że wyjechali. Greg wywiózł Ewelinę i córkę do jakiegoś starego domku. Kiedy Jagodzie udaje się wynegocjować dostęp do jej telefonu, natychmiast alarmuje Kacpra.

Marta słyszy od Igi, że aresztowany pedofil kontaktował się z wieloma dziećmi i często też się z nimi spotykał.

G. 18:00

PIERWSZA MIŁOŚĆ

wtorek Polsat

Maciek odwiedza Julkę, która – ku jego zaskoczeniu – w ogóle nie pojawiła się na eko-evencie. Nie interesują jej też zdjęcia i relacja Maćka, jest zgaszona, przybita, podłamana. Chłopak stara się ją pocieszyć, ale robi o jeden krok za daleko... Tymczasem Maja pomaga Radkowi opanować nerwy przed spotkaniem z profesorem Kochańskim, który ma rozpatrywać jego sprawę. Sama jednak także boi się, że ojciec Floriana okaże się stronniczy. Florek triumfuje.

Natomiast Angelika odwiedza ojca w areszcie. Ten udaje skruchę i chęć zmiany, licząc na to, że zyska przychylność córki. Kłamie przy tym, że nie wie o wyjściu Darka na wolność. Tymczasem zbliża się wielka tragedia, która nie wiadomo, jak się skończy. Wieczorem ktoś podkłada ogień w klubie Iskra. W środku bez życia leży Eliza...

G. 18:00

Pierwsza miłość

środa Polsat

Emilka przeprasza Śmiałka za swoje zachowanie ostatnio. Zapewnia, że wychodzi już z dołka, ojciec nie ma się czym martwić. Rzeczywiście – świadoma swojego problemu jedzie na spotkanie grupy Anonimowych Alkoholików. Jednak niefortunna sytuacja na mityngu znów wytrąca ją z równowagi.

Służbowe konflikty Oskara i Kaliny coraz częściej rozlewają się poza pracę. Świadkiem jednego z nich jest Karol, który przychodzi zająć się Marlenką w zastępstwie Ewy.

G. 20:15

Na Wspólnej

środa TVN

Ula oznajmia ojcu, że myśli o przeprowadzce do Dexa. Kamil uważa, że córka powinna teraz się skupić na poprawce u Wysockiego. Po południu Hofferówna ma z nim konsultacje, ale okazuje się, że wykładowca zostawił materiały w domu i zaprasza ją na lekcję u siebie. Podczas nauki Wysocki podaje dziewczynie w soku... środek odurzający!

Weronika przyjeżdża z Kacprem na komisariat, przekazują Tadeusiakowi rozpaczliwe prośby córki Kalskich o uwolnienie.

eprasa.pl ebc14b24fa

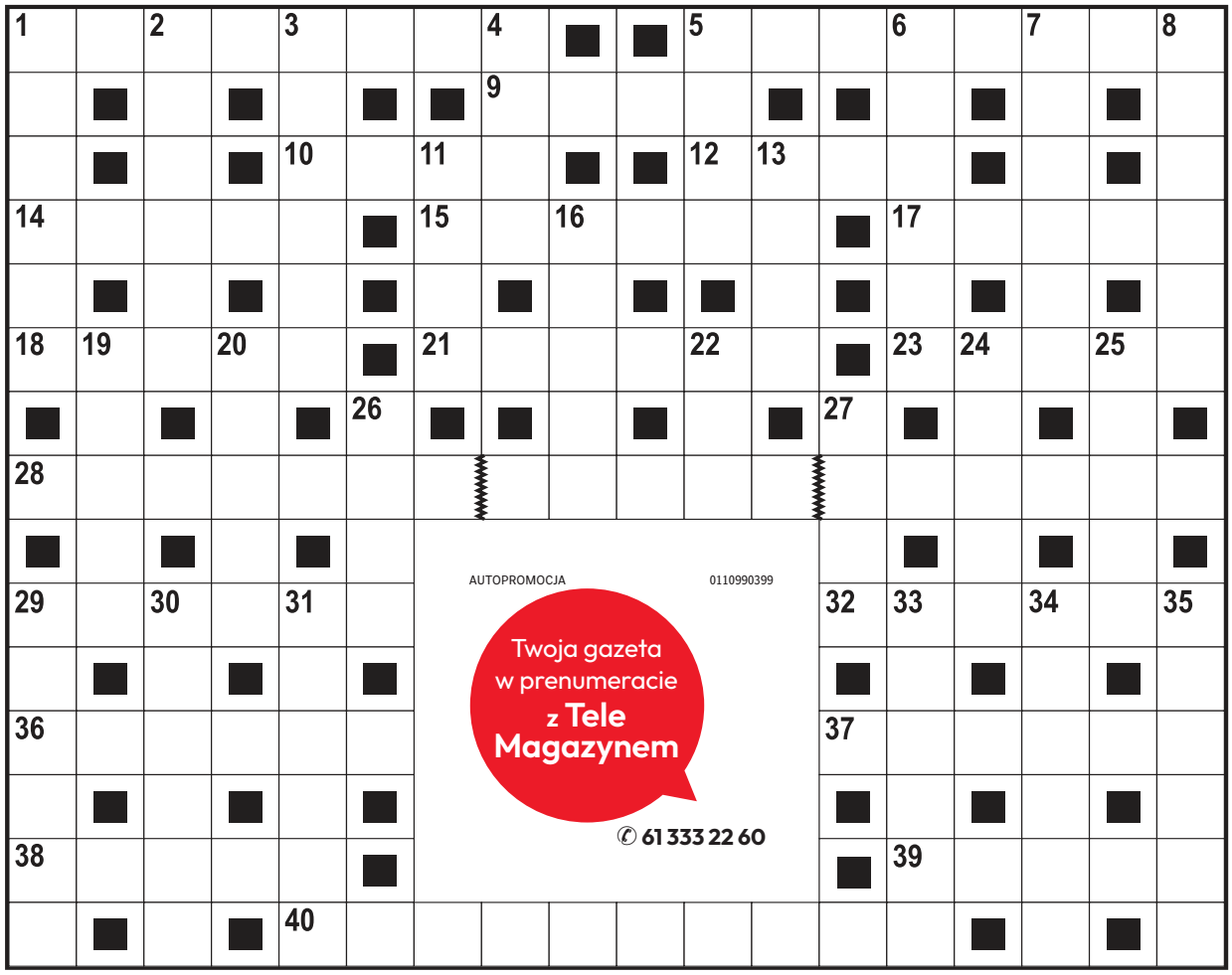
KRZYŻÓWKA NR 174

Poziomo:

1) dodatkowa, mało ambitna praca,
5) poeta rzymski, najwybitniejszy elegik starożytności,
9) stolica i największe miasto Egiptu,
10) „O jeden … za daleko”, film wojenny,
12) nadrzewna małpiatka z Azji,
14) para kamieni do mielenia ziarna,
15) jednostka organizacyjna w harcerstwie,
17) rolnicze narzędzie z zębami,
18) poetycko o pięknie, urodzie,
21) zarys przedmiotu, szkic,
23) pomarańczowa odmiana jabłoni,
28) grał Jamesa Bonda w filmie „Licencja na zabijanie”,
29) hawański wyrób tytoniowy,
32) roślina lecznicza, kupalnik górski,
36) Krzysztof, włoski żeglarz i podróżnik,
37) śnieżny pojazd sportowy,
38) zimne lub bengalskie,
39) główna z pośród pięciu rzek Hadesu,
40) miejsce akcji serialu „Ojciec Mateusz”.

Pionowo:

1) chroniony ptak wróblowaty,
2) … Bocelli, włoski śpiewak,
3) imię Łempickiej, polskiej malarki,
4) przechowywane w archiwum,
5) osesek drapieżnego ptaka,
6) ma osobliwe upodobania, cudak,
7) niemiecki dramat wojenny z 2004 roku,
8) młodzieżowe figle, psoty,
11) układ wyrazów w zdaniu,
13) zdecydowany i twardy sprzeciw,
16) zimowy pojazd na płozach,
19) resztki wiekowej kamienicy,
20) droga dla samochodów,
22) pod opieką pszczelarza,
24) Polski Koncert Naftowy,
25) szklany pojemnik na przetwory,
26) mały stan w USA z Columbus,
27) myśl przewodnia, koncepcja,
29) Polifem z greckiej mitologii,
30) wytwornie się ubiera,
31) tytułowy i główny bohater powieści Prusa,
33) bunt szlachty przeciw królowi,
34) naczynie do parzenia herbaty,
35) ogniotrwały materiał włóknisty.

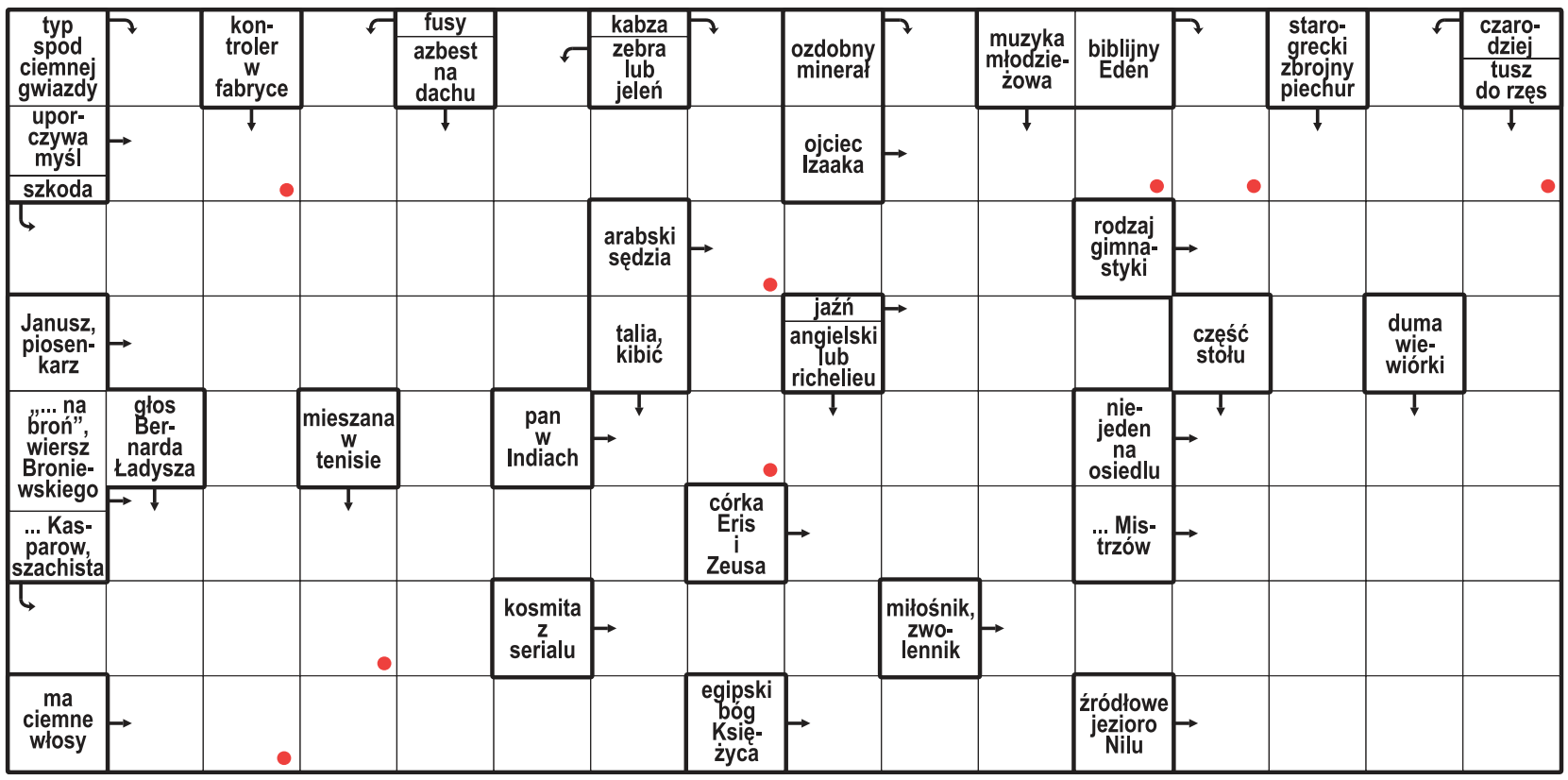

AUTOPROMOCJA 0110990399
Twoja gazeta w prenumeracie z Tele Magazynem
✆ 61 333 22 60

ROZWIĄZANIE NR 173

S	■	Z	■	M	Ę	Ż	N	E	Ś	E	R	C	E	■	L	■	A
P	L	A	Ż	A	■	E	■	Ł	■	■	Z	■	T	R	A	C	Z
I	■	K	■	R	E	L	I	K	W	I	E	■	A	■	M	■	J
N	E	R	K	A	■	A	■	■	Ó	■	P	A	N	T	E	R	A
K	■	Ę	■	G	■	Z	A	U	Ł	E	K	■	O	■	N	■	T
A	S	T	R	O	L	O	G	■	■	T	A	B	L	E	T	K	A
■	T	■	U	■	I	■	O	L	Z	A	■	A	■	U	■	W	■
K	A	R	M	A	Z	Y	N	■	■	P	A	L	A	R	N	I	A
■	D	■	U	■	O							E	■	O	■	A	■
K	O	R	N	E	L							T	A	P	E	T	A
Ą	■	O	■	M	■							■	K	■	K	■	N
S	E	R	W	I	S							K	O	Ź	L	A	K
A	■	A	■	R	■							■	N	■	O	■	A
C	Y	T	R	A	■							■	T	I	G	E	R
Z	■	Y	■	T	A	R	G	O	W	I	S	K	O	■	A	■	A

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Litery z pól oznaczonych kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

ROZWIĄZANIE: BRAMKARZ.

HOROSKOP

Wodnik (20.01 - 18.02)
Działaj śmiało, lecz słuchaj rad. Horoskop dzienny wróży, że krótka rozmowa otworzy nowe możliwości.

Ryby (19.02 - 20.03)
Spokojne tempo przyniesie efekty. Horoskop na dziś mówi, że znajdziesz powód do zadowolenia.

Baran (21.03 - 19.04)
Dobry dzień na kontakty. Horoskop dzienny na wtorek wróży, że niespodziewana wiadomość poprawi nastrój.

Byk (20.04 - 20.05)
Zadbaj o domowe sprawy. Horoskop dzienny zapowiada, że ciepły gest bliskiej osoby doda Ci energii.

Bliźnięta (21.05 - 21.06)
Wykaż się inicjatywą i nie zwlekaj. Horoskop na dziś mówi, że odwaga pomoże Ci osiągnąć ważny cel.

Rak (22.06 - 22.07)
Porządek w planach ułatwi decyzje. Horoskop dzienny na poniedziałek zapowiada, że skupienie da korzyści.

Lew (23.07 - 22.08)
Szukaj równowagi między pracą a odpoczynkiem. Horoskop dzienny wróży, że harmonia przyniesie ulgę.

Panna (23.08 - 22.09)
Intuicja wskaże właściwy kierunek. Horoskop na dziś to wskazówka, by zaufać sobie w ważnej kwestii.

Waga (23.09 - 22.10)
Optymizm przyciągnie ludzi. Horoskop dzienny na wtorek wróży, że pojawi się ciekawa propozycja.

Skorpion (23.10 - 21.11)
Konsekwencja przyniesie rezultat. Horoskop dzienny zapowiada, że mały krok przybliży duży sukces.

Strzelec (22.11 - 21.12)
Kreatywne pomysły zyskają uznanie. Horoskop na dziś podpowiada, by się nimi podzielić z innymi osobami.

Koziorożec (22.12 - 19.01)
Odpoczynek pomoże Ci odzyskać spokój. Horoskop dzienny na wtorek mówi, że czeka Cię miły wieczór.

eprasa.pl ebc14b24fa

0011611662

Z żalem zawiadamiamy, że dnia 8 listopada 2026 roku
odszedł od nas
kochany Mąż, Ojciec, Dziadek

śŧp

Henryk Kuśnierek

lat 81

Msza św. pogrzebowa odbędzie się
w czwartek 12 listopada 2026 roku o godz. 9.30
w kościele pw. św. Joanny Beretty - Molli
w Jelonku przy ul. Złotnickiej.
Pogrzeb tego samego dnia o godz. 11.30
na Cmentarzu Górczyńskim.

W smutku pogrążone
Żona i Dzieci z Rodzinami

0011611644

Z głębokim żalem i smutkiem zawiadamiamy,
że dnia 6 listopada 2026 roku zmarła

śŧp

mgr Karolina Flieger-Januszewska

długoletni pracownik administracyjny
Instytutu Inżynierii Lądowej Politechniki Poznańskiej

Żegnamy osobę, która swoją rzetelnością,
wiedzą i profesjonalizmem
przez wiele lat wspierała działalność dydaktyczną
i naukowo-badawczą Instytutu,
serdeczną i życzliwą osobę,
darzoną sympatią i szacunkiem współpracowników.

Rodzinie i Bliskim Zmarłej
składamy
wyrazy szczerego współczucia.

Dyrekcja i Pracownicy
Instytutu Inżynierii Lądowej
Politechniki Poznańskiej

REKLAMA 0011611341

WYCIĄG Z OGŁOSZEŃ O PRZETARGACH

	Przedmiot przetargu	Oznaczenie nieruchomości	Numer księgi wieczystej	Cena wywoławcza	Wysokość wadium	Termin przetargu
	Burmistrz Gminy Kłecko ogłasza I nieograniczony przetarg ustny na zbycie prawa własności nieruchomości – 6 działek zlokalizowanych w miejscowości Kłecko					
1	Działka nr 640/17 o pow. 0,0705 ha	obręb 0001 Kłecko	PO1G/00097156/9	**101.500,00 zł brutto** (cena zawiera podatek VAT 23%)	10.000,00 zł	11 grudnia 2026 r. o godz. 10:00
2	Działka nr 640/18 o pow. 0,0607 ha	obręb 0001 Kłecko	PO1G/00097156/9	**87.500,00 zł brutto** (cena zawiera podatek VAT 23%)	8.700,00 zł	11 grudnia 2026 r. o godz. 10:00
3	Działka nr 640/19 o pow. 0,0586 ha	obręb 0001 Kłecko	PO1G/00097156/9	**89.000,00 zł brutto** (cena zawiera podatek VAT 23%)	8.900,00 zł	11 grudnia 2026 r. o godz. 10:00
4	Działka nr 640/20 o pow. 0,0584 ha	obręb 0001 Kłecko	PO1G/00097156/9	**88.500,00 zł brutto** (cena zawiera podatek VAT 23%)	8.800,00 zł	11 grudnia 2026 r. o godz. 10:00
5	Działka nr 640/21 o pow. 0,0603 ha	obręb 0001 Kłecko	PO1G/00097156/9	**91.500,00 zł brutto** (cena zawiera podatek VAT 23%)	9.100,00 zł	11 grudnia 2026 r. o godz. 10:00
6	Działka nr 640/22 o pow. 0,0609 ha	obręb 0001 Kłecko	PO1G/00097156/9	**92.500,00 zł brutto** (cena zawiera podatek VAT 23%)	9.200,00 zł	11 grudnia 2026 r. o godz. 10:00

Przetargi odbywają się w Urzędzie Miejskim Gminy Kłecko, ul. Dworcowa 14, 62-270 Kłecko. Licytacja odbywa się na każdą działkę oddzielnie.
Pełną informację dotyczącą przetargów zawierają ogłoszenia wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Gminy Kłecko, przy ul. Dworcowej 14 w Kłecku, a także opublikowane na stronie internetowej urzędu www.klecko.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej bip.klecko.pl, w zakładce *Gospodarka nieruchomościami*.
Szczegółowe informacje dotyczące przetargów można uzyskać w Urzędzie Miejskim Gminy Kłecko, ul. Dworcowa 14, tel. 61 427 01 25 wew. 308.

REKLAMA 0010703171

POGOTOWIE

Wypadki	**999, 112**

WAŻNE TELEFONY

Policja	**997**
Straż Pożarna	**998**
Straż Miejska	**986**
Pogotowie Energetyczne	**991**
Pogotowie Gazowe	**992**
Pogotowie Wodno-Kananalizacyjne	**994**
Pogotowie Ciepłownicze	**993**

UM Poznań
Informacje ważne dla mieszkańców miasta
tel. 61 834 61 26

Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej
tel. 61 624 22 22

MPK Poznań,
ul. Głogowska 131, 60-224 Poznań,
tel. 19 445

Informacja PKP
tel. 19 757

Informacja – Dworzec Główny Poznań
tel. 61 63 31 659

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich,
aleja Solidarności 77, 00-090 Warszawa,
tel. 22 551 77 00

Bezpłatna Infolinia Obywatelska
800 676 676

Federacja Konsumentów Klub Poznański,
ul. 27 Grudnia 17/19, 61-737 Poznań,
tel. 61 851 61 52

Powiatowy Rzecznik Konsumentów Marek Radwański,
ul. Słowackiego 8, 60-823 Poznań,
tel. 61 841 88 30

Miejski Rzecznik Konsumentów (dla Poznania) dr Marek Janczyk,
ul. Libelta 16/20, Poznań,
tel. 61 878 58 70

ZUS Centrum Obsługi Telefonicznej
tel. 22 560 16 00

Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”
(czynny 24 godziny) **tel. 61 814 17 17**

Zgłoszenia przemocy w rodzinie:
niebieska.skrzynka@poznan.policja.gov.pl

Katolicki Telefon Zaufania, Poznań
tel. 61 865 10 00

Telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin
(czynny 24 godziny) **tel. 61 843 01 01**

Anonimowi Alkoholicy
(czynny w godz. 18-22) **tel. 61 853 16 16**

MONAR Poznań
tel. 61 868 72 27
(czynny pon.-pt. w godzinach 9-15)

Infolinia WOW NFZ Poznań
800 190 590
(czynna pon.-pt. w godzinach 8-16)

Krajowa Informacja Skarbowa
801 055 055

Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Poznaniu,
al. Marcinkowskiego 3, 60-967 Poznań,
tel. 61 852 09 77

Polubowny sąd konsumencki w Poznaniu,
al. Marcinkowskiego 3, 60-967 Poznań,
tel. 61 852 35 07

Wojewódzki Inspektorat Farmaceutyczny,
ul. Szwajcarska 5, 61-285 Poznań,
tel. 61 875 95 75

Wojewódzki Inspektorat Weterynarii,
ul. Grunwaldzka 250, 60-166 Poznań,
tel. 61 868 93 47

Całodobowa infolinia w sprawach kwarantanny i zdrowia - Sanepid
tel. 222 500 115

REKLAMA 0011610298

Miasto i Gmina Międzychód

Wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia: **działka nr 951/2 o pow. 0,3939 ha obręb Międzychód**.

Wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia **– lokal mieszkalny ul. Daszyńskiego 7/6 obręb Międzychód** – zbycie na rzecz najemcy

Wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia **– lokal mieszkalny ul. Bolesława Chrobrego 40/10 obręb Międzychód** – zbycie na rzecz najemcy

Ogłoszenia zostały umieszczony na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta i Gminy w Międzychodzie przy ulicy Marszałka Piłsudskiego 2 oraz na stronie internetowej Urzędu i w Biuletynie Informacji Publicznej. Tel. do kontaktu 95 748 81 00 wew. 313.

DROBNE

Nieruchomości

MIESZKANIA - KUPIĘ

INNE

Kupię mieszkanie zadłużone, z trudnym lokatorem, komornikiem, udziały. Gotówka, 883-402-202

Rolnicze

ZWIERZĘTA HODOWLANE

KURY nioski dowóz 600539790

REKLAMA 0011610938

OBWIESZCZENIE WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 5 listopada 2026 r.

Na podstawie art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 311) - zwanej dalej: specustawą,

zawiadamiam

o zmianie zakresu wniosku w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, dla inwestycji pn. „Rozbudowa drogi krajowej nr 24 na odcinku Kamionna – granica województwa wielkopolskiego”.
Oznaczenie nieruchomości lub ich części, objętych wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację przedmiotowej inwestycji drogowej:

W wykazie zastosowano następujące oznaczenia:
- przed nawiasem podano numer działki ulegającej podziałowi;
- w nawiasie podano numery działek powstałych po podziale;
- tłustym drukiem zaznaczono numery działek niezbędnych dla realizacji inwestycji.

I. Objęte liniami rozgraniczającymi teren inwestycji – DK nr 24:
Powiat międzychodzki, gmina Międzychód
Jednostka ewidencyjna: 301403_5 Gmina Międzychód
Obręb: 0016 – Gorzycko Stare
dz. o nr ewid.: **89/1**, **108/1**, **109/1**, 110/5 (**110/12**, 110/13), **112**, 114/1 (**114/2, 114/3**, 114/4), 121/2 (**121/3**, 121/4), **447/1**, **447/2**, **459/3**, **459/4**, 459/5 (**459/6**, **459/7**, **459/8**, 459/9);
Obręb: 0019 – Gorzyń
dz. o nr ewid.: **4/3**, **4/6, 4/33**, **4/35**, 4/44 (**4/45**, 4/46), 7/1 (**7/2**, 7/3), 10/2 (**10/21**, 10/22), **10/3**, **10/17**, **11/2**, **11/4**, **13/2**, **13/8**, **15/2**, 15/4 (**15/9**, 15/10), 15/6 (**15/11**, 15/12), 15/7 (**15/13**, 15/14), **16/2**, 16/3 (**16/4**, 16/5), **17/2**, **17/14**, **17/16**, 17/17 (**17/20**, **17/21**, 17/22), 17/19 (**17/23**, **17/24**, 17/25), **22/2**, **22/4**, **22/6**, **24/2**, **24/4**, 24/14 (**24/21**, 24/22), **24/20**, **36/1**, **37/2**, **37/11**, **42/2**, 42/3 (**42/4**, 42/5), **50/2**, **66**, **67/1**, **68/1**, **74/4**, 74/5 (**74/9**, 74/10), **81/1**, **82/1**, **445**, **451/1**, **451/2**, 451/6 (**451/7**, **451/8**, 451/9), 455 (**455/1**, 455/2), 457 (**457/1, 457/2, 457/3**, 457/4);
Obręb: 0020 – Skrzydlewo
dz. o nr ewid.: 123/2 (**123/5**, 123/6), 145 (**145/1**, 145/2), **181/1**, 183/1 (183/3, **183/4**), 183/2 (183/5, **183/6**), 184/3 (**184/4**, 184/5), 185/6 (**185/7**, 185/8), 187/3 (187/7, **187/8**), 187/4 (**187/5**, 187/6), 188/1 (**188/4**, 188/5).

II. Objęte zakresem budowy lub przebudowy sieci uzbrojenia terenu:
Powiat międzychodzki, gmina Międzychód
Jednostka ewidencyjna: 301403_5 Gmina Międzychód
Obręb: 0016 – Gorzycko Stare
dz. o nr ewid.: 121/2 (**121/4**);
Obręb: 0019 – Gorzyń
dz. o nr ewid.: **13/9, 188, 189**;
Obręb: 0020 – Skrzydlewo
dz. o nr ewid.: **172**.

III. Objęte zakresem budowy lub przebudowy innych dróg publicznych:
Powiat międzychodzki, gmina Międzychód
Jednostka ewidencyjna: 301403_5 Gmina Międzychód
Obręb: 0019 – Gorzyń
dz. o nr ewid.: **5/1**, 10/2 (**10/22**), 42/3 (**42/5**);
Obręb: 0020 – Skrzydlewo
dz. o nr ewid.: 145 (**145/2**), 183/1 (**183/3**), 185/6 (**185/8**).

IV. Objęte zakresem budowy lub przebudowy urządzeń wodnych lub urządzeń melioracji wodnych szczegółowych:
Powiat międzychodzki, gmina Międzychód
Jednostka ewidencyjna: 301403_5 Gmina Międzychód
Obręb: 0019 – Gorzyń
dz. o nr ewid.: **4/36**.

V. Objęte zakresem budowy lub przebudowy zjazdów:
Powiat międzychodzki, gmina Międzychód
Jednostka ewidencyjna: 301403_5 Gmina Międzychód
Obręb 0016 Gorzycko Stare
dz. o nr ewid. 447/2;
Obręb: 0019 – Gorzyń
dz. o nr ewid.: **4/6**, 7/1 (**7/3**), 16/3 (**16/5**), 24/14 (**24/22**), **24/20**, **36/1**, 74/5 (**74/10**), **445**, 457 (**457/4**);
Obręb 0020 Skrzydlewo
188/1 (**188/5**).

VI. Objęte zakresem rozbiórki istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania:
Powiat międzychodzki, gmina Międzychód
Jednostka ewidencyjna: 301403_5 Gmina Międzychód
Obręb: 0019 – Gorzyń
dz. o nr ewid.: **456**.

VII. Niezbędne do nieodpłatnego przejścia przez teren wód płynących:
Powiat międzychodzki, gmina Międzychód
Jednostka ewidencyjna: 301403_5 Gmina Międzychód
Obręb: 0019 – Gorzyń
dz. o nr ewid.: **4/34, 4/37, 22/5**.

VIII. Niezbędne do nieodpłatnego przejścia przez tereny kolei:
Powiat międzychodzki, gmina Międzychód
Jednostka ewidencyjna: 301403_5 Gmina Międzychód
Obręb: 0019 – Gorzyń,
dz. o nr ewid.: **14/1**.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 11d ust. 5 specustawy, wojewoda wysyła zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wnioskodawcy, właścicielom lub użytkownikom wieczystym nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie tej decyzji na adres wskazany w katastrze nieruchomości, oraz zawiadamia pozostałe strony w drodze obwieszczeń, w urzędzie wojewódzkim, a także w urzędach gmin właściwych ze względu na przebieg drogi, w urzędowych publikatorach teleinformatycznych - Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów i w prasie lokalnej. Zgodnie z art. 49 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2025 r. poz. 1691) - zwanej dalej k.p.a., zawiadomienie poprzez obwieszczenie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie, tj. **10 listopada 2026 r.**
Zgodnie z art. 10 k.p.a. strony postępowania mogą zapoznać się z aktami sprawy w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu, Wydział Infrastruktury, al. Niepodległości 16/18 (tel. 73 527 10 53 lub 61 854 12 35, godziny obsługi klientów: poniedziałek, środa, piątek od 8.30 do 15.00, wtorek, czwartek od 12.00 do 15.00) oraz składać ewentualne wnioski, uwagi i zastrzeżenia do **8 grudnia 2026 r.** W celu zapewnienia sprawnego przebiegu obsługi, uprzejmie proszę o wcześniejsze uzgodnienie terminu wizyty.
Mapa przedstawiająca przebieg inwestycji zostanie zamieszczona wraz z obwieszczeniem na stronie internetowej: www.poznan.uw.gov.pl w zakładce Ogłoszenia/Obwieszczenia od **10 listopada 2026 r.**

eprasa.pl ebc14b24fa

IGRZYSKA OLIMPIJSKIE MŁODZIEŻY DAKAR 2026

Koszykarka Enei AZS ze złotem! Dumny Poznań i Środa Wlkp.

Radosław Patroniak

Wielki sukces z udziałem koszykarki Enei AZS Szkoły Gortata Poznań w Igrzyskach Olimpijskich Młodzieży w Dakarze. Rozgrywająca akademiczek wywalczyła wczoraj w stolicy Senegalu pierwszy i w dodatku złoty medal dla Wielkopolski.

17-letnia Gabriela Stefanowicz była kapitanem kadry w koszykówce 3x3. Obok niej w medalowej drużynie występowały Stefania Onuorah, Lena Olejniczak i Nicola Brzeska. Trenerem Biało-Czerwonych był Bartłomiej Koziatek. W finale Polki pokonały po dramatycznym meczu Chiny 12:11.

– Czujemy ogromną dumę, że nasza zawodniczka wróci z tak prestiżowej imprezy ze złotem. W naszym klubie trenuje od czterech lat i podobnie jak jej młodsza o dwa lata siostra Monika jest wielką nadzieję Enei AZS – mówił Łukasz Zarzycki, wiceprezes poznańskiego klubu.

Jak to się stało, że Poznanianka w ogóle trafiła do kadry 3x3?

– Jest jedną z najbardziej pracowitych zawodniczek młodego pokolenia. W dodatku jest bardzo wszechstronna, bo świetnie rzuca, dobrze penetruje strefę podkoszową i dobrze broni. Mimo wzrostu 167 cm potrafi walczyć z zawodniczkami o głowę wyższymi od siebie. Myślę, że właśnie ta wszechstronność zadecydowała o powołaniu jej do reprezentacji – tłumaczyła nam Katarzyna Pasternak, od tego sezonu trenerka naszej medalistki w drużynie do lat 19 w koszykówce 5x5.

Pod koniec maja Stefanowicz została w Olsztynie mistrzynią Polski w barwach Enei AZS w koszykówce 3x3 do lat 17.

FOT. ARCHIWUM PIOTRA STEFANOWICZA

Gabriela Stefanowicz po jednym z meczów Igrzysk Olimpijskich Młodzieży w Dakarze. Z lewej mama Bogumiła, a z prawej tata Piotr

– Zdobyła wtedy też tytuł MVP i jeśli selekcjoner miał jakieś wątpliwości, że warto na nią postawić, to pewnie po turnieju w Olsztynie zaczął traktować jako „pewniaka" w kadrze. Gabi odwdzięczyła się świetną gra na igrzyskach w Dakarze. W półfinale z Egiptem, wygranym 19:14 przez Polki, faule na niej zadecydowały o tym, że w końcówce nie musieliśmy drżeć o wynik – przekonywała trenerka Enei AZS.

Stefanowicz pochodzi z usportowionej rodziny (jej daleką rodziną jest też trener Tomasz Herkt) i zanim trafiła do poznańskiego klubu pierwsze kroki w koszykówce stawiała w Moskawie Środa Wlkp., pod okiem trenera Ryszarda Cudaka. Od czterech lat chodzi do Szkoły Gortata przy ul. Szamotulskiej w Poznaniu, gdzie w przyszłym roku będzie zdawać maturę.

Ze sportem związany jest też jej tata Piotr, który od wielu lat amatorsko biega w barwach Polonii Środa. Wspólnie z żoną i mamą Gabi, Bogumiłą, bardzo często kibicują córce w Polsce i zagranicą. Dotarli również do Senegalu i... bardzo żałowali, że muszą być na lotnisku w Dakarze pół godziny przed rozpoczęciem finału.

– Jestem pod wrażeniem tego, co dokonały dziewczyny. Miały grupę śmierci, bo w eliminacjach grały z Francją i Senegalem. Mimo to poradziły sobie i pokazały też charakter w kolejnych meczach. Jestem przeszczęśliwy, że córka wróci do domu z medalem – mówił Piotr Stefanowicz, który podkreślił też, że gospodarze igrzysk zaimponowali mu dobrą organizacją i wspaniałymi obiektami sportowymi.

Warto dodać, że blisko medalu była też florecistka Warty Poznań, Danuta Tym, ale po przegranej walce o brąz z Austriaczką Leną Mayerl 11:15 zajęła czwarte miejsce.

TENIS

Magda Linette z czwartym tytułem. Polska tenisistka wskoczyła do „pięćdziesiątki"

Paweł Wiśniewski

W finale turnieju WTA 250 „Chennai Open" (pula nagród: 283 347 dolarów) Magda Linette pokonała broniącą tytułu Indonezyjkę Janice Tjen 5:7, 6:1, 6:4. 34-letnia tenisistka AZS Poznań grała o tytuł po raz pierwszy od ponad dwóch lat. Ostatni finał rozegrała w lipcu 2024 roku na kortach ziemnych w praskiej dzielnicy Bubeneč.

Wówczas zdobyła też ostatnie, trzecie trofeum, pokonując w dwóch setach... Magdalenę Fręch 6:2, 6:1. Był to zresztą pierwszy w historii finał głównego cyklu z udziałem dwóch Polek.

Mecz na kortach twardych „SDAT Tennis Stadium" w Chennai (dawny Madras) trwał 2 godziny i 52 minuty. To jej czwarty tytuł w karierze. Przed przyjazdem do Indii nie zagrała w tym sezonie w żadnym finale...

To jednocześnie 52. zwycięstwo w historii polskiego kobiecego tenisa w zawodach rangi WTA. Poprzednie odniosła niedawno - 18 października br. - Maja Chwalińska w Wuhan.

Najwięcej - 26 tytułów - ma na koncie Iga Świątek, Agnieszka Radwańska odniosła 20 turniejowych zwycięstw, Magda Linette - cztery, a Chwalińska i Magdalena Fręch - po jednym.

W 2022 roku Magda Linette grała już w finale w Chennai, ale wówczas przegrała z Czeszką Lindą Fruhvirtovą 6:4, 3:6, 4:6.

W najnowszym notowaniu światowego rankingu WTA Poznanianka awansuje z 68. na 43. miejsce.

W trwającej już prawie 20 lat karierze profesjonalnej tenisistki Linette zarobiła na korcie 9 235 167 dolarów, z czego 1 123 348 USD w tym roku.

W tegorocznym „Chennai Open" Polka zainkasowała od organizatorów czek na 37 390 dolarów, czyli ok. 146 500 złotych. Aby dostać taką wypłatę, musiała pokonać pięć rywalek i zagrać aż trzy mecze trzysetowe.

Teraz Linette przenosi się na inny kontynent i zagra w Chile w turnieju WTA 125 - „LP Open by IND".

FOT. EAST NEWS

W indyjskim Chennai Magda Linette zdobyła czwarty tytuł w karierze, ale pierwszy w tym roku. Dla Polki to jeszcze nie koniec sezonu

KOSZYKÓWKA

Debiut marzenie. Co prawda tylko w podróbce NBA, ale zawsze

Paweł Wiśniewski

Reprezentant Polski Jeremy Sochan udanie zadebiutował w koszykarskiej NBA G League (Western Conference), będącej oficjalnym zapleczem NBA. Dla Texas Legends zdobył 24 punkty, ale jego drużyna przegrała wyjazdowe spotkanie z Mexico City Capitanes 91:107.

Gospodarze tego spotkania to jedyny zespół w tych rozgrywkach, który nie jest powiązany z jakąkolwiek ekipą NBA lub wręcz należy do jej struktury właścicielskiej. Texas Legends z siedzibą we Frisco w aglomeracji Denver jest związany z Dallas Mavericks i na co dzień gra w hali „Comerica Center", znanej również hokeistom NHL – Dallas Stars.

Wciąż nie ujawniono indywidualnego wynagrodzenia Jeremy Sochana w Texas Legends. Można jednak zakładać, że nie jest to kwota wyższa od 46 350 dolarów (nieco ponad 180 000 złotych), czyli podstawowego wynagrodzenia za sezon w NBA G League.

Dla porównania, w umowie z Portland Trail Blazers były zakontraktowane 2 625 627 dolarów za sezon!

W hali „Mexico City Arena", 23-letni Jeremy Sochan wyszedł w pierwszej „piątce" Texas Legends i grał 29 minut. Trafił dziewięć z 13 rzutów z gry, m.in. trzy z czterech prób za trzy punkty. Miał ponadto dwie zbiórki, dwie asysty, przechwyt, blok, trzy faule i nie popełnił straty. Był najlepszym strzelcem spotkania!

Karierę w NBA Jeremy Sochan rozpoczął przed czterema laty w San Antonio Spurs, którzy wybrali go w drafcie z numerem 9. Pierwsze lata występów były udane, jednak z czasem stracił miejsce w podstawowej „piątce". W lutym 2026 roku „Ostrogi" rozwiązały z nim umowę.

Dwa dni później związał się do końca rozgrywek 2025/2026 z New York Knicks. Z Nowojorczykami sięgnął po tytuł, ale rzadko pojawiał się na boisku. Przed tym sezonem podpisał niegwarantowany kontrakt z Portland Trail Blazers, który klub rozwiązał tuż przed rozpoczęciem sezonu, więc Polak zwrócił się ku NBA G League.

Texas Legends, którzy wybrali Sochana z pierwszym numerem drafu, to filia klubu z NBA – Dallas Mavericks. W kolejnym spotkaniu zmierzą się w nocy z wtorku na środę ponownie na wyjeździe z Mexico City Capitanes.

Aktualnym mistrzem NBA G League jest ekipa Greensboro Swarm (Charlotte Hornets).

eprasa.pl ebc14b24fa

SPORT

• **Kai Huckenbeck będzie liderem** żużlowców PSŻ w przyszłym sezonie. Niemiec jeździł już w barwach Skorpionów w 2023 r.

PIŁKA NOŻNA

Lech zakończył maraton remisem. Jest dobrze

9 meczów w ciągu miesiąca - bilans w ekstraklasie 4-1-0, w Lidze Europy 0-1-3 i wpadka w Pucharze Polski. Kolejorz, nękany przez kontuzje i absencje swoich gwiazd, zdołał wyszarpać remis z grającym totalny antyfutbol Zagłębiem

Maciej Lehmann

Lech Poznań wm ostatniej akcji meczu za sprawą Michała Gurgula wywalczył remis 2:2 w ostatnim meczu 14.kolejki. To niezły wynik, mając na uwadze to, że Kolejorz był osłabiony i miał prawo być zmęczony maratonem meczów.

Do długiej listy kontuzjowanych zawodników Lecha Poznań dołączył przed meczem z Zagłębiem Pablo Rodriguez, który w Lizbonie skręcił staw skokowy. Brak będącego ostatnio w dobrej formie Hiszpana spowodował, że kreatywność formacji ofensywnej mistrzów Polski była zdecydowanie mniejsza niż w poprzednich meczach przy Bułgarskiej. Goście od początku cofnęli się do głębokiej defensywy, licząc na to, że Kolejorz rozbije sobie zęby na ich murze obronnym.

Ten antyfutbol niestety święcił triumf w pierwszej połowie. Lechici mieli ogromną przewagę, stworzyli sobie kilka okazji, ale byli nieskuteczni.

FOT. ADAM JASTRZĘBOWSKI

Michał Gurgul był bohaterem niedzielnego meczu. To on w doliczonym czasie gry strzelił głową gola na wagę remisu

Jeden błąd w końcówce, gdy Pereira źle wyrzucił piłkę z autu i zagapił się Skrzypczak zadecydował on tym, że piłkę przejął Reguła i pokonał Lisa, który też słabo zachował się w tej sytuacji.

Druga połowa rozpoczęła się od ataków Lecha i po pięciu minutach było już 1:1. Patrik Walemark wywalczył rzut karny i pewnie go wykorzystał. Niestety kolejny poważny błąd Skrzypczaka i Yegbe zakończył się drugim golem dla Zagłębia. Dziewiątowski wygrał pojedynek główkowy z wychowankiem Lecha, Reguła okazał się za szybki dla Ghańczyka i Lis po raz drugi został przelobowany.

Lech Poznań znów ruszył do ataku i mecz nabrał rumieńców. W 75 min. Patrik Walemark faulowany na granicy linii bocznej pola karnego i choć lechici domagali się drugiej jedenastki sędzia Karol Arys uznał, że przewinienie nastąpiło przed linią pola karnego. Drugi raz arbiter skrzywdził Kolejorza, gdy Walemark strzelił z wolnego a Reguła zatrzymał piłkę łokciem. Zaspał VAR i zanosiło się na sensację.

Mistrzowie Polski walczyli jednak o remis do ostatniej sekundy. Michał Gurgul wykorzystał dośrodkowanie Palmy i Kolejorz wyszarpał punkt.

- Miałem takie poczucie, że na boisku była tylko jedna drużyna, która grała w piłkę . Gdy rozpoczynaliśmy dodatkowy czas, to obawiałem się, że to ona przegra to spotkanie. Cieszę się, że udało nam się wyrównać i zdobyć chociaż jeden punkt, na który w moim odczuciu zasługiwaliśmy. Niestety za łatwo traciliśmy bramki - skomentował niedzielny mecz trener Frederiksen.

Teraz Lechitów czeka kilka dni odpoczynku. Przerwa na kadrę bardzo przyda się drużynie po tym wyczerpującym maratonie spotkań. W Ekstraklasie Kolejorz jest liderem, ma jeszcze jeden zaległy mecz, punktuje w tym sezonie bardzo dobrze i gdy wrócą rekonwalescenci Mońka, Ishak, Rodriguez czy Sayyadmanesh będzie mógł kontynuować marsz po trzeci z rzędu mistrzowski tytuł.

EKSTRAKLASA

Inne wyniki 14. kolejki: Jagiellonia - GKS Katowice 1:0 (Szkurin 69 sam) , Legia - Raków 2:4 (Chodyna 56, Biczachczjan 63 - Makuch 21, Otieno58, Kwiatkowski 61, 72)

1.	Lech Poznań	13	32	34-13
2.	Górnik Zabrze	14	31	23-12
3.	Legia Warszawa	14	24	25-15
4.	Pogoń Szczecin	13	24	20-15
5.	Wisła Kraków	14	24	22-19
6.	Zagłębie Lubin	14	23	18-17
7.	Piast Gliwice	14	22	24-20
8.	GKS Katowice	14	21	25-20
9.	Jagiellonia Białystok	13	21	18-18
10.	Motor Lublin	14	19	22-24
11.	Korona Kielce	14	18	14-21
12.	Wisła Płock	13	15	14-21
13.	Widzew Łódź	14	14	20-19
14.	Radomiak Radom	14	14	17-29
15.	Cracovia	14	12	16-23
16.	Raków Częstochowa	14	12	23-31
17.	Śląsk Wrocław	14	10	17-25
18.	Wieczysta Kraków	14	8	18-28

KOSZYKÓWKA

Polki rozpoczynają bój o Euro

Radosław Patroniak

Po 20 latach reprezentacja Polski koszykarek wraca do Gorzowa Wielkopolskiego. 17 listopada w Arenie Gorzów Biało-Czerwone zmierzą się z Turcją w kwalifikacjach do EuroBasketu 2027. Być może na parkiet wybiegnie też Malina Piasecka z Enei AZS Politechniki Poz nań.

Podopieczne Karola Kowalewskiego rozpoczną rywalizację 11 listopada w Rydze, gdzie zmierzą się z Izraelem. Trzy dni później zagrają na wyjeździe z Czarnogórą, a 17 listopada podejmą Turcję w Arenie Gorzów. Spotkania rewanżowe zaplanowano na luty 2027 roku.

Polki zakończyły pierwszą rundę kwalifikacji z imponującym bilansem sześciu zwycięstw i bez porażki. Teraz jednak rywalizacja zaczyna się od nowa – wcześniejsze wyniki nie będą uwzględniane w kolejnym etapie.

O awans powalczą 24 reprezentacje. Siedemnaście z nich uczestniczyło w pierwszej rundzie kwalifikacji. Dołączą do nich Czechy, Francja, Hiszpania, Niemcy, Turcja, Węgry i Włochy, czyli zespoły, które we wrześniu rywalizowały w mistrzostwach świata. Miejsce na EuroBaskecie wywalczą po dwie najlepsze drużyny z każdej grupy.

Dla Biało-Czerwonych stawką jest powrót na mistrzostwa Europy po 12 latach przerwy. Ostatni raz Polki wystąpiły w tym turnieju w 2015 roku. EuroBasket 2027 odbędzie się w Belgii, Finlandii, na Litwie i w Szwecji, a reprezentacje gospodarzy mają już w nim zapewniony udział.

LEKKA ATLETYKA

Biegi Niepodległości w Poznaniu i Luboniu

RadosławPatroniak

11 listopada to w Polsce nie tylko święto niepodległości, ale także od kilunastu lat święto biegów. Tradycyjnie najwięcej osób pobiegnie w Poznaniu i Luboniu – w sumie około 13 tysięcy osób.

W 2018 r. Bieg Niepodległości w Poznaniu ustanowił frekwencyjny rekord wszech czasów. Ukończyło go bowiem wtedy ponad 22,5 tysiąca zawodników. Teraz na liście zgłoszeń jest ponad 12,7 tys. biegaczy, więc rekord nie grozi, ale liczba uczestników i tak jest imponująca.

Start (o godz. 11.11), meta i trasa biegu już od kilku lat związana jest z jedną ulicą, czyli z ulicą Grunwaldzką. 10 km przebiegną zawodnicy więc dokładnie w taki sam sposób jak przed rokiem.

FOT. ARCHIWUM MACIEJA MŁODZIKA

Bieg Niepodległości w Luboniu jest o trzy lata starszy od swojego imiennika w Poznaniu

Ważną informacją dla biegaczy jest to, że pakiety startowe muszą odebrać w przeddzień biegu. Chyba, że nie są mieszkańcami aglomeracji poznańskiej, wtedy mogą to uczynić w dniu biegu, przed jego rozpoczęciem.

Drugi tradycyjny bieg w dniu 11 listopada (z dłuższą nieco historią) to oczywiście Luboński Bieg Niepodległości, słynący z niesamowitego dopingu i rywalizacji w nim uczniów lubońskich szkół.

Na liście startowej organizatorzy mają zgłoszonych prawie 1300 zawodników. Bieg imienia „ppłk Ludwika Misieka" - polskiego żołnierza - kaprala AK i dowódcy drużyny plutonu Kedywu podczas II wojny światowej, której organizatorem jest Ronin Running odbędzie się tradycyjnie na dystansie 10 km.

Na uczestników czekać będą tradycyjnie: strefy kibica, zespoły muzyczne, czerwony dywan i wiele akcentów patriotycznych. Trasa biegu liczy dwie pętle i jest niezmienna od 2024 roku co oznacza, że uczestnicy będą mogli porównać swoje czasy z poprzednimi startami. Posiada ona atest PZLA.

eprasa.pl ebc14b24fa

Wtorek
10.11.2026

| 6,00 ZŁ w tym 8% VAT

WYD. A

Granowo | Grodzisk Wlkp. | Kamieniec | Kuślin | Lwówek | Miedzichowo | Nowy Tomyśl | Opalenica | Rakoniewice | Wielichowo | Zbąszyń

GŁOS WIELKOPOLSKI

DZIEŃ NOWOTOMYSKO-GRODZISKI

www.naszemiasto.pl

Nr 262

FOT. ANNA BADZIŃSKA

GRODZISK WLKP.

UCZESTNICY WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ DZIELĄ SIĘ Z NAMI PRZEPISEM NA ROGALE. **str. 15**

REGION

FOT. ARCHIWUM URZĘDÓW I PRYWATNE

Kto z nich myśli o hamaku, a kto o dalszej karierze?

Tych samorządowców z naszego terenu dotknie dwukadencyjność. Co planują? **str. 4-5**

ISSN 2353-6179
INDEX 350281, 248104

GMINA NOWY TOMYŚL

„Referendum" w sprawie odwołania sołtysa Sątop. Burmistrz staje w jego obronie. **str. 3**

NOWY TOMYŚL

Szafa Społeczna ma zostać otwarta jeszcze w tym miesiącu. Remont na finiszu. **str. 9**

GRODZISK WLKP.

To było podpalenie. Właściciel warsztatu oferuje nagrodę

20 tys. zł za pomoc w ustaleniu sprawcy. To kolejne takie zdarzenie w ostatnim czasie. **str. 3**

FOT. KP PSP GRODZISK

REKLAMA 0011604726

MATERNA FERMA

SKUP ZBÓŻ

ROWNIEŻ MOKRA KUKURYDZA
SOJA • SŁONECZNIK

ERGO-ROL Sp.z o.o.

513 675 365

NASZE ELEWATORY:
Kiełpiny 57 k.Wolsztyna • Bojadła ul.Kolejowa 11e
Marianki 8, Konotop

• MOŻLIWOŚĆ ODBIORU WŁASNYM TRANSPORTEM
• USŁUGA ZBIORU MOKREJ KUKURYDZY
• SZYBKI PRZELEW

AKTUALNE CENY: www.fermamaterna.pl

eprasa.pl ebc14b24fa

Anna
Wyrwa-Sadowska

Czym żyje nasz region? Przeczytacie u nas

Chwilę przed Świętem Niepodległości oddajemy w Państwa ręce kolejne wydanie naszego tygodnika. Jak zwykle znajdziecie u nas mnóstwo najświeższych informacji z terenu. Piszemy m.in. o samorządowcach, dla których zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami, trwająca kadencja będzie ostatnią. O wyjątkowej akcji pomocy chorym dzieciom, które walczą z chorobami nowotworowymi. Wśród organizatorów jest mama małej Kornelii, która doskonale wie, jak to jest spędzić święta na takim oddziale. Na finiszu jest z kolei ciekawa inicjatywa realizowana w Nowym Tomyślu. Mam na myśli uruchomienie Szafy Społecznej. To tylko wycinek tego, co dla Was przygotowaliśmy. Zachęcam Państwa do lektury i życzę dobrego, spokojnego tygodnia.

Zespół Dixie Kings świętuje 15-lecie

Anna Badzińska

Centrum Kultury w Wielichowie zaprasza na koncert wolsztyńskiej formacji Dixie Kings. Zespół, który w tym roku świętuje 15-lecie, wystąpi w sali wiejskiej w Prochach.

Początki grupy sięgają 2011 roku, kiedy to z inicjatywy Wojciecha Warszawskiego oraz Ireneusza Szymańskiego powstał pomysł stworzenia formacji oddanej tradycyjnemu jazzowi. Muzycy nie zwlekali z wyjściem do ludzi – swój pierwszy oficjalny koncert zagrali już po trzech miesiącach od zawiązania składu, debiutując podczas Zaduszek Jazzowych. Tamten występ dał początek historii, która pomyślnie trwa do dziś.

Przez 15 lat działalności w zespole dochodziło do naturalnych zmian personalnych, stopniowo ewoluował też repertuar. Niezmienna pozostała jednak autentyczna pasja do jazzowych brzmień i swobodny, bezpośredni kontakt ze słuchaczami. Muzycy podkreślają, że każdy koncert jest dla nich przede wszystkim okazją do wyjścia do ludzi i wspólnego przeżywania muzycznych emocji.

Wizytówką obecnego składu Dixie Kings jest m.in. wokal, za który odpowiada Urszula Dopierała, dyrektor wielichowskiego Centrum Kultury. Nadchodzący koncert w Prochach będzie idealną okazją, by przekonać się, jak jej sceniczna charyzma i głos sprawdzają się w jazzowym repertuarze.

Muzyczne spotkanie zaplanowano na piątek, 13 listopada na godz. 19. Wejściówki w cenie 40 zł można nabyć wcześniej w siedzibie CK w Wielichowie. ©℗

FOT. WOLSZTYŃSKI DOM KULTURY

„Czwórka" organizuje zbiórkę. Dary trafią do Elżbietańskiego Centrum Pomocy Ubogim

Anna Badzińska

Przed nami miesiące, które dla osób w kryzysie bezdomności, ubogich oraz samotnych są najtrudniejszym czasem. W Szkole Podstawowej nr 4 im. kpt. Józefa Rejdycha w Grodzisku Wielkopolskim doskonale o tym wiedzą, dlatego tamtejszy Klub Wolontariatu właśnie rozpoczął przedświąteczną zbiórkę darów. Każdy z nas może dołożyć swoją cegiełkę, by pomóc tym, którzy najbardziej tego potrzebują.

FOT. ROBERT WOŹNIAK

Elżbietańskie Centrum Pomocy Ubogim to placówka prowadzona przez Zgromadzenie Sióstr św. Elżbiety. Siostra Józefa Krupa od lat z niesłabnącą energią kieruje życiem jadłodajni oraz całego ośrodka pomocowego

Gdy temperatura spada, brak ciepłej kurtki czy dobrych butów staje się ogromnym problemem. W odpowiedzi na te potrzeby Szkoła Podstawowa nr 4 w Grodzisku Wielkopolskim połączyła siły z Fundacją „Rozpal Nadzieję", prowadzoną przez Zgromadzenie Sióstr Świętej Elżbiety. Działalność elżbietanek, a w szczególności niestrudzonej siostry Józefy Krupy, jest doskonale znana wielu mieszkańcom Grodziska i całego regionu. Siostra Józefa od dekad kojarzona jest z bezinteresowną pomocą, codziennym wsparciem najuboższych oraz prowadzeniem dzieł charytatywnych, które niosą ratunek i nadzieję w najtrudniejszych życiowych momentach.

W Klubie Wolontariatu przy grodziskiej „Czwórce" również działają młodzi ludzie, dla których los drugiego człowieka nie jest obojętny. Uczniowie postanowili wziąć sprawy w swoje ręce i ruszyć z konkretną pomocą jeszcze przed nadejściem największych chłodów. Ich zaangażowanie i wrażliwość sprawiają, że szkolna akcja ma szansę realnie odmienić czyjąś codzienność.

Zebrane dary trafią bezpośrednio do podopiecznych fundacji – dzieci, dorosłych oraz seniorów. Wolontariusze zbierają to, co w zimowych miesiącach jest absolutnie niezbędne: nowe lub będące w idealnym stanie ciepłe ubrania, czapki, szaliki, rękawiczki, nowe skarpetki, a także koce, kurtki i zimowe obuwie.

Włączenie się w inicjatywę jest niezwykle proste. Dary można przynosić i wkładać do specjalnych skrzynek ustawionych przed głównym wejściem do Szkoły Podstawowej nr 4 w Grodzisku Wielkopolskim od poniedziałku do piątku w godzinach od 7 do 17. Zbiórka potrwa do 10 grudnia. Organizatorzy zapraszają do udziału wszystkich mieszkańców miasta i okolic.

To doskonała okazja, by udowodnić, że solidarność i chęć dzielenia się dobrem mają w Grodzisku ogromną siłę. Czasem niewiele trzeba, by wyciągnąć do kogoś pomocną dłoń. ©℗

Z PIEŚNIĄ NA USTACH

FOT. UM NOWY TOMYŚL

W piątek, 6 lipca, w Nowotomyskim Ośrodku Kultury odbył się XXI Przegląd Piosenki Żołnierskiej i Niepodległościowej „Idzie żołnierz borem, lasem...", organizowany przez Nowotomyskie Towarzystwo Kulturalne. Z patriotycznym repertuarem na scenie wystąpili uczniowie szkół podstawowych. Była to rekordowa edycja. Jak podano, wzięło w niej udział 380 dzieci. Przegląd co roku otwiera nowotomyskie obchody 11 listopada. O tym, co jeszcze będzie się działo z tej okazji informujemy ie na naszych portalach. Dominika Kapałka

DZIEŃ NOWOTOMYSKO-GRODZISKI

REDAKCJA **Adres:** 60-782 Poznań, ul. Grunwaldzka 19; REDAKTOR NACZELNY: **Leszek Waligóra** SZEF REDAKCJI LOKALNEJ: **Anna Wyrwa-Sadowska, 502 499 737, anna.wyrwa@polskapress.pl,** DZIENNIKARZE: **Anna Badzińska, Dominika Kapałka**
BIURO OGŁOSZEŃ: **Powiat Grodziski - Joanna Dorna, tel/fax 61 44 47 685, 698 635 705, joanna.dorna@polskapress.pl; Powiat Nowy Tomyśl - Kinga Fogel, tel/fax 61 44 47 685, 502 499 744, kinga.fogel@polsparess.pl**
DYŻURY REDAKCYJNE: **Powiat Nowy Tomyśl, dominika.kapalka@polskapress.pl, 514-800-939; Powiat Grodzisk Wlkp., anna.badzinska@polskapress.pl, 535 785 035** PRENUMERATA: **tel. 61 333 22 60.** DRUK: **Polska Press Oddział Poligrafia, 85-438 Bydgoszcz, ul. Grunwaldzka 229,** WYDAWCA: **Polska Press Sp. z o.o., ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa, tel. 22 201 40 00,** PREZES ZARZĄDU POLSKA PRESS GRUPY: **Robert Feluś,** PREZES MAKROREGIONU: **Marek Ciesielski,** PROJEKT GRAFICZNY: **Tomasz Bocheński**

POLSKA PRESS GRUPA

©℗ - umieszczenie takich dwóch znaków przy Artykule, w szczególności przy Aktualnym Artykule, oznacza możliwość jego dalszego rozpowszechniania tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem zamieszczonym na stronie www.polskatimes.pl/tresci i w zgodzie z postanowieniami niniejszego regulaminu.

eprasa.pl ebc14b24fa

GMINA NOWY TOMYŚL BURMISTRZ STAJE W JEGO OBRONIE. MIESZKAŃCY ZDECYDUJĄ

„Referendum" w sprawie odwołania sołtysa Sątop

Dominika Kapałka

Nie tylko burmistrza czy wójta mogą odwołać mieszkańcy. W Sątopach szykuje się głosowanie przypominające lokalne referendum. O odwołanie sołtysa Łukasza Kwiatkowskiego wnioskuje 75 mieszkańców. Sam zainteresowany zabrał już głos, a burmistrz Marcin Brambor staje w jego obronie.

Czy Łukasz Kwiatkowski nadal będzie pełnił funkcję sołtysa Sątop? Odpowiedź na to pytanie poznamy już 18 listopada. Tego dnia mieszkańcy spotkają się w świetlicy wiejskiej, aby zdecydować o przyszłości swojego przedstawiciela.

Choć referendum najczęściej kojarzy się z odwołaniem burmistrza, wójta czy prezydenta miasta, mieszkańcy mają również możliwość odwołania sołtysa. W tym przypadku nie jest to jednak formalne referendum lokalne, lecz tajne głosowanie przeprowadzane podczas zebrania wiejskiego . Sprawa rozpoczęła się 8 października, kiedy do Urzędu Miejskiego w Nowym Tomyślu wpłynął wniosek mieszkańców o odwołanie Łukasza Kwiatkowskiego. Zgodnie ze statutem sołectwa, z inicjatywą odwołania sołtysa może wystąpić co najmniej jedna dziesiąta uprawnionych mieszkańców, czyli w przypadku Sątop 70 osób. Złożenie wniosku uruchamia procedurę, ale nie przesądza jeszcze o jej wyniku.

Przedstawiają powody

Nasza redakcja dotarła do pięciostronicowego wniosku mieszkańców Sątop o odwołanie sołtysa. Na pierwszej stronie wskazano, że inicjatywę poparło 75 osób. Autorzy pisma przedstawiają cztery główne powody utraty zaufania do sołtysa. Pierwszy dotyczy planowanej budowy fermy drobiu, przeciwko której protestowało około 100 mieszkańców. Zdaniem wnioskodawców sołtys nie zaangażował się wystarczająco w reprezentowanie ich stanowiska, deklarując bezstronność wobec inwestycji. Kolejne zastrzeżenia dotyczą przebudowy ulicy Kościelnej, na której dokumentację przeznaczono znaczną część funduszu sołeckiego. Mieszkańcy zarzucają brak informacji o postępach prac i dalszych planach. Podobne uwagi odnoszą do wcześniejszych zapowiedzi dotyczących drogi w kierunku Bukowca, przejścia dla pieszych przez drogę wojewódzką, ścieżki rowerowej do dworca kolejowego oraz budowy Orlika. Czwarty zarzut dotyczy podziału funduszu sołeckiego. Autorzy pisma uważają, że propozycje mieszkańców nie zawsze są poddawane dyskusji. Przywołują pomysł ocieplenia sufitu w świetlicy wiejskiej oraz przeznaczenie około jednej czwartej funduszu na potrzeby szkoły.

FOT. ARCHIWUM SOŁECTWO SĄTOPY / DOMINIKA KAPAŁKA

Na zdjęciu panorama sołectwa Sątopy oraz sołtys Łukasz Kwiatkowski podczas jednego ze spotkań

Wnioskodawcy podkreślają, że nie oczekują od sołtysa samodzielnej realizacji inwestycji, lecz większego zaangażowania, regularnego informowania o podejmowanych działaniach i uwzględniania głosu mieszkańców.

W piśmie zaapelowali również o zapewnienie pełnej tajności głosowania, wskazując na obawy części osób przed ujawnieniem swojego stanowiska. Warto również dodać, że dokument złożono w imieniu mieszkańców sołectwa, bez wskazania imiennego lidera inicjatywy.

Burmistrz w obronie

O ocenę pracy Łukasza Kwiatkowskiego zapytaliśmy burmistrza Nowego Tomyśla. Marcin Brambor nie kryje, że bardzo dobrze ocenia dotychczasową współpracę z sołtysem Sątop. – To sołtys, który sumiennie wykonuje swoje obowiązki, angażuje się w sprawy mieszkańców i regularnie zgłasza potrzeby sołectwa. Mamy bardzo dobry kontakt. Pan sołtys kieruje do urzędu pisma dotyczące poprawy funkcjonowania miejscowości, przedstawia problemy i szuka rozwiązań. Z mojej perspektywy wywiązuje się ze swoich obowiązków bardzo dobrze. Dlatego będę bronił jego dotychczasowej pracy – podkreśla włodarz.

Co mówi sołtys?

Do sprawy odniósł się także sam zainteresowany. W środę, 4 listopada, Łukasz Kwiatkowski opublikował oświadczenie skierowane do mieszkańców.

– W związku z wpłynięciem wniosku o odwołanie mnie z funkcji sołtysa sołectwa Sątopy pragnę poinformować, że z dużym zaskoczeniem przyjąłem fakt złożenia takiego wniosku – napisał Łukasz Kwiatkowski.

– Od momentu objęcia funkcji starałem się wykonywać wszystkie powierzone mi obowiązki z należytą starannością, kierując się dobrem mieszkańców oraz interesem naszej miejscowości. Działania podejmowane przeze mnie były realizowane zgodnie ze statutem sołectwa oraz w ramach kompetencji przypisanych funkcji sołtysa – dodał.

Sołtys podkreśla, że jego działalność powinna być oceniana przede wszystkim przez pryzmat wykonanej pracy, zaangażowania i efektów podejmowanych działań. Zależy mu również, aby mieszkańcy poznali treść wniosku o odwołanie oraz mieli możliwość wysłuchania jego stanowiska. Dlatego zachęca do udziału w zebraniu wiejskim, podczas którego zamierza odnieść się do całej sytuacji.

Głosowanie 18 listopada

Zgodnie z zarządzeniem zebranie wiejskie odbędzie się w środę, 18 listopada, o godz. 17 w świetlicy w Sątopach. Obradom będzie przewodniczył Marcin Brambor. Najpierw przedstawiony zostanie wniosek mieszkańców, następnie głos zabierze sołtys. Po powołaniu komisji skrutacyjnej przeprowadzone zostanie tajne głosowanie w sprawie odwołania Ł. Kwiatkowskiego, a jego wyniki zostaną ogłoszone podczas zebrania. ©℗

Pożar na terenie warsztatu samochodowego. To było podpalenie. Właściciel oferuje nagrodę

Anna Badzińska

Zniszczone auta, uszkodzona elewacja i ponad 160 tysięcy złotych strat – to bilans pożaru, do którego doszło w sobotę rano przy ulicy Mokrej w Grodzisku Wielkopolskim. Biegły z zakresu pożarnictwa potwierdził, że pożar był wynikiem celowego działania. Właściciel warsztatu wyznaczył 20 tysięcy złotych nagrody za pomoc w ustaleniu sprawcy.

Ogień zauważono w sobotę, 7 listopada, chwilę po godzinie 6. Na miejsce natychmiast skierowano zastępy z JRG Grodzisk Wielkopolski oraz OSP Grodzisk.

– Spłonęły dwa auta, ogień uszkodził również ściany budynku. Straty oszacowano na ponad 160 tysięcy złotych. Dalsze czynności w tej sprawie prowadzi policja – przekazał bryg. Marcin Nowak, oficer prasowy Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku.

FOT. KP PSP GRODZISK

Ogień zauważono w sobotę, 7 listopada, chwilę po godzinie 6

Funkcjonariusze nie wykluczali żadnego scenariusza, a jednym z nich było celowe podpalenie.

– W sprawie zostanie powołany biegły z zakresu pożarnictwa, który szczegółowo określi przyczynę pojawienia się ognia. Nie wykluczamy, że mogło dojść do celowego podpalenia, jest to jedna z możliwości, która będzie weryfikowana w toku prowadzonego postępowania – wyjaśniał około godziny 11:30 mł. asp. Karol Płóciniczak, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Grodzisku Wielkopolskim.

Policja: nie ma wątpliwości, że to było podpalenie

Dwie godziny później policja przekazała nowe informacje w sprawie porannego pożaru. Przypuszczenia okazały się słuszne.

– Biegły z zakresu pożarnictwa jednoznacznie potwierdził, że pożar był wynikiem podpalenia. Funkcjonariusze przesłuchali również świadka, który widział osobę uciekającą z terenu firmy w czasie, gdy doszło do pożaru. Trwają dalsze czynności zmierzające do ustalenia sprawcy – mówi mł. asp. Karol Płóciniczak.

Właściciel wyznaczył nagrodę za pomoc w ujęciu sprawcy

Dodajmy, że złudzeń co do przebiegu zdarzenia od początku nie miał właściciel warsztatu. Był przekonany, że to sprawka podpalacza, dlatego już z samego rana, za naszym pośrednictwem, zaapelował o pomoc w ustaleniu jego tożsamości. – Dla osoby, która pomoże wskazać sprawcę, oferuję 20 tysięcy złotych nagrody. Jeżeli ktoś przejeżdżał w sobotę rano obwodnicą lub okolicznymi ulicami i ma nagranie z kamerki samochodowej albo zauważył cokolwiek podejrzanego, bardzo proszę o przesłanie informacji na adres mailowy piomar2026@wp.pl. Każda, nawet najmniejsza informacja może okazać się kluczowa – przekazał właściciel warsztatu.

To kolejne takie zdarzenie w ostatnim czasie, do którego doszło na terenie Grodziska Wielkopolskiego. Przypomnijmy, że w połowie października nieustalony do tej pory sprawca wszedł na teren firmy przy ul. Kąkolewskiej i podpalił samochód. Ogień strawił osobowego Forda i uszkodził dwa kolejne pojazdy.

©℗

eprasa.pl ebc14b24fa

Kto myśli o hamaku, a kto o dalszej karierze? Tych samorządowców z powiatu grodziskiego i nowotomyskiego dotknie dwukadencyjność. Co planują?

Anna Badzińska,
Dominika Kapałka

Obowiązujący od 2018 roku limit dwóch kadencji dla wójtów, burmistrzów i prezydentów miast sprawia, że dla części samorządowców z powiatu grodziskiego obecna kadencja będzie ostatnią na sprawowanym stanowisku. Jak włodarze oceniają ten mechanizm i w jakiej roli widzą siebie po przekazaniu samorządowej pałeczki?

Wprowadzenie w 2018 roku dwukadencyjności miało być odpowiedzią na zjawisko zasiedzenia na stanowiskach organów wykonawczych w gminach. Przepisy stanowią jasną granicę – ten sam włodarz nie może pełnić funkcji wójta lub burmistrza dłużej niż przez dwie następujące po sobie kadencje. Ponieważ prawo nie działa wstecz, licznik ruszył jesienią 2018 roku. Dla części samorządowców wygrana w ostatnich wyborach oznacza zatem brak możliwości ubiegania się o reelekcję w kolejnym głosowaniu.

Wśród części samorządowców i polityków powracają postulaty zniesienia lub zmodyfikowania tego limitu. 22 października Sejm odrzucił poselski projekt ustawy autorstwa PSL, który zakładał zniesienie dwukadencyjności wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Czy na tym pozostanie? Tego nie wiadomo. Prawdopodobnie już niebawem odbędzie się kolejne głosowanie w tej sprawie w Sejmie. Póki co jednak dwukadencyjność obowiązuje, a dla obecnych włodarzy oznacza to konieczność planowania przyszłości poza gabinetem wójta czy burmistrza, który do tej pory zajmowali.

Opinie na temat ustawowego limitu dzielą środowisko samorządowe i mieszkańców. Zwolennicy rozwiązania podkreślają korzyści płynące z rotacji na stanowiskach: impuls do wdrażania nowych pomysłów, większą konkurencyjność wyborczą oraz redukcję ryzyka powstawania zamkniętych układów.

Z kolei krytycy zwracają uwagę na ograniczenie prawa mieszkańców do swobodnego wyboru swojego reprezentanta – jeśli społeczność jest zadowolona z pracy wójta czy burmistrza, przepis odbiera jej możliwość dalszego powierzania mu tej roli.

W powiecie grodziskim dwukadencyjność sprawi, że trzech burmistrzów i jeden wójt nie będą mogli ubiegać się o reelekcję. W samorządowym świecie Grodziska, Granowa, Rakoniewic i Wielichowa wraz z najbliższymi wyborami samorządowymi, które odbędą się w 2029 roku, nadejdą zatem zmiany. Co na ten temat sądzą włodarze?

FOT. ARCHIWUM URZĘDÓW

Nadchodzący koniec kadencji przyniesie znaczące przetasowania wśród samorządów powiatu grodziskiego

Honorata Kozłowska: „To wyraźne ograniczenie praw mieszkańców"

– Uważam, że przepisy dotyczące dwukadencyjności nie są dobrym rozwiązaniem. To wyraźne ograniczenie praw mieszkańców, a to oni najlepiej potrafią zweryfikować, kogo chcą na stanowisku burmistrza. Najlepszym tego dowodem były poprzednie wybory. W skali kraju mieszkańcy doskonale pokazali, że gdy chcą zmian, to potrafią ich dokonać przy urnach. Wierzę w mądrość ludzi, dlatego odgórne ograniczenie uważam za rozwiązanie szkodliwe. Obawiam się, że wydarzy się wiele złych rzeczy, które wpłyną na nasze lokalne środowiska – mówi burmistrz Wielichowa, Honorata Kozłowska (na stanowisku od 2014 roku).

Choć obecne regulacje zamykają jej drogę do ponownego ubiegania się o fotel burmistrza w Wielichowie, Honorata Kozłowska nie zamierza rezygnować z pracy w strukturach samorządowych.

– Dziś trudno mi się jednoznacznie zadeklarować, ale chciałabym nadal pracować w samorządzie – niezależnie od tego, jaką funkcję przyjdzie mi pełnić. Przeszłam w administracji wszystkie szczeble, doskonale znam tę pracę i chciałabym wykorzystać zdobyte doświadczenie oraz umiejętności. Nie czuję, że to moment na odejście, bo w gminach jest jeszcze mnóstwo do zrobienia. Poważnie rozważam start w wyborach na burmistrza Grodziska Wielkopolskiego. Pracowałam tam przez 13 lat, to gmina bardzo mi bliska, której strukturę, mieszkańców i potrzeby znam od podszewki. Dziś jestem bardziej na „tak" niż na „nie", choć do wyborów zostało jeszcze dużo czasu i wiele może się wydarzyć – zdradziła nam Honorata Kozłowska.

Gerard Tomiak: „Mechanizm działa naturalnie i nie trzeba niczego odgórnie ograniczać"

– W mojej ocenie to rozwiązanie jest po prostu niezgodne z konstytucją, bo każdy obywatel ma bierne prawo wyborcze. Nie wiem, o jakich „układach" mówią warszawscy politycy, ale widocznie mierzą samorządowców własną miarą i po prostu nas tym obrażają. Przecież kadencyjność w Polsce istnieje od zawsze – kończy się kadencja i włodarz musi poddać się ocenie mieszkańców przy urnie. Statystyki pokazują, że co kadencję wymienia się około 40 procent samorządowców. To dowodzi, że mechanizm działa naturalnie i nie trzeba niczego odgórnie ograniczać. Widzę tu duże niebezpieczeństwo: nowe osoby przez całą pierwszą kadencję będą się dopiero uczyć. Trudno mi sobie wyobrazić sytuację chociażby w Wielkopolsce, gdzie nagle pojawia się około 180 nowych ludzi, którzy od zera muszą budować relacje z instytucjami. W dzisiejszych, bardzo nie-

eprasa.pl ebc14b24fa

spokojnych czasach doświadczenie jest kluczowe – uważa Gerard Tomiak, burmistrz Rakoniewic od 2010 roku.

Burmistrz Rakoniewic nie planuje całkowitego rozstania z życiem publicznym.

– Nie chciałbym zmarnować doświadczenia, które zbierałem przez lata. Jeśli wyborcy tak zdecydują, chciałbym kontynuować pracę na rzecz lokalnej społeczności w Radzie Powiatu Grodziskiego. Sprawczość w samorządzie i bezpośrednia praca dla mieszkańców są mi niezwykle bliskie, dlatego nie zamierzam rezygnować z tej działalności. Być może mocniej zaangażuję się również w pracę akademicką, ale samorząd pozostanie w moich planach na pierwszym miejscu – zapowiada.

Piotr Hojan: „Te przepisy odbierają obywatelom prawo do decydowania"

– Oceniam to rozwiązanie bardzo źle – nie uważam, by był to dobry mechanizm systemowy. Po pierwsze, te przepisy wprowadzają wyraźną nierówność wobec prawa, bo kadencyjność dotyczy tylko wybranych stanowisk, co jest co najmniej zastanawiające. Po drugie, w ten sposób pozbawia się samorządy osób z doświadczeniem zawodowym. Statystyki wyraźnie pokazują, że w każdych wyborach do wymiany włodarzy dochodzi w około jednej trzeciej gmin. To dowodzi, że ludzie nie są „przyspawani do stołków" – skoro mieszkańcy kogoś ponownie wybierają, to znaczy, że ta osoba ma coś do zaproponowania i jest wiarygodna. Głęboko wierzę w mechanizm wyborczy, a te przepisy odbierają obywatelom prawo do decydowania. Co więcej, w wielu gminach już teraz brakuje chętnych do brania na siebie tak dużej odpowiedzialności. Jeśli chcemy utrzymać poziom kadry samorządowej, nie powinniśmy wykluczać doświadczonych ludzi w taki sposób, bo znalezienie dobrych następców będzie teraz jeszcze trudniejsze – uważa burmistrz Grodziska od 2018 roku.

Pytany o to, czym zajmie się po zakończeniu urzędowania w ratuszu, odpowiada z dystansem:

– Na razie intensywnie rozglądam się w sklepach internetowych za ofertami hamaków – mówi Piotr Hojan. Burmistrz nie zdradza jeszcze swoich konkretnych planów zawodowych, podkreślając, że na wiążące deklaracje jest jeszcze stanowczo za wcześnie.

Zbigniew Kaczmarek: „Uczciwie byłoby wtedy, gdyby zasady były równe dla wszystkich"

– Trudno oceniać ten przepis z perspektywy włodarza tak, by nie zostać posądzonym o stronniczość. Decyzja zawsze powinna jednak leżeć po stronie ludzi – nie powinno się sztucznie ograniczać obywatelom praw wyborczych. Demokracja nie polega na wyręczaniu wyborców, ale na prawie do oddania głosu. Przecież to mieszkańcy decydują: jeśli ktoś im nie odpowiada, po prostu go nie wybierają, a do tego są jeszcze referenda i wiele innych możliwości. Jeśli ludzie komuś ufają i chcą kolejnej kadencji, to ich wola powinna być uszanowana. Trzeba też pamiętać o inwestycjach i dużych koncepcjach – dwie kadencje to często zbyt krótko, by doprowadzić wieloletnie projekty do końca. Do tego potrzebna jest ciągłość działań. Wreszcie, to rozwiązanie po prostu nie jest sprawiedliwe: dlaczego ograniczenia dotyczą tylko samorządowców, a posłów i senatorów już nie? Uczciwie byłoby wtedy, gdyby zasady były równe dla wszystkich – mówi Zbigniew Kaczmarek, wójt gminy Granowo od 2003 roku.

Dla wójta ewentualne zniesienie zasady dwukadencyjności nie wpłynie już na jego osobiste decyzje.

– Jestem już w wieku emerytalnym. Z mojej perspektywy ten przepis niczego już nie zmienia. Nawet gdyby dwukadencyjność została teraz zniesiona, nie będę ponownie kandydował. Szczegółowo nad swoją przyszłością będę się zastanawiał bliżej końca kadencji, ale na ten moment moim głównym planem jest przejście na emeryturę – mówi Zbigniew Kaczmarek.

***

W powiecie nowotomyskim przepisy dotyczą trzech obecnych włodarzy: burmistrza Lwówka Piotra Długosza, wójta gminy Miedzichowo Stanisława Piechoty oraz burmistrza Zbąszynia Tomasza Kurasińskiego. Co ciekawe, wszyscy trzej objęli swoje stanowiska w 2010 roku. Jak oceniają dwukadencyjność? Czy zamierzają kontynuować działalność publiczną, czy raczej myślą już o odpoczynku? Zapytaliśmy samych zainteresowanych.

FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

Od 16 lat kierują swoimi gminami, ale w 2029 roku mogą pożegnać się z urzędami. Co sądzą o tych ograniczeniach i jak widzą swoją przyszłość?

Piotr Długosz: „Duże inwestycje nie kończą się wraz z końcem kadencji"

Obecna kadencja jest dla niego czwartą. Jak z perspektywy długoletniego włodarza ocenia ideę dwukadencyjności?

– W samorządzie nie wszystko da się zrobić w ciągu jednej kadencji. Duże inwestycje wymagają najpierw przygotowania dokumentacji, uzyskania niezbędnych decyzji i pozwoleń, znalezienia źródeł finansowania, a dopiero później można przystąpić do realizacji. Nierzadko cały ten proces trwa ponad pięć lat. Dlatego tak ważna jest ciągłość działań. Szkoda byłoby, gdyby dobrze przygotowane przedsięwzięcia zostały porzucone tylko dlatego, że kolejna osoba obejmująca urząd będzie miała zupełnie inną wizję rozwoju gminy – wskazuje Piotr Długosz.

Jego zdaniem to właśnie mieszkańcy najlepiej potrafią ocenić, czy dotychczasowy burmistrz wywiązuje się ze swoich obowiązków i zasługuje na kolejne pięć lat zaufania. – Uważam, że decyzja powinna należeć do wyborców. Jeśli mieszkańcy są zadowoleni z pracy burmistrza, powinni mieć możliwość ponownego powierzenia mu tej funkcji. A jeżeli chcą zmiany, mogą jej dokonać przy urnach. Nie widzę potrzeby, aby ustawodawca podejmował tę decyzję za nich – dodaje.

Co ciekawe, sam burmistrz Lwówka nie zamierza jednak ubiegać się o kolejną kadencję, nawet gdyby przepisy zostały zmienione . Jak przypomina, już podczas ostatniej kampanii wyborczej zapowiadał, że będzie to jego ostatnia kadencja. – Jestem już w wieku emerytalnym i po wielu latach pracy chciałbym wreszcie skorzystać z zasłużonego odpoczynku. Mam jeszcze sporo spraw do dokończenia i na tym teraz się koncentruję. Chciałbym zostawić gminę w jak najlepszej kondycji, a później spokojnie przejść na emeryturę – zapowiada burmistrz.

Stanisław Piechota: „To mieszkańcy powinni decydować, komu powierzają gminę"

Wójt nie ukrywa, że ma zastrzeżenia do obowiązujących przepisów.

– Nie jestem zwolennikiem narzucania mieszkańcom, ile razy mogą wybrać tę samą osobę. Przecież każdy wójt co pięć lat staje przed wyborcami i musi rozliczyć się ze swojej pracy. Jeśli ludzie uważają, że dobrze zarządza gminą, dlaczego mieliby zostać pozbawieni możliwości ponownego oddania na niego głosu? A jeżeli nie są zadowoleni, wybiorą kogoś innego. Na tym właśnie polega samorządność i demokracja lokalna – uważa Stanisław Piechota.

Wójt Miedzichowa zwraca również uwagę na własną drogę zawodową. – Nigdy nie traktowałem stanowiska wójta jako czegoś, co mam zagwarantowane na zawsze. Z zawodu jestem nauczycielem i przez wiele lat wiedziałem, że jeśli mieszkańcy zdecydują się powierzyć kierowanie gminą komuś innemu, będę mógł wrócić do szkoły. To dawało mi poczucie bezpieczeństwa zawodowego. Dzisiaj sytuacja wygląda już inaczej, ponieważ osiągnąłem wiek emerytalny – wyjaśnia.

Jeśli obecne przepisy pozostaną bez zmian, Stanisław Piechota być może zdecyduje się zakończyć aktywność zawodową i przejść na emeryturę. Nie wyklucza takiego rozwiązania, choć na ostateczne decyzje dotyczące swojej przyszłości ma jeszcze czas.

Tomasz Kurasiński: „Przede mną jeszcze mnóstwo pracy. Teraz myślę o Zbąszyniu"

O emeryturze nie myśli natomiast burmistrz Zbąszynia. W przeciwieństwie do pozostałych dwóch włodarzy, po zakończeniu obecnej kadencji, nie będzie jeszcze wieku emerytalnym.

– Jesteśmy mniej więcej w połowie kadencji i mam przed sobą jeszcze bardzo dużo pracy. Dlatego nie zastanawiam się dziś nad tym, co będę robił po wyborach w 2029 roku. Koncentruję się na zadaniach, które rozpoczęliśmy, i na tym, żeby doprowadzić je do końca. Przed Zbąszyniem są przedsięwzięcia naprawdę ogromne jak na skalę naszej gminy. Jednym z najważniejszych jest obwodnica. To inwestycja, która ma wielkie znaczenie dla mieszkańców i przyszłości miasta. Chciałbym dopilnować, aby wszystkie przygotowania i działania przebiegały zgodnie z planem – podkreśla Tomasz Kurasiński.

Burmistrz zaznacza jednocześnie, że podobnie jak pozostali samorządowcy uważa, iż mieszkańcy powinni mieć możliwość samodzielnego decydowania o tym, kto będzie zarządzał ich gminą. A co, jeśli przepisy nie zostaną zmienione i w 2029 roku nie będzie mógł ponownie kandydować? – Nie martwię się o to na zapas. Z wykształcenia jestem inżynierem, mam swój zawód i doświadczenie, więc z pewnością znajdę dla siebie zajęcie. Na razie jednak nie układam żadnych planów zawodowych na czas po zakończeniu kadencji. Dziś moim priorytetem jest Zbąszyń i wszystko to, co mamy jeszcze do zrobienia – odpowiada. ©℗

eprasa.pl ebc14b24fa

Trzy pożary w kilkanaście godzin. Pracowita doba strażaków

Anna Badzińska

Seria zgłoszeń postawiła na nogi strażaków z powiatu grodziskiego. W ciągu niespełna doby ratownicy wyjeżdżali do pożarów trzy razy – od zapalenia sadzy w kominie, przez płonące auto, aż po pożar garażu i samochodu.

W środę, 4 listopada, chwilę po godzinie 17 służby odebrały zgłoszenie o pożarze sadzy w przewodzie kominowym budynku przy ulicy Poznańskiej w Grodzisku Wielkopolskim. Na miejsce skierowano zastępy z Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Grodzisku oraz druhów z Ochotniczej Straży Pożarnej w Rakoniewicach (ich obecność wynikała z konieczności użycia podnośnika hydraulicznego, niezbędnego do bezpiecznego przeprowadzenia działań na wysokości).

FOT. KP PSP GRODZISK

Poranny pożar w Granowie, do którego doszło w czwartek, 5 listopada

– To pierwsze tego typu zdarzenie w bieżącym sezonie grzewczym. Przypominamy przy tej okazji o konieczności regularnego czyszczenia i kontrolowania przewodów dymowych oraz wentylacyjnych. Nagromadzona sadza może w każdej chwili ulec zapaleniu, a wysoka temperatura stwarza ryzyko pęknięcia komina i przeniesienia się ognia na konstrukcję dachu lub poddasze – podkreśla bryg. Marcin Nowak, oficer prasowy Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Wielkopolskim.

Niedługo później strażacy znów musieli wyjechać do akcji. Około godziny 21 wpłynęło kolejne zgłoszenie. Tym razem w Grodzisku pożar objął samochód osobowy. Do akcji ruszyły zastępy JRG Grodzisk Wielkopolski oraz OSP Grodzisk.

Najpoważniejsze zdarzenie miało jednak miejsce w czwartek, 5 listopada, o poranku. O godzinie 6:08 strażacy zostali zaalarmowani o pożarze w Granowie.

– Po dojeździe pierwszych zastępów na miejsce okazało się, że budynek garażu jest już całkowicie objęty ogniem, a w jego wnętrzu znajduje się samochód osobowy. Ze względu na zwartą zabudowę, nasze działania w pierwszej fazie skupiły się przede wszystkim na obronie sąsiednich budynków, aby ogień nie przeniósł się na przyległe nieruchomości – relacjonuje bryg. Marcin Nowak.

Niestety, samochód spłonął doszczętnie, a sam garaż uległ poważnym zniszczeniom. Strażakom udało się jednak skutecznie zabezpieczyć sąsiednie obiekty i zapobiec większym stratom. Na miejscu pracowali strażacy z JRG Grodzisk oraz druhowie OSP Granowo. Na szczęście nikt nie odniósł obrażeń. Straty oszacowano na 70 tysięcy złotych. ©℗

Zatrzymany za włamanie. Ukradziono 15 tys. zł

Dominika Kapałka opr.

43-letni mieszkaniec powiatu nowotomyskiego został zatrzymany przez policjantów z Wolsztyna w związku z włamaniem do firmy ogrodniczej na terenie gminy Siedlec. Z pomieszczeń biurowych zniknęło 15 tys. zł. Mężczyzna, który był już wcześniej karany za podobne przestępstwa, ukrywał się w Gostyniu.

Do zdarzenia doszło pod koniec października na terenie gminy Siedlec w powiecie wolsztyńskim. Jak informuje Komenda Powiatowa Policji w Wolsztynie, właściciel jednej z firm ogrodniczych zgłosił włamanie do pomieszczeń biurowych i kradzież znacznej sumy pieniędzy. Z ustaleń mundurowych wynikało, że sprawca dostał się na teren przedsiębiorstwa, pokonując ogrodzenie sąsiedniej posesji. Następnie rozciął folię tunelu przylegającego do pomieszczeń biurowych, skąd ukradł 15 tys. zł w gotówce.

Policjanci przeprowadzili oględziny miejsca zdarzenia, zabezpieczyli ślady oraz przesłuchali pokrzywdzonego. Ustalenie sprawcy nie było jednak łatwe, ponieważ włamanie nie miało bezpośrednich świadków.

Jak przekazuje wolsztyńska policja, funkcjonariusze rozpoczęli intensywne działania operacyjne. Analizowali zgromadzone informacje i sprawdzali, czy za włamaniem mogła stać osoba mająca już na koncie podobne przestępstwa. Śledczy podejrzewali również, że miejsce włamania nie zostało wybrane przypadkowo.

Trop prowadził do województwa lubuskiego, gdzie wcześniej dochodziło do włamań o podobnym sposobie działania. Wolsztyńscy kryminalni nawiązali współpracę z funkcjonariuszami z Sulechowa. Wymiana informacji i porównanie okoliczności poszczególnych zdarzeń pozwoliły wytypować podejrzewanego mężczyznę.

Po kilkudziesięciu godzinach od rozpoczęcia działań policjanci zatrzymali go na terenie Gostynia, gdzie się ukrywał. Jak się okazało, był to 43-letni mieszkaniec powiatu nowotomyskiego, który miał już bogatą przeszłość kryminalną. Mężczyzna był wcześniej karany za podobne przestępstwa.

FOT. ARCHIWUM KPP WOLSZTYN

43-letni mieszkaniec powiatu nowotomyskiego został zatrzymany w Gostyniu

Podczas czynności przeprowadzonych w lokalu zajmowanym przez zatrzymanego funkcjonariusze zabezpieczyli około 8 tys. zł w gotówce. Znaleźli również dwa telefony komórkowe oraz słuchawki, które – jak wynika z informacji policji – zostały zakupione dzień wcześniej.

43-latek został przewieziony do Komendy Powiatowej Policji w Wolsztynie, gdzie trafił do policyjnego aresztu. Podczas przesłuchania przedstawiono mu zarzut kradzieży z włamaniem. Sprawa znajdzie swój finał w sądzie, a ze względu na wcześniejszą karalność i działanie w warunkach recydywy 43-letniemu mieszkańcowi powiatu nowotomyskiego grozi kara nawet 15 lat pozbawienia wolności.

Niebezpieczne zdarzenie w Wiosce

FOT. KP PSP GRODZISK

Anna Badzińska

Do groźnie wyglądającego zdarzenia doszło we wtorek wieczorem w miejscowości Wioska w gminie Rakoniewice. Kierująca straciła panowanie nad pojazdem i dachowała.

Służby ratunkowe zaalarmowano około godziny 19:30. Na miejsce skierowano strażaków i policjantów.

– Pojazdem podróżowała tylko jedna osoba, która zdołała go opuścić jeszcze przed naszym przyjazdem. Po dotarciu na miejsce zabezpieczyliśmy teren zdarzenia, odłączyliśmy akumulator w pojeździe i oświetliliśmy teren na czas działań prowadzonych przez policję – mówi bryg. Marcin Nowak, oficer prasowy Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Wielkopolskim

Zdarzenie zakwalifikowano jako kolizję, a kobietę ukarano mandatem. – Kierująca Volkswagenem, 27-letnia mieszkanka powiatu grodziskiego, nie dostosowała prędkości do warunków panujących na drodze, straciła panowanie nad pojazdem i dachowała. Kobieta nie odniosła żadnych obrażeń – relacjonuje mł. asp. Karol Płóciniczak, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Grodzisku Wielkopolskim.

Policjanci przypominają, że trwająca jesień przynosi ze sobą zmienne i trudne warunki: opady deszczu, mgły oraz śliską nawierzchnię. Warto więc zdjąć nogę z gazu i jechać wolniej, zwłaszcza po zmroku. ©℗

Miał ponad 2 promile. Reakcja świadka zapobiegła potencjalnej tragedii

Anna Badzińska

We wtorek wieczorem w Rakoniewicach pijany 63-latek wsiadł za kierownicę. Dzięki natychmiastowej interwencji mężczyzny, który zabrał mu kluczyki, skończyło się tylko na uszkodzonych pojazdach.

Do zdarzenia doszło we wtorek, 3 listopada, tuż przed godziną 19 na terenie Rakoniewic. Kierujący Nissanem wykonywał manewr cofania tak gwałtownie, że uderzył w zaparkowany obok samochód. Całe zdarzenie zauważył świadek, który od razu zorientował się, że zachowanie kierowcy wskazuje na znaczny stan nietrzeźwości.

– Mężczyzna nie czekał na rozwój wydarzeń. Podszedł do auta, wyciągnął kluczyki ze stacyjki i zamknął pijanego kierowcę w środku pojazdu, uniemożliwiając mu ucieczkę – relacjonuje mł. asp. Karol Płóciniczak, oficer prasowy grodziskiej policji.

Badanie alkomatem wykazało, że 63-letni mieszkaniec powiatu grodziskiego miał ponad 2 promile alkoholu. Mundurowi zatrzymali 63-latkowi prawo jazdy, a jego auto zabezpieczono na policyjnym parkingu. Mężczyzna odpowie teraz przed sądem za kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości oraz spowodowanie kolizji drogowej. Grozi mu wysoka grzywna, wieloletni zakaz prowadzenia pojazdów i kara pozbawienia wolności. ©℗

eprasa.pl ebc14b24fa

Wypadek w Rostarzewie. Dwie osoby trafiły do szpitala

Anna Badzińska

Do kolejnego wypadku na drogach powiatu grodziskiego doszło w czwartek, 5 listopada, na ulicy Rakoniewickiej w Rostarzewie (odcinek drogi krajowej numer 32). W wyniku zderzenia dwóch pojazdów, dwie osoby trafiły do szpitala.

Służby ratunkowe zaalarmowano kilka minut po godzinie 11. Na miejsce skierowano zastępy z JRG Grodzisk, JRG Wolsztyn, druhów OSP Rostarzewo, policjantów i ratowników medycznych.

– W zdarzeniu brały udział dwa pojazdy, poszkodowane zostały trzy osoby. Dwie z nich zostały przetransportowane do szpitala. Do naszych działań należało zabezpieczenie miejsca zdarzenia, pomoc poszkodowanym, a następnie przekazanie ich pod opiekę ZRM – relacjonuje st. kpt. Marcin Sadecki, oficer prasowy Komendy Powiatowej PSP w Grodzisku Wielkopolskim.

W wypadku brał udział Mercedes, którym kierował 19-letni mieszkaniec powiatu wolsztyńskiego oraz Peugeot, którym kierował 68-letni mężczyzna, również mieszkaniec powiatu wolsztyńskiego.

– Policjanci prowadzą postępowanie, którego celem jest szczegółowe odtworzenie przebiegu zdarzenia oraz ustalenie jego przyczyn. Funkcjonariusze analizują zgromadzony materiał dowodowy, weryfikują relacje uczestników i świadków, a także sprawdzają wszystkie okoliczności, które mogły mieć wpływ na zaistnienie wypadku. Na tym etapie nie przesądzono, który z kierujących ponosi odpowiedzialność za zdarzenie. Będzie to przedmiotem dalszych czynności prowadzonych przez funkcjonariuszy – przekazał mł. asp. Karol Płóciniczak, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Grodzisku.

Jak dodaje, do szpitala przewieziono dwie kobiety, które były pasażerkami. Na miejscu pracował również technik kryminalistyki, droga na czas działań była zablokowana. ©℗

FOT. OSP KSRG ROSTARZEWO

Dokładne okoliczności i przyczyny zdarzenia wyjaśniają funkcjonariusze policji

Alkohol za kółkiem i „kryształ" w jajkach niespodziankach

Dominika Kapałka opr.

Aż pięciu kierowców po alkoholu zatrzymali 2 listopada policjanci na drogach powiatu nowotomyskiego. Podczas jednej z kontroli funkcjonariusze z Miedzichowa znaleźli przy 41-latku narkotyki ukryte w... plastikowych jajkach niespodziankach.

FOT. ARCHIWUM KPP NOWY TOMYŚL

Szczególnie zaskakujący przebieg miała jedna z kontroli przeprowadzonych przez funkcjonariuszy w Miedzichowie

Czterech kierujących znajdowało się w stanie nietrzeźwości, natomiast jeden odpowie za prowadzenie pojazdu po użyciu alkoholu.

Szczególnie zaskakujący przebieg miała kontrola przeprowadzonych przez funkcjonariuszy w Miedzichowie. Podczas sprawdzania 41-letniego kierowcy, mundurowi znaleźli przy nim plastikowe jajka niespodzianki. Ich zawartość nie miała jednak nic wspólnego ze słodyczami czy zabawkami. – Policjanci ujawnili w nich „kryształ" – informuje podkom. Barbara Sobieszek.

Jak ustalono, w plastikowych jajkach ukryto łącznie ponad 12 gramów tej substancji. Mężczyzna usłyszał dodatkowy zarzut posiadania środków odurzających, co jest zagrożone karą do trzech lat pozbawienia wolności.

Policja przypomina o poważnych konsekwencjach za jazdę w stanie nietrzeźwości, w tym karze do trzech lat pozbawienia wolności, zakazie prowadzenia pojazdów na okres od trzech do 15 lat oraz obowiązkowym świadczeniu pieniężnym wynoszącym od 5 do 60 tys. zł. W określonych przypadkach możliwy jest również przepadek pojazdu (np. przy stężeniu alkoholu wynoszącym co najmniej 1,5 promila.

©℗

Jedno z aut dachowało

Dominika Kapałka

Do groźnie wyglądającego zdarzenia drogowego doszło w piątek, 6 listopada na trasie między Nowym Tomyślem a Borują Kościelną. Na miejscu strażacy zastali m.in. samochód osobowy leżący na dachu.

FOT. KP PSP NOWY TOMYŚL

Choć zdarzenie wyglądało groźnie, nikt nie ucierpiał

Zgłoszenie o zdarzeniu wpłynęło do strażaków około godziny 5:30. Początkowo sądzono, że w kolizji brały udział trzy pojazdy.

– Na miejscu zastano samochód osobowy znajdujący się na dachu, drugi samochód osobowy oraz ciągnik rolniczy. Każdym z pojazdów podróżowali wyłącznie kierowcy. Działania strażaków polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, odłączeniu akumulatorów oraz udzieleniu pierwszej pomocy uczestnikom zdarzenia – informował Szymon Maciejewski, oficer prasowy Komendy Powiatowej PSP.

Ostatecznie, jak ustaliła policja, były to cztery pojazdy. – Kierująca Volkswagenem Touran, 41-letnia kobieta, podczas wyprzedzania ciągnika rolniczego doprowadziła do zderzenia bocznego z tym pojazdem – przekazała podkom. Barbara Sobieszek.

Uszkodzone zostały też dwa inne samochody osobowe: Volkswagen Tiguan oraz Audi. Auto, którym jechała kobieta dachowało. Na szczęście nikt nie wymagał hospitalizacji.

41-latka została uznana za sprawczynię zdarzenia i ukarana mandatem karnym.

©℗

Ruszyła budowa nowych miejsc parkingowych

Dominika Kapałka opr.

Przy ulicy Wiatrakowej w Nowym Tomyślu rozpoczęły się prace związane z budową nowych miejsc postojowych. Inwestycja obejmuje również wykonanie chodników, uporządkowanie terenów zielonych oraz montaż elementów małej architektury.

FOT. UM NOWY TOMYŚL

Gmina apeluje do wszystkich korzystających z tej części miasta o uważną jazdę i stosowanie się do tymczasowych znaków drogowych

Jak poinformowała gmina Nowy Tomyśl, przedsięwzięcie ma na celu zagospodarowanie przestrzeni w tej części miasta oraz przygotowanie nowych miejsc do parkowania samochodów. Wykonawcą zadania jest lokalna firma BRUKPOL Szymon Chłopek z Nowego Tomyśla. Wartość zaplanowanych robót wynosi dokładnie 212 935,14 zł brutto.

Nie tylko parking

Zakres inwestycji, jak wyjaśniono, nie ogranicza się wyłącznie do budowy nowych miejsc postojowych.

– W pierwszej kolejności wykonane zostaną niezbędne prace rozbiórkowe i ziemne, a następnie przygotowana zostanie podbudowa pod nowe nawierzchnie. Kolejnym etapem będzie wykonanie nawierzchni miejsc parkingowych oraz chodników. Zaplanowano także regulację elementów istniejącej infrastruktury technicznej i wprowadzenie stałej organizacji ruchu – podano.

To jednak nie wszystkie zaplanowane działania. Prace, jak dodano, obejmą również uporządkowanie i zagospodarowanie terenów zielonych oraz montaż elementów małej architektury.

Co czeka kierowców i pieszych?

Realizacja inwestycji wiązać się będzie również z czasowymi utrudnieniami dla mieszkańców, kierowców i pieszych. Gmina udostępniła schemat tymczasowej organizacji ruchu, z którego wynika, jakie zmiany zostaną wprowadzone na czas prowadzenia robót. Teren budowy został zabezpieczony, a w jego sąsiedztwie pojawiły się dodatkowe oznakowanie informujące o prowadzonych pracach. Kierowcy muszą liczyć się ze zwężeniem jezdni, natomiast piesi z czasowymi ograniczeniami w korzystaniu z niektórych chodników i przejść w pobliżu inwestycji.

Co istotne, ulica Wiatrakowa pozostanie przejezdna, a utrudnienia będą dotyczyć przede wszystkim bezpośredniego sąsiedztwa prowadzonych robót. Nowotomyski samorząd apeluje do mieszkańców o zachowanie szczególnej ostrożności oraz stosowanie się do tymczasowego oznakowania drogowego.

eprasa.pl ebc14b24fa

Będzie bezpieczniej. Defibrylator AED pojawi się w Lwówku

Dominika Kapałka

Już wkrótce na ścianie Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury we Lwówku zostanie zamontowany automatyczny defibrylator AED. Co więcej, zaplanowano również bezpłatne szkolenie z obsługi urządzenia i udzielania pierwszej pomocy. Warto skorzystać!

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury we Lwówku poinformował o planowanym montażu defibrylatora AED na ścianie swojej siedziby przy alei Emilii Sczanieckiej 56. Zakup urządzenia jest możliwy dzięki wsparciu finansowemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

AED to urządzenie, które może uratować życie w przypadku nagłego zatrzymania krążenia. Analizuje rytm serca i za pomocą komunikatów głosowych prowadzi osobę udzielającą pomocy przez kolejne czynności. Mogą z niego korzystać również osoby bez wykształcenia medycznego.

Samo urządzenie to jednak nie wszystko. Równie ważna jest wiedza, jak prawidłowo z niego korzystać. Dlatego 1 grudnia o godzinie 17 w sali MGOK we Lwówku odbędzie się bezpłatny kurs obsługi AED i udzielania pierwszej pomocy. Podczas spotkania mieszkańcy będą mogli zdobyć praktyczne umiejętności, które w sytuacji zagrożenia życia mogą okazać się bezcenne.

Udział w szkoleniu jest bezpłatny, jednak obowiązują wcześniejsze zapisy telefoniczne pod numerem 61 44 14 449.

©℗

FOT. TOMASZ CZACHOROWSKI

AED może uratować życie (zdj. ilustracyjne)

Rusza remont drogi wojewódzkiej, kierowców czeka ruch wahadłowy

Dominika Kapałka

Kierowcy podróżujący drogą wojewódzką nr 305 przez Przyłęk w gminie Nowy Tomyśl muszą przygotować się na utrudnienia. Już 12 listopada rozpoczną się prace związane z odnowieniem nawierzchni. Na remontowanym odcinku wprowadzony zostanie ruch wahadłowy, a przejazd może potrwać dłużej niż zwykle.

FOT. KAROL RYCIO

Kierowcy powinni przygotować się na czasowe ograniczenia przepustowości drogi (zdj. ilustracyjne)

Utrudnienia czekają kierowców korzystających z drogi wojewódzkiej nr 305 w miejscowości Przyłęk. Jak poinformowała naszą redakcję firma COLAS Polska Sp. z o.o., prace rozpoczną się w czwartek, 12 listopada i zgodnie z harmonogramem potrwają do piątku, 4 grudnia.

Roboty obejmą odcinek o długości około 1,15 kilometra. Ich celem, jak wyjaśniono, jest poprawa stanu technicznego nawierzchni oraz komfortu i bezpieczeństwa przejazdu. W ramach zaplanowanych prac drogowcy najpierw sfrezują istniejącą nawierzchnię, a następnie wzmocnią ją specjalną siatką zbrojeniową i ułożą nowe warstwy asfaltu.

Przewidziano również prace przy poboczach, regulację wysokości nawierzchni z kostki betonowej na wjazdach oraz odtworzenie oznakowania poziomego.

Ruch wahadłowy. Możliwe opóźnienia i korki

Najważniejszą informacją dla kierowców jest wprowadzenie ruchu wahadłowego na remontowanym odcinku drogi. Podczas wykonywania robót ruchem będą kierować uprawnione osoby. Oznacza to, że samochody będą przepuszczane naprzemiennie, a w czasie intensywnych prac mogą tworzyć się zatory. Kierowcy powinni więc uwzględnić możliwe opóźnienia, szczególnie podczas codziennych dojazdów do pracy czy szkoły.

– Apelujemy do wszystkich uczestników ruchu o zachowanie szczególnej ostrożności, stosowanie się do tymczasowego oznakowania drogowego oraz uwzględnienie możliwych utrudnień podczas planowania podróży – przekazuje firma COLAS Polska. Zgodnie z przekazanym harmonogramem prace mają zakończyć się 4 grudnia. Do tego czasu kierowcy korzystający z DW305 w Przyłęku powinni przygotować się na czasowe ograniczenia przepustowości drogi.

Wykonawca przeprasza za niedogodności i dziękuje mieszkańcom oraz kierowcom za wyrozumiałość. ©℗

Opaski bezpieczeństwa będą rozdawane seniorom

Anna Badzińska opr.

Mieszkańcy gminy Grodzisk, którzy ukończyli 60. rok życia, mogą skorzystać z narzędzia zwiększającego codzienne bezpieczeństwo. W ramach projektu „Wielkopolskie Centrum Teleopieki" seniorzy mają szansę otrzymać opaskę telemedyczną, która w razie nagłych kłopotów pozwala błyskawicznie wezwać pomoc.

FOT. WOJCIECH WOJTKIELEWICZ

Opaska telemedyczna to niewielkie urządzenie, które działa jak osobisty ratownik (zdj. ilustracyjne)

Codzienne funkcjonowanie bywa pełne niespodzianek, a troska o zdrowie i bezpieczeństwo staje się priorytetem zwłaszcza wraz z wiekiem. Odpowiedzią na te potrzeby jest inicjatywa, dzięki której starsze osoby mogą poczuć się pewniej. Opaska telemedyczna to niewielkie urządzenie, które działa jak osobisty ratownik dostępny o każdej porze dnia i nocy.

Najważniejszą funkcją sprzętu jest przycisk SOS. Wystarczy jedno naciśnięcie, aby automatycznie połączyć się z centrum teleopieki, gdzie dyżurujący ratownicy medyczni odezwą się bezpośrednio przez głośnik wbudowany w opaskę. Urządzenie sprawdza się również wtedy, gdy użytkownik nie jest w stanie wcisnąć przycisku. Posiada ono funkcję automatycznego wykrywania upadków – jeśli senior przewróci się i przez dłuższą chwilę pozostanie w bezruchu, opaska sama wyśle sygnał alarmowy.

Sprzęt dba o zdrowie także w sposób ciągły, mierząc podstawowe parametry życiowe, takie jak tętno oraz saturację, a także przypominając o konieczności zażycia leków. Dodatkowo wbudowany moduł lokalizacyjny pozwala na szybkie namierzenie osoby potrzebującej pomocy w dowolnym miejscu, co uwalnia od obaw o zgubienie się podczas wyjść poza dom. Urządzenie motywuje również do ruchu za sprawą licznika kroków i aktywności.

Osoby zainteresowane udziałem w projekcie oraz pozyskaniem opaski mogą zgłaszać się bezpośrednio do Gminnego Centrum Wsparcia Seniora, które mieści się przy ulicy Powstańców Chocieszyńskich 23 F, lub skontaktować się telefonicznie pod numerem 695 810 440. Projekt jest dofinansowany przez Unię Europejską w ramach Funduszy Europejskich dla Wielkopolski.

Nowy strażak w szeregach PSP. Były też awanse

Dominika Kapałka opr.

W Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Tomyślu odbyła się uroczysta zmiana służby, podczas której powitano nowego funkcjonariusza oraz wręczono akty mianowania na wyższe stanowiska służbowe. Łącznie czterech strażaków objęło nowe funkcje w jednostce ratowniczo-gaśniczej.

W poniedziałek, 2 listopada podczas uroczystej zmiany służby w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Tomyślu powitano asp. Jacka Kotlarskiego, który decyzją wielkopolskiego komendanta został przeniesiony do nowotomyskiej jednostki. Funkcjonariusz rozpoczął służbę w nowym miejscu w niedzielę, 1 listopada. Tego samego dnia, decyzją komendanta powiatowego PSP w Nowym Tomyślu, został mianowany na stanowisko zastępcy dowódcy jednostki ratowniczo-gaśniczej w Nowym Tomyślu.

To jednak nie jedyne zmiany kadrowe w szeregach nowotomyskich strażaków.

Trzech z awansami

Podczas uroczystości wręczono również akty mianowania trzem funkcjonariuszom, którzy od 1 listopada objęli wyższe stanowiska służbowe. St. asp. Krzysztof Dolecki został mianowany dowódcą zmiany w jednostce ratowniczo-gaśniczej w Nowym Tomyślu, natomiast asp. Artur Marciniec objął stanowisko zastępcy dowódcy zmiany. Z kolei st. ogn. Łukasz Prętki awansował na stanowisko starszego operatora sprzętu. Jak podkreślono, mianowania są wyrazem uznania dla dotychczasowego zaangażowania strażaków, ich profesjonalizmu oraz sumiennego wykonywania obowiązków służbowych. Nowe stanowiska oznaczają dla funkcjonariuszy nie tylko zawodowe wyróżnienie, ale również kolejne wyzwania i większą odpowiedzialność w codziennej służbie.

Uroczysta zmiana służby była okazją nie tylko do oficjalnego wręczenia aktów mianowania, ale również do podziękowania strażakom za ich dotychczasową pracę. Przedstawiciele nowotomyskiej komendy przekazali awansowanym funkcjonariuszom gratulacje oraz życzenia dalszych sukcesów zawodowych, satysfakcji z pełnionej służby i powodzenia w realizacji nowych obowiązków.

FOT. ARCHIWUM KP PSP NOWY TOMYŚL

Awanse są wyrazem uznania dla dotychczasowego zaangażowania strażaków, ich profesjonalizmu oraz sumiennego wykonywania obowiązków służbowych

eprasa.pl ebc14b24fa

Szafa Społeczna w Nowym Tomyślu coraz bliżej otwarcia

Dominika Kapałka

Jeszcze kilka miesięcy temu był pomysł, później pojawił się lokal i rozpoczęły się przygotowania. Dziś Szafa Społeczna w Nowym Tomyślu jest coraz bliżej otwarcia. Jak dowiedziała się nasza redakcja, inicjatywa Związku Dużych Rodzin „Trzy Plus" ma ruszyć jeszcze w listopadzie.

FOT. NADESŁANE

Lokal udostępniony przez gminę Nowy Tomyśl już wkrótce będzie służył mieszkańcom i idei wzajemnej pomocy

Przypomnijmy, że o planach utworzenia Szafy Społecznej w Nowym Tomyślu informowaliśmy w czerwcu, kiedy Związek Dużych Rodzin „Trzy Plus" Koło Nowy Tomyśl przedstawił swoją inicjatywę i rozpoczął zbiórkę środków na jej realizację. Kolejny ważny krok nastąpił w lipcu. Organizatorzy odebrali wówczas klucze do lokalu przy ulicy Mickiewicza 8 w Nowym Tomyślu, udostępnionego z zasobów gminy.

Od tego czasu trwają przygotowania do uruchomienia miejsca, w którym mieszkańcy będą mogli bezpłatnie przekazywać i otrzymywać rzeczy nadające się do dalszego użytku.

– W tym miesiącu planujemy już otwarcie. W przygotowania angażują się całe nasze rodziny, pomagają również tatusiowie z dużych rodzin. Każdy robi to, co może i dokłada swoją cegiełkę – mówi naszej redakcji Katarzyna Szkudlarska, szefowa nowotomyskiego koła Związku Dużych Rodzin „Trzy Plus" i pomysłodawczyni przedsięwzięcia.

Wolontariusze mają jeszcze przed sobą ostatnie zadania. Trzeba odpowiednio rozmieścić wyposażenie, przygotować przestrzeń do przyjmowania i segregowania darów, a także ustalić harmonogram dyżurów i godziny otwarcia.

Szafa Społeczna ma być miejscem otwartym dla wszystkich, niezależnie od sytuacji życiowej czy materialnej. Jak podkreśla Katarzyna Szkudlarska, w najbliższej okolicy brakuje podobnej przestrzeni.

– Wiele osób żyje dziś zgodnie z zasadą, żeby nie marnować i nie wyrzucać rzeczy, które nadal mogą komuś posłużyć. Chcemy stworzyć miejsce, w którym będzie można znaleźć coś dla siebie, podzielić się tym, czego już nie potrzebujemy, a jednocześnie pomóc innym – wyjaśnia.

Z Szafy Społecznej będą mogli korzystać nie tylko mieszkańcy gminy. Inicjatywa ma być otwarta również dla osób z okolicznych gmin i miejscowości.

Bezpłatnie, ale z zasadami

Organizatorzy opracowali już regulamin określający zasady funkcjonowania nowego miejsca. Korzystanie z Szafy Społecznej będzie całkowicie bezpłatne, a osoby zainteresowane nie będą musiały przedstawiać zaświadczeń ani udowadniać swojej sytuacji materialnej.

Ważne będą natomiast zasady przekazywania darów. Przyjmowane mają być wyłącznie przedmioty czyste, suche, kompletne i w dobrym lub bardzo dobrym stanie. Nie będzie można pozostawiać rzeczy zniszczonych, zabrudzonych, zapleśniałych czy wymagających naprawy. Przekazywane przedmioty będą sprawdzane przez wolontariuszy. Dary będzie można przynosić wyłącznie w wyznaczonych godzinach, a rzeczy otrzymanych z Szafy nie wolno będzie odsprzedawać, ani wykorzystywać w celach zarobkowych.

Lokal jest, ale potrzebne są środki na jego utrzymanie

Przed społecznikami stoi jeszcze jedno wyzwanie – zapewnienie pieniędzy na bieżące funkcjonowanie Szafy. Dlatego Związek Dużych Rodzin „Trzy Plus" prowadzi zbiórkę na opłaty za wodę i energię elektryczną. Organizatorzy liczą na pomoc mieszkańców, podkreślając, że nawet niewielkie wpłaty mogą przyczynić się do utrzymania tego miejsca.

Darowizny można przekazywać na konto Związku Dużych Rodzin „Trzy Plus" – Oddział Wielkopolski, numer konta: 41 1050 1520 1000 0090 3029 2495, tytuł przelewu: „Darowizna na cele statutowe – szafa społeczna, ZDR3+ Koło Nowy Tomyśl".

Katarzyna Szkudlarska podkreśla, że choć to ona zainicjowała powstanie Szafy Społecznej, przedsięwzięcie nie mogłoby się rozwijać bez wsparcia pozostałych członków związku i ich bliskich.

– Wszystkie nasze rodziny wkładają w tę inicjatywę mnóstwo serca i zaangażowania. Każdy pomaga na miarę swoich możliwości, poświęcając swój czas i energię. To właśnie dzięki wspólnemu działaniu jesteśmy coraz bliżej otwarcia – zaznacza.

W późniejsze prowadzenie Szafy również będą zaangażowani wolontariusze. Projekt został dofinansowany ze środków Korpusu Solidarności – Rządowego Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego na lata 2018–2030.

Jeśli wszystko przebiegnie zgodnie z planem, z Szafy jeszcze w listopadzie będą mogli skorzystać pierwsi mieszkańcy Społecznej. Dla jednych będzie to okazja, by przekazać rzeczy, których już nie używają, dla innych – możliwość znalezienia czegoś potrzebnego za darmo. ©℗

Spotkanie zaduszkowe

Anna Badzińska

W piątek, 6 listopada, Stowarzyszenie Seniorów „Druga Młodość" w Wielichowie zorganizowało spotkanie pełne refleksji i bezcennych wspomnień.

FOT. STOWARZYSZENIE SENIORÓW W WIELICHOWIE

Podczas uroczystości seniorzy zapalili symboliczne światełka

Listopad to czas szczególny, kiedy myślami wracamy do tych, z którymi jeszcze niedawno dzieliliśmy codzienność, wspólne pasje i uśmiech. W tę refleksyjną atmosferę wpisał się wieczór zaduszkowy „Ocalić od zapomnienia", zorganizowany przez Stowarzyszenie Seniorów „Druga Młodość" w Wielichowie.

– Nasz zaduszkowy wieczór dedykujemy tym, których już nie ma wśród nas. Przyjaciele to rodzina, którą sami sobie wybieramy. Choć odeszli, zostawili ślady w naszych sercach. Przypomnijmy sobie dziś ich postacie. Niech każde z tych zapalonych świateł symbolizuje nasze podziękowanie za ich obecność w naszym życiu, za wspólne chwile, rozmowy i uśmiechy (...) Żadne z nich nie odeszło na zawsze, dopóki ich głosy, twarze i czyny żyją w naszej pamięci (...) – mówiła prezes stowarzyszenia, Adela Cicha.

Podczas uroczystości seniorzy zapalili symboliczne światełka pamięci. Przywoływano nie tylko imiona tych, których nie ma już wśród nas, ale przede wszystkim wspomnienia o wspólnie spędzonych chwilach. W trakcie spotkania w sali rozbrzmiały też refleksyjne wiersze i utwory muzyczne. ©℗

Bezpieczna i zdrowa jesień życia. Spotkanie dla seniorów

Dominika Kapałka

Jak zadbać o zdrowie, uchronić się przed oszustami i gdzie szukać pomocy w trudnych sytuacjach? Odpowiedzi na te i wiele innych pytań poznają seniorzy z gminy Miedzichowo podczas spotkania „Bezpieczna i zdrowa jesień życia".

We wtorek, 17 listopada, o godz. 11, w sali łowieckiej w Miedzichowie odbędzie się spotkanie edukacyjno-profilaktyczne pod hasłem „Bezpieczna i zdrowa jesień życia". Celem inicjatywy, jak zaznaczono, jest przekazanie osobom starszym praktycznej wiedzy dotyczącej zdrowia, bezpieczeństwa oraz możliwości uzyskania pomocy w codziennych i trudnych sytuacjach.

Profilaktyka zdrowotna i ochrona przed oszustami

Jednym z głównych tematów będzie zdrowie i profilaktyka. Uczestnicy poznają informacje dotyczące szczepień ochronnych oraz profilaktyki nowotworowej, w tym raka piersi i raka jąder. Ważną część programu poświęcono również bezpieczeństwu seniorów. Podczas spotkania omówione zostaną sposoby ochrony przed różnego rodzaju zagrożeniami i oszustwami, których ofiarami mogą paść osoby starsze. Nie zabraknie także zagadnień dotyczących przeciwdziałania przemocy wobec seniorów. Uczestnicy dowiedzą się, gdzie szukać wsparcia i jak reagować w sytuacjach wymagających pomocy.

Bezpłatna pomoc prawna i odblaski dla seniorów

W programie przewidziano również informacje o bezpłatnej pomocy prawnej. Seniorzy poznają miejsca, w których mogą uzyskać poradę oraz dowiedzą się, z jakimi problemami najczęściej zgłaszają się osoby starsze.

Dodatkowo w ramach akcji „Widoczni na drodze z Powiatem Nowotomyskim" uczestnicy otrzymają kamizelki odblaskowe. To szczególnie ważne jesienią i zimą, gdy szybko zapada zmrok, a widoczność pieszych na drogach jest ograniczona.

W organizację wydarzenia zaangażowali się wspólnie - powiat nowotomyski, gmina Miedzichowo, Miedzichowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Gminna Biblioteka Publiczna w Miedzichowie, Państwowa Inspekcja Sanitarna, policja oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu. Partnerami są również Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Wsparcie Informacja Rozwój" i firma Budimex. ©℗

FOT. PIXABAY/ZDJ. ILUSTRACYJNE

Organizatorzy zapraszają wszystkich zainteresowanych seniorów

eprasa.pl ebc14b24fa

OPALENICA ODSŁONIĘTO TABLICĘ UPAMIĘTNIAJĄCĄ DAWNY CMENTARZ EWANGELICKI

To ważny fragment historii miasta

Dominika Kapałka opr.

Przez blisko sto lat było to miejsce spoczynku ewangelickich mieszkańców Opalenicy i okolicznych miejscowości. Choć dawny cmentarz z czasem zniknął z krajobrazu miasta, pamięć o pochowanych tam osobach przetrwała. W poniedziałek, 2 listopada, na cmentarzu w Opalenicy uroczyście odsłonięto tablicę upamiętniającą dawną nekropolię.

FOT. UM OPALENICA

Tablica ma przypominać o miejscu spoczynku dawnych mieszkańców Opalenicy wyznania ewangelickiego

FOT. UM OPALENICA

W uroczystości wzięłam też udział młodzież z klas mundurowych

W poniedziałek, 2 listopada na cmentarzu w Opalenicy odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy poświęconej dawnej nekropolii ewangelickiej, która funkcjonowała w tym miejscu od połowy XIX wieku do 1945 roku. Inicjatywa wyszła od Towarzystwa Miłośników Ziemi Opalenickiej, którego członkowie od lat angażują się w pielęgnowanie lokalnej historii i zachowanie pamięci o przeszłości miasta. W wydarzeniu uczestniczyli burmistrz Opalenicy Paweł Jakubowski, jego zastępca Tomasz Andrzejewski, sekretarz gminy Jolanta Wachowiak oraz Michał Frąckowiak, prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Opalenickiej.

Przez niemal 100 lat spoczywali tu ewangelicy

Historia dawnego cmentarza ewangelickiego sięga połowy XIX wieku. Nekropolia służyła mieszkańcom Opalenicy oraz pobliskich miejscowości wyznania ewangelickiego. W latach 1893–1945 należała do miejscowej gminy ewangelickiej. Przez dziesięciolecia chowano tutaj kolejne pokolenia mieszkańców, których życie związane było z Opalenicą i okolicą. Cmentarz stanowił nie tylko miejsce pochówku, ale również świadectwo religijnej i kulturowej różnorodności miasta.

Historia tej nekropolii przypomina, że dawną Opalenicę tworzyli mieszkańcy różnych wyznań, a ich losy są częścią wspólnego lokalnego dziedzictwa. Po zakończeniu II wojny cmentarz stopniowo tracił swój pierwotny charakter. Z biegiem lat coraz mniej elementów przypominało o jego dawnym przeznaczeniu.

Jednym z najważniejszych momentów w powojennej historii tego miejsca był 1978 rok. Wówczas teren dawnego cmentarza został zniwelowany, a znajdujące się na nim drzewa, krzewy oraz pozostałości nagrobków usunięto.

W rezultacie przestrzeń, która przez wiele dziesięcioleci była miejscem pochówku mieszkańców, przestała przypominać nekropolię. Z krajobrazu miasta zniknęły materialne ślady jej wcześniejszego istnienia.

Tablica ma przypominać kolejnym pokoleniom o historii miasta

Upamiętnienie dawnej nekropolii jest także okazją do poznania mniej znanych kart lokalnej historii. Więcej informacji o wyglądzie cmentarza, jego dziejach oraz powojennych losach można znaleźć na profilu „Data Ma Znaczenie – Opalenica i Okolice", poświęconym historii miasta i regionu.

Dąb w parku w Rakoniewicach ma swojego patrona. Uhonorowali postać przyrodnika Albina Łąckiego

Anna Badzińska

Podczas wtorkowej sesji Rady Miejskiej Rakoniewic radni podjęli decyzję, która w symboliczny sposób połączyła lokalne dziedzictwo przyrodnicze z pamięcią o zasłużonym mieszkańcu. Dąb szypułkowy, rosnący w zespole pałacowo-parkowym, oficjalnie otrzymał imię „Albin". To hołd złożony przyrodnikowi, ornitologowi i artyście Albinowi Łąckiemu w stulecie jego urodzin.

FOT. UM RAKONIEWICE

W uroczystości uczestniczyła córka patrona, Magdalena Łącka

FOT. ARCHIWUM UM RAKONIEWICE

Był przyrodnikiem z wykształcenia i powołania, badaczem, preparatorem, malarzem oraz pisarzem

Do parkowego starodrzewu w Rakoniewicach mieszkańcy i spacerowicze mają słabość od dawna, ale jedno z drzew przyciąga wzrok bardziej niż inne. To potężny dąb szypułkowy o obwodzie pnia sięgającym aż 635 centymetrów i wysokości około 32 metrów. Od lat chroniony jako pomnik przyrody, od 3 listopada ma także swoją oficjalną nazwę – Dąb Albin. Radni przyjęli uchwałę w tej sprawie jednogłośnie.

W sali sesyjnej obecni byli radni, sołtysi oraz zaproszeni goście. Najważniejszym z nich była córka patrona, Magdalena Łącka, której wręczono kwiaty w geście wdzięczności, szacunku i pamięci o dorobku jej ojca.

Kim był Albin Łącki? Pasja, nauka i sztuka

Wybór patrona dla tak okazałego drzewa nie jest przypadkowy. Albin Łącki (urodzony 18 marca 1926 roku w Poznaniu, zmarł 17 kwietnia 2007 roku) był przyrodnikiem z wykształcenia i powołania, badaczem, preparatorem, malarzem oraz pisarzem.

Jego dziecięca fascynacja naturą rozbudziła się dzięki książkom Arkadego Fiedlera. Po wojnie ukończył Wydział Zootechniczny Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. Pracował m.in. pod okiem wybitnego polskiego ornitologa prof. Jana Bogumiła Sokołowskiego. Choć losy zawodowe związały go później z pracą w inspektoracie PGR w Rakoniewicach, nigdy nie porzucił swojej wielkiej miłości do fauny i flory.

Przez dziesięciolecia gromadził bezcenne zbiory, preparował ptaki i ssaki, zbierał jaja ptasie, tworzył portrety zwierząt. Był autorem licznych publikacji naukowych i popularyzatorskich. Należał m.in. do Poznańskiego Stowarzyszenia Pracy Twórczej oraz Stowarzyszenia Kronikarzy Wielkopolskich.

Ekspozycja w Muzeum Pożarnictwa

Jego bogata spuścizna trafiła ostatecznie pod opiekę władz miasta. 19 marca 2005 roku, w obecnym Wielkopolskim Muzeum Pożarnictwa w Rakoniewicach, uroczyście otwarto Pracownię Przyrodniczą. Po śmierci autora w 2007 roku placówka oficjalnie otrzymała jego imię. Do dziś można tam podziwiać gabloty ze spreparowanymi okazami, zbiory ornitologiczne oraz kilkadziesiąt autorskich obrazów, które stanowią niezwykłą lekcję przyrody dla kolejnych pokoleń.

Uznanie rakoniewickiego dębu za symboliczny pomnik Albina Łąckiego w roku 100. rocznicy jego urodzin to piękny gest ciągłości pamięci. Odtąd spacerując alejami parku, warto zatrzymać się przy sędziwym pniu drzewa, które od teraz nosi imię człowieka czuwającego niegdyś nad przyrodniczym dziedzictwem. ©℗

eprasa.pl ebc14b24fa

10 NAJPOPULARNIEJSZYCH STACJI

DZIEŃ NOWOTOMYSKO-GRODZISKI

Program telewizyjny 10-16.11.2026

THRILLER NIEDZIELA TVP KULTURA 20:10

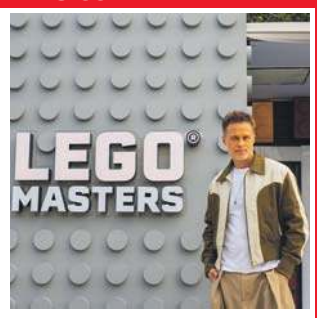
Reguła milczenia

Dramat obyczajowy z elementami thrillera, którego bohaterem jest niedawno owdowiały Jim Grant, wychowujący samotnie 11-letnią córkę, Isabel. Podający się za adwokata Jim, zamieszkał w Albany w stanie Nowy Jork. Naprawdę nazywa się Nick Sloan, przez ponad 30 lat ukrywa się przed FBI, po oskarżeniu o rzekomy napad na bank w 1980 r. i zabójstwo strażnika. W latach młodzieńczych był aktywistą studenckiej organizacji Weather Underground, co też było ścigane prawem. Kiedy Sharon Solarz, również była działaczka organizacji, zostaje aresztowana w październiku 2011 roku, ambitny i zawzięty młody reporter, Ben Shepard, zamierza przygotować wielki artykuł na ten temat, wietrząc szansę na wyrobienie sobie marki i zaistnienie w branży. Była dziewczyna Bena, Diana, jest agentką FBI. Wymusza na niej, by dostarczyła mu dane z akt sprawy. Wystraszony federalnym śledztwem Jim zabiera córkę i wyjeżdża z nią z Albany. Ben Shepard dowiaduje się o wspólniczce z napadu na bank w Michigan w 1980 r. , Mimi Lurie, którą ostatnio widziano w Kanadzie. Dociekliwy reporter łączy różne wątki i zaczyna badać przeszłość Jima Granta. Czy uda mu się odkryć jego prawdziwą tożsamość?

ROZRYWKA PIĄTEK POLSAT 19:55

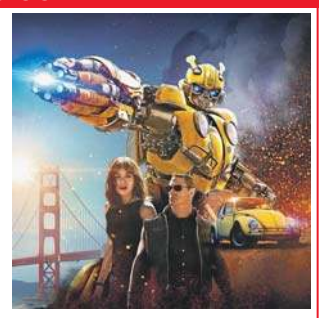
LEGO Masters. W drodze

Odmieniona odsłona uwielbianego show. Program rusza w drogę! Nowe odcinki "Lego Masters" powstają w czterech zakątkach Polski, a każda lokacja łączy rywalizację z nauką i frajdą dla widzów, niezależnie od wieku. Gospodarzem czteroodcinkowego show jest aktor Maciej Zakościelny. Do wyścigu o tytuł Mistrza LEGO, nagrodę pieniężną i imponujący zestaw klocków staje pięć dwuosobowych drużyn złożonych z prawdziwych pasjonatów tego świata. Tym razem wyzwania związane z tworzeniem z małych, kolorowych elementów wielorakich konstrukcji zyskały nowy wymiar, bo są ściśle związane z miejscami realizacji. Ekipa programu wraz z Maciejem Zakościelnym i uczestnikami będą we Wrocławiu, potem w podziemiach historycznej kopalni w Zabrzu, na torze kartingowym w Lublinie i, podczas finału, w kolebce polskich filmów animowanych, w Bielsku-Białej. Maciej Zakościelny debiutuje w roli gospodarza programu.

FILM SF SOBOTA TVN 7 20:00

Bumblebee

Spin-off serii Transformers, którego bohaterem jest sympatyczny żółty Autobot przemieniający się w urokliwego Volkswagena Garbusa. Akcja rozgrywa się pod koniec lat 80. XX wieku. Cybertron, planeta tytułowego bohatera, trawiona jest przez wojnę między Deceptikonami i Autobotami. Optimus Prime, lider tych drugich, wysyła Bumblebee, a raczej B-127, na Ziemię w poszukiwaniu nowej przestrzeni dla ich grupy. Niestety, w wyniku pewnych wydarzeń, żółty Autobot zostaje zahibernowany na jakiś czas w postaci Volkswagena Garbusa. Tak znajduje go na złomowisku Charlie, rezolutna i buntownicza nastolatka. Dziewczyna postanawia odrestaurować zdezelowanego garbusa. Bohaterka szybko się orientuje, że ma do czynienia z niezwykłym samochodem. Pomiędzy dwojgiem zawiązuje się wyjątkowa więź. Sielanka nie trwa jednak długo, ponieważ Bumblebee jest poszukiwany przez parę wyjątkowo wrednych i demonicznych Deceptikonów, którzy znajdują wsparcie wśród Ziemian.

FILM SENSACYJNY NIEDZIELA TV PULS 20:00

Londyn w ogniu

Premier Wielkiej Brytanii zmarł w niewyjaśnionych okolicznościach. Na pogrzeb przybywają przywódcy państw. Będzie to wydarzenie o najwyższym priorytecie ochrony, dopóki nie okaże się, że spisek sięga dowódców zachodnich służb specjalnych. Agent Mike Banning, szef ochrony prezydenta USA, będzie starał się zapobiec najgorszemu.

KOMEDIA NIEDZIELA TVP 1 22:45

Ślubne wojny

Liv i Emma jako dziewczynki wymarzyły sobie, że gdy dorosną, zorganizują wesela w hotelu Plaza w Nowym Jorku. Nadal utrzymują bliskie kontakty i w imię przyjaźni są gotowe do poświęceń. Obie planują swoje śluby w tym samym miesiącu. Wkrótce otrzymują wiadomość, że przez pomyłkę organizatorka wyznaczyła tę samą datę.

WTOREK 10 Listopada

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska (743) **8.00** Serwis Info **8.30** Zaraz wracam (169) **9.05** Ranczo (54): Czysty biznes **10.05** Komisarz Alex (7): Śmiertelnie dobry plan **11.00** Ojciec Mateusz (317): Szeryf **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.35** Magazyn rolniczy **12.55** Lwy z Wybrzeża Szkieletowego – film dokumentalny Austria 2024 **14.00** Splątane losy (85)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.10 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.00 Dziedzictwo (1068)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia? – teleturniej muzyczny, prowadzenie Robert Janowski
18.05 Klan (4773)
18.40 Akacjowa 38 (996)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Felicita (26) – serial obycz. Polska/Włochy 2026
21.05 Sekielski wieczorową porą
22.10 Czarny motyl – thriller ★★★ USA/Hiszp./Włochy 2017 Reż. Brian Goodman, wyk. Antonio Banderas, Jonathan Rhys Meyers, Piper Perabo
23.55 Tylko miłość ★★★ – komedia USA 1999 Reż. Rob Reiner, wyk. Bruce Willis, Tim Matheson, Rob Reiner
1.35 Pułapka – film sensacyjny ★★ Polska 1997
3.35 Sekielski wieczorową porą – magazyn publicystyczny
4.55 Rzymskie wakacje ★★★★ – kom. romant. USA 1953

TVP 2

5.30 M jak miłość (1878) **6.25** Kościoły pokoju. Tylko z drewna i gliny – reportaż **6.55** Barwy szczęścia (3437) **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.45** Rosół polski (46) **12.25** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (244) – serial obyczajowy Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (951): Cena spokoju – serial obyczajowy Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (517)
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (245)
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3437)
19.55 Domowe patenty – felieton
20.05 Barwy szczęścia (3438) – serial Polska 2026
20.40 Kulisy „M jak miłość"
20.50 M jak miłość (1956)
21.50 SOR (4) – serial lekarski Polska 2026
22.30 Na sygnale (953)
23.05 Ikar. Legenda Mietka Kosza ★★★ – film biograf. Polska 2019 Reż. Maciej Pieprzyca, wyk. Dawid Ogrodnik, Cyprian Grabowski, Jowita Budnik Mietek traci wzrok, ale przekazuje emocje za pomocą muzyki. Pod koniec lat 60. XX w. staje się fenomenem polskiej i światowej pianistyki jazzowej. Jednak sukces nie daje mu szczęścia.
1.20 Znajdę cię – dramat ★★★ obyczaj. USA/Polska 2019
3.20 Rozbite marzenia. 1918-1939 (6) – serial hist.

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – program informacyjno-publicystyczny **8.20** Trudne sprawy (1134): Dziewczyna mojego narzeczonego **9.20** Dlaczego ja? (893-895): Ojciec nastolatki kocha byłą dziewczynę do towarzystwa / Jęki rozkoszy / Lekarz ma mroczną tajemnicę **12.20** Gliniarze Śląsk (49) – serial krymin. Polska 2026 **13.25** Gliniarze (1042, 1043): Szantaż / Trup i świadek

15.30 Wydarzenia
15.50 Pogoda
15.55 Gliniarze (1265)
16.55 Gliniarze Śląsk (50)
18.00 Pierwsza miłość (4283) – serial Polska 2026
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń"
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.35 Przykładny obywatel ★★★ – film sens. USA/W. Bryt./Norwegia/Kan./Fr. 2019 Reż. Hans Petter Moland, wyk. Liam Neeson, Laura Dern, Tom Bateman
23.05 21 – dramat obyczaj. ★★★ USA 2008 Reż. Robert Luketic, wyk. Jim Sturgess, Kate Bosworth, Laurence Fishburne, Kevin Spacey Bena nie stać na studia na Harvardzie. Pomoc oferuje mu profesor matematyki. Zaprasza go do grupy jeżdżącej do kasyna i wykorzystującej zdolności matematyczne, by wygrywać w blackjacka.
1.45 Ryzykanci – film sensac. ★★ USA/Hongkong 1997
3.50 Kabaretowa Ekstraklasa
4.40 Disco gramy!

TVN

5.40 Uwaga! (8126) – magazyn interwencyjny **5.55** Ukryta prawda (1531) **6.50** Kuchenne rewolucje: Nowy Targ – „Na winklu" **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.20** Doradca smaku (11): Tarta z porem, rozmarynem, cząbrem i kiełbaskami **11.30** Kuchenne rewolucje: Racibórz – Imperia / Mielec, Restauracja „Vis a Vis" **13.40** Ukryta prawda (1698, 1699)

15.45 Młode gliny (77) – serial krym. Polska 2026
16.50 Szpital św. Anny (181) – serial obycz. Polska 2026
17.55 Detektywi (382) Ktoś niszczy wystawę sztuki współczesnej i rani dziewczynę. Ojciec autora wystawy zostaje zaatakowany, ale zatrzymany sprawca twierdzi, że się pomylił. Maciej z klientem są świadkami protestów przeciwko wystawie.
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4309) – serial Polska 2026
20.50 The Floor (18) – teleturniej
21.30 Kuba Wojewódzki
22.45 Casino Royale – film sens. ★★★★ W. Bryt./USA 2006 Reż. Martin Campbell, wyk. Daniel Craig, Eva Green, Mads Mikkelsen
1.45 Superwizjer
2.20 Uwaga! – magazyn
2.40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (13): Zagadkowe morderstwa – serial krym. USA/Kanada 2012
3.40 Młode gliny (48)
4.45 Nauka jazdy

TVN 7

6.45 Szkoła (573, 574) **8.40** Ukryta prawda (1426, 1619, 1620) **11.45** W-11 Wydział Śledczy (803-805) **13.50** Detektywi (214) **14.55** Szpital św. Anny (171) **15.55** Ukryta prawda (1222) **17.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (607, 608) **19.00** Ukryta prawda (1470) **20.00** Hotel Paradise (44) **21.00** ★★★ Epidemia – film sens. USA 1995, reż. Wolfgang Petersen, wyk. Dustin Hoffman, Rene Russo, Morgan Freeman **23.40** ★★★ Zakonnica II – horror USA 2023, reż. Michael Chaves, wyk. Taissa Farmiga **2.00** Hotel Paradise (43) **2.55** Prawdziwy horror (7)

TVP Kultura

9.00 Blisko, coraz bliżej (18) **10.30** ★★★ Doktór Murek – dram.Polska 1939 **12.20** Potop. Postscriptum – film dok. Polska 2023 **14.05** Kosmos 1999 (46) **15.05** ★★★ Leśmian – film biogr. Polska 1990 **16.40** Blisko, coraz bliżej (19) **18.15** W poszukiwaniu dobrego filmu (57) **18.55** Rawhide (95) **20.05** Teatr TV: Siostry – Polska 2021 **21.10** ★★★ Pojedynek na głosy – komediodr. W. Bryt. 2019 **23.10** ★★★★★ Kto się boi Wirginii Woolf? – dramat USA 1966 **1.25** Joni Mitchell. W rytmie niebieskiej melancholii

TVP Sport

8.15 Magazyn skrótów LM UEFA **10.05** Igrzyska Olimpijskie Młodzieży Dakar 2026 **11.05** Hokej na lodzie: Europejska Liga Narodów: Turniej w Sosnowcu **13.05** Piłka nożna: Legia Warszawa – Raków Częstochowa **15.10** Gol **16.45** Kolarstwo przełajowe (m): Mistrzostwa Europy w Zeddamie **17.45** Piłka kobiet **18.40 (L)** Piłka nożna: Liga Mistrzyń UEFA: Real Madryt – Paris FC **20.45** Zapowiedź Ligi Narodów UEFA **22.30** Sportowy wieczór **23.00** Oktagon MMA: Gala 97 w Hanowerze **1.15** Boks: Mistrzostwa Europy w Sofii

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (5, 6) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (122) **8.55** Policjantki i policjanci (735-737) **11.55** Na ratunek 112 (936, 937) **12.55** Trudne sprawy (859-861, 1403) **17.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej (556) **18.00** Policjantki i policjanci (1486, 1487) **20.00** Uroczysko (302) **20.35** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1081) **21.35** Sprawiedliwi. Trójmiasto (198) **22.40** Opowiem ci o zbrodni (3): Katarzyna Puzyńska. Morderstwo na dziesiątym piętrze **23.05** ★★★ Dziedzictwo – thriller USA/W. Bryt. 2020 **1.25** Love Island. Wyspa miłości (46)

TV Trwam

11.10 Mocni w wierze **12.20** Ofiara została przyjęta **13.25** Muzeum 303 **14.00** Podróż Apostolska Oj. Św. Leona XIV do Urugwaju, Argentyny i Peru **15.30** Albertynki **15.50** Ma się rozumieć **16.10** Jestem mamą **16.25** Przyroda w obiektywie **16.40** Zdrowie z Bożej apteki **17.00** Wierzę w Boga **17.30** Burza w okręgu krakowskim **18.15** Rozmowy niedokończone **19.00** Msza św. w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **20.50** Myśląc Ojczyzna **21.00** Apel Jasnogórski

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (2, 3) **8.00** Kobra – oddział specjalny (10, 11) **10.00** Zaklinaczka duchów (70) **11.00** Kotka (70) **12.00** Mój grzech **13.00** Wspaniałe stulecie (43) **14.00** Rodzinny interes (36) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (642, 643) **17.00** Rodzinny interes (37) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (1060, 1061) **20.00** ★★★ Dwunastu odważnych – film sens. USA 2018 **22.45** ★ Operacja „Wilk morski" – film sens. USA 2022 **0.20** ★★★ Litewski przekręt – kom. sens. W. Bryt./Litwa 2014

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

eprasa.pl ebc14b24fa

ŚRODA 11 Listopada

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **8.00** ★★★★ Chłopiec z chmur – film przyg. Norwegia/Francja 2019 **10.00** ★★★★ Szabla od komendanta – komedia obyczajowa Polska 1996 **11.45** Narodowe Święto Niepodległości 2026 – transmisja uroczystości państwowych w Warszawie **13.50** Army Days Kielce 2026 – koncert **14.50** ★★★ Emma – komedia romantyczna Wielka Brytania/USA 1996

17.00 Teleexpress
17.30 Wspólna Niepodległa – koncert w Cytadeli
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Znachor
★★★★ – melodramat Polska 1981
Reż. Jerzy Hoffman, wyk. Jerzy Bińczycki, Anna Dymna, Tomasz Stockinger, Bożena Dykiel
22.50 Śniłem tylko przyszłość – film dokum. Polska 2026
Reż. Joanna Rozen-Wojciechowska
0.00 Kos – film hist. Polska/
★★★★ Szwecja/Niemcy 2023
Reż. Paweł Maślona, wyk. Bartosz Bielenia, Jacek Braciak, Jason Mitchell
Wiosna 1794 roku. W Polsce panuje napięcie. Tadeusz Kościuszko wraca do ojczyzny. Planuje powstanie. Gromadzi szlachtę i chłopów. Jego tropem podąża rosyjski rotmistrz.
2.05 Czarny motyl – thriller
★★★ USA/Hiszp./Włochy 2017
Reż. Brian Goodman, wyk. Antonio Banderas, Jonathan Rhys Meyers, Piper Perabo, Vincent Riotta

TVP 2

5.50 ★★★★ Miss Potter – film biograficzny W. Bryt./USA 2006, reż. Chris Noonan, wyk. Renée Zellweger, Ewan McGregor **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.55** ★★★★ Śniadanie u Tiffany'ego – komedia obyczajowa USA 1961, reż. Blake Edwards, wyk. Audrey Hepburn, George Peppard **14.00** Familiada – teleturniej **14.30** Koło fortuny – teleturniej

15.10 Szansa na sukces. Opole 2026: Piosenki Danuty Rinn i Danuty Błażejczyk – show
16.10 Europa da się lubić – nowe pokolenie (10)
17.05 Domowe patenty – felieton
17.20 Panna młoda (246) – serial obycz. Turcja 2024
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Rodzinka.pl (325)
20.00 The Voice of Poland (14): Nokaut – prog. rozrywkowy
22.50 Program rozrywkowy
23.15 Empire State: Ryzykowna
★★★ **gra** – dram. krym. USA 2013
Reż. Dito Montiel, wyk. Liam Hemsworth, Emma Roberts, Dwayne Johnson
Chris i Eddie napadają na transport z pieniędzmi. Uciekają opancerzoną furgonetką. Ich tropem podąża nieustępliwy policjant. Ale zuchwały napad budzi również zainteresowanie gangsterów.
0.55 Peaky Blinders (19) – serial gangsterski Wielka Brytania 2017
2.05 Paderewski. Człowiek czynu, sukcesu i sławy – film dokum. Polska 2013

Polsat

6.00 Nowy dzień – program informacyjno-publicystyczny **8.20** Trudne sprawy (1135): Adios amigos **9.20** Dlaczego ja? (896-898): Palące zauroczenie / Matka uważa, że nowa dziewczyna syna ma na niego zły wpływ / Tajemnica mojej matki **12.20** Gliniarze Śląsk (50) – serial kryminalny Polska 2026 **13.25** Gliniarze (1044, 1045): Nawrócone dzieciaki / Kto usłyszy twój krzyk? – serial fabul.-dok.

15.30 Wydarzenia
15.50 Pogoda
16.00 Gliniarze (1266) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
16.55 Gliniarze Śląsk (51) – serial krym. Polska 2026
18.00 Pierwsza miłość (4284) – serial Polska 2026
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń"
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Kabaret K2. Jedziemy po bandzie (25) – program rozrywkowy Polska 2026
22.00 Jak rozpętałem II wojnę światową: Ucieczka
★★★★ – komedia Polska 1970
Reż. Tadeusz Chmielewski, wyk. Marian Kociniak, Wirgiliusz Gryń, Stanisław Milski, Emil Karewicz
31 sierpnia 1939 roku Franek trafia na granicę. Jego karabin przypadkowo strzela, a on myśli, że rozpętał wojnę. Dostaje się do niewoli. Chce uciec z obozu, ale jego entuzjazm razi konspiratorów.
3.15 Nasz nowy dom
4.20 Kabaretowa Ekstraklasa
4.40 Disco gramy!

TVN

5.15 Zamieszkać na plaży (4) **5.40** Uwaga! (8127) **5.55** Ukryta prawda (1532) **6.50** Kuchenne rewolucje: Poznań – „Pomylone Gary" **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicyst. **11.20** ★★★ Mru i ja: Wielka przygoda na cztery łapy – film przygod. Francja/Szwajc. 2023 **13.00** ★★★★ C.K. Dezerterzy – film przygod. Polska/Węgry 1986, reż. Janusz Majewski, wyk. Marek Kondrat

16.30 Listy do M. Pożegnania
★★★ **i powroty** – komediodram. Polska 2024
Reż. Łukasz Jaworski, wyk. Piotr Adamczyk, Maciej Stuhr, Roma Gąsiorowska
Mel rozwija firmę mikołajową. Karina i Szczepan pragną spędzić święta w spokoju. Mikołaj spaceruje po mieście, spotykając znajomych, gdy w domu czeka na niego rodzina, a przede wszystkim Ignaś.
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4310) – serial Polska 2026
20.50 The Floor – teleturniej
21.30 Top Model – reality show
23.05 Na twoim miejscu
★★★ – komedia Polska 2023
Reż. Antonio Galdamez, wyk. Paulina Gałązka, Miron Jagniewski, Oliwier Grzegorzewski
1.15 Nowa Szelągowska (7)
2.20 Uwaga! – magazyn
2.40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (14): Krwawa wizja – serial USA 2012
3.40 Młode gliny (49)
4.40 Nauka jazdy (30)

TVN 7

6.40 Szkoła (576, 577) **8.35** Ukryta prawda (1427, 1621) **10.35** Detektywi (343-345) **13.40** Mumie – film anim. Hiszp./USA 2023 **15.20** Legendy sowiego królestwa: Strażnicy Ga'Hoole – film anim. Australia/USA 2010 **17.25** ★★★ Blue Beetle – film sf USA 2023 **20.00** Hotel Paradise (45) **21.00** ★★★★ Chłopi – dramat obycz. Polska/Serbia/Litwa 2023, reż. Dorota Kobiela, Hugh Welchman, wyk. Kamila Urzędowska, Robert Gulaczyk **23.35** ★★★ Każdy wie lepiej – kom. Polska 2021, reż. Michał Rogalski, wyk. Joanna Kulig **1.55** Hotel Paradise (44)

TVP Kultura

10.35 ★★★ Czarna suknia – dram. Polska 1967 **11.35** Paderewski – mistrz tonów i mąż stanu **12.40** ★★★ Dla Ciebie, Polsko – dram. Polska 1920 **13.40** Czterdziestolatek (9) **14.45** ★★★★ Siedmiu wspaniałych – western USA 1960 **17.05** Rodzina Kanderów (1) **18.15** Kolekcja (18) **18.30** Wydarzenie aktualne **18.55** Rawhide (96) **20.00** ★★★★ Zimna wojna – dramat Polska/W. Bryt./Fr./Belg./Indie 2018 **21.40** Wstępy do spektakli tanecznych **21.45** Afanador **23.40** Joni Mitchell. W rytmie niebieskiej melancholii

TVP Sport

8.10 Piłka nożna: Eli. MŚ (k) UEFA: Polska – Belgia **10.15** IOM Dakar 2026 **11.20** Magazyn Betclic 2. Ligi **12.00** Srebrny Montreal 50 lat później **13.00** Piłka nożna: LN UEFA: Polska – Rumunia **15.05** Zapowiedź LN UEFA **16.55** Pełnosprawni **17.25** 100 lat polskiego sportu **18.30 (L)** Koszykówka: Eliminacje ME kobiet: Izrael – Polska **19.50 (L)** Futsal: Eliminacje MŚ: Irlandia Pół. – Polska **22.00** Sportowy wieczór **22.35** PE FIBA: Dziki Warszawa – Tartu Ülikool Maks & Moorits **0.30** Boks: Chris Billam-Smith – Cheavon Clarke

TV 4

9.10 ★★★ Granice wytrzymałości – thriller USA 2000 **11.50** ★★★ Rodzina na wakacjach – kom. USA 2004 **13.55** ★★★★ Król Artur – film przyg. USA/W. Bryt./Irl. 2004 **16.40** ★★★ Inwazja: Bitwa o Los Angeles – film sf USA 2011 **19.00** Policjantki i policjanci (1488) **20.00** Uroczysko (303) **20.35** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1082) **21.35** Sprawiedliwi. Trójmiasto (199) **22.40** Opowiem ci o zbrodni (4): Małgorzata i Michał Kuźmińscy: Ludzie w autobusie **23.05** ★★★★ Desperado – film sensac. USA/Meksyk 1995 **1.20** Love Island. Wyspa miłości (47)

TV Trwam

9.00 Msza św. za Ojczyznę **10.15** Muzyczne chwile **10.30** Listopadowy spacer **11.25** Jestem mamą **11.40** Myśląc historia **11.50** Odnaleźć siebie **12.00** Podróż Apostolska Oj. Św. Leona XIV do Urugwaju, Argentyny i Peru **12.30** Muzyczne chwile **12.40** Głos serca (130) **13.25** Muzeum Powstania Warszawskiego **13.50** Odnaleźć siebie **14.00** Marsz Niepodległości pod hasłem „Jeden naród, silna Polska" **18.00** Podróż Apostolska Oj. Św. Leona XIV... **20.20** Różaniec **20.50** Myśląc Ojczyzna **21.00** Apel Jasnogórski

TV Puls

6.00 ★★★ Książę i ja – kom. rom. USA/Czechy 2004 **8.25** ★★★ Piękna i bestia – film fant. Fr./Niemcy/Hiszp. 2014 **10.45** ★★★ Krokodyl Dundee – kom. Australia 1986 **12.45** ★★★ Krokodyl Dundee II – kom. Australia/USA 1988 **15.15** ★★ W imię króla – film fant. USA/Niemcy/Kan. 2007 **17.40** ★★★ Bogowie Egiptu – film fant. USA/Chiny 2016 **20.00** ★★★★★ Leon zawodowiec – dramat Fr./USA 1994 **22.50** ★★★★ Nikita – film sens. Fr./W. 1990 **1.10** ★★★★ Zjawa – film przyg. USA/Hongk. 2015

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

CZWARTEK 12 Listopada

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.30** Dobre historie (201) **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam (170) **9.00** Ranczo (55): Wielki powrót **10.00** Komisarz Alex (8): Pierwsza nagroda **11.00** Ojciec Mateusz (318): Telefon zaufania **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Zwierzęta (1): Koale – serial dokumentalny Australia 2020 **14.00** Splątane losy (86)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.10 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.00 Dziedzictwo (1069)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
18.05 Klan (4774)
18.40 Akacjowa 38 (997)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Ojciec Mateusz (460)
Mateusz udziela chrztu Antoninie, córce Renaty i Jamrożego. Następnego dnia umiera matka Renaty. Policjanci podejrzewają, że przyczyną śmierci mogło być zatrucie podczas kolacji.
21.25 Sprawa dla reportera
22.30 Klangor (1) – serial kryminalny Polska 2021
Reż. Łukasz Kośmicki, wyk. Arkadiusz Jakubik, Maja Ostaszewska, Katarzyna Gałązka
23.40 Gra z Cieniem (23) – serial krym. Polska 2026
0.35 Emma – komedia romant.
★★★ W. Bryt./USA 1996
2.40 Magazyn Ekspresu Reporterów
3.40 Sprawa dla reportera

TVP 2

5.30 M jak miłość (1879) **6.20** Operacja zdrowie (91) **6.50** Barwy szczęścia (3438) **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.45** Jedzenie ma znaczenie, nauka na talerzu (35) **12.25** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (246) – serial obyczajowy Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (952): Zasada całodniowej adoracji

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (518) – telenowela Hiszp. 2024
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (247)
Sila przywozi Metina do rodzinnego domu. Hancer gości Cihana. Yonca usiłuje zmusić Beyzę do pracy. Derya odchodzi od Cemila. Beyza odbiera Cihanowi syna.
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3438-odc. powt.**)** – serial Polska
19.55 Domowe patenty – felieton
20.05 Barwy szczęścia (3439) – serial Polska 2026
20.40 Postaw na milion
21.40 Super Gary. Gotuj z Bosacką! – magazyn
22.15 Dyżur ogólny – magazyn
22.45 Europa da się lubić – nowe pokolenie (9)
23.45 SOR (4) – serial lekarski Polska 2026
0.30 Rodzinka.pl (326)
1.05 Peaky Blinders (20)
2.15 Śniadanie u Tiffany'ego
★★★★ – komedia USA 1961
4.35 Na dobre i na złe (974)

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień **8.20** Trudne sprawy (1136): Szantaż **9.20** Dlaczego ja? (899-901): Bardzo atrakcyjna sprzedawczyni obuwia jest molestowana seksualnie / Szefowa z obsesją kontrolowania / Kobieta po powrocie z macierzyńskiego **12.25** Gliniarze Śląsk (51) – serial kryminalny Polska 2026 **13.25** Gliniarze (1046, 1047): Garota / Zbrodnia Przyszłości – serial fab.-dok.

15.30 Wydarzenia
15.50 Pogoda
15.55 Gliniarze (1267) – serial fab.-dok. Polska 2026
16.55 Gliniarze Śląsk (52) – serial krym. Polska 2026
18.00 Pierwsza miłość (4285) – serial Polska 2026
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń"
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Nasz nowy dom (383) – reality show Polska 2026
21.40 Zdrada (11)
Julia dowiaduje się od Patryka, że Pawła aresztowano pod zarzutem zabójstwa. Kamiński wie, że wrobił go Hubert. Marek wychodzi ze szpitala. Gosia poznaje prawdę o ataku na brata.
22.55 Nie kłam, kochanie
★★ – komedia romantyczna Polska 2008
Reż. Piotr Wereśniak, wyk. Piotr Adamczyk, Marta Żmuda-Trzebiatowska, Grażyna Szapołowska
1.05 Lista dźwięków
★★★ – film obyczaj. USA 2021
3.25 Nasz nowy dom (336)
4.35 Disco gramy!

TVN

5.10 Zamieszkać na plaży (5) **5.40** Uwaga! (8128) **5.55** Ukryta prawda (1533) **6.50** Kuchenne rewolucje: Nowy Tomyśl – Oaza Smaku **7.45** Dzień Dobry TVN – program inf.-publ. **11.20** Doradca smaku (4) **11.30** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Staropolska", Szczucin / Wrocław, Restauracja „Centrum Gastronomiczne Margaret" **13.40** Ukryta prawda (1700, 1701) – serial fab.-dok. Polska

15.45 Młode gliny (78)
Agata i Monika przyjeżdżają na miejsce strzelaniny. Nie żyje tancerz Konrad, a Stella, córka biznesmena Szczepana, jest ranna. Stella zerwała niedawno z bogatym narzeczonym Erykiem, który staje się głównym podejrzanym.
16.50 Szpital św. Anny (182) – serial obycz. Polska 2026
17.55 Detektywi (383)
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4311) – serial Polska 2026
20.50 The Floor – teleturniej
21.30 Kuchenne rewolucje: Stąporków, Calore Caffe
22.40 Zaginione miasto
★★★ – komedia sens. USA 2022
Reż. Adam Nee, Aaron Nee, wyk. Sandra Bullock, Channing Tatum, Daniel Radcliffe, Brad Pitt
1.00 Zbliżenie. Mówię Wam podcast (6)
1.50 Uwaga! – magazyn
2.10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (15)
3.15 Down the road (4) – serial dok. Polska 2026

TVN 7

6.45 Szkoła (579, 580) **8.40** Ukryta prawda (1428, 1622, 1623) **11.45** W-11 Wydział Śledczy (806-808) **13.50** Detektywi (375) **14.55** Szpital św. Anny (172) **15.55** Ukryta prawda (1223) **17.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (609, 610) **19.00** Ukryta prawda1471) **20.00** Hotel Paradise (46) **21.00** ★★★ Kac Vegas w Bangkoku – komedia USA 2011, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Ed Helms, Mike Tyson **23.10** ★★★ Transformers: Przebudzenie bestii – film sf Kan. 2023 **1.50** Hotel Paradise (45) **2.45** Prawdziwy horror (9) **3.45** Fachowcy (6)

TVP Kultura

9.00 Rodzina Kanderów (1) **10.10** ★★★★ Siedmiu wspaniałych – western USA 1960 **12.35** Reżyserzy (2) **13.25** Którędy po sztukę **13.40** Czterdziestolatek (10) **14.50** ★★★ Szczęśliwy brzeg – film obycz. Polska 1983 **16.40** Rodzina Kanderów (2) **17.45** Tuż obok. O rzeźbie w przestrzeni publicznej **18.00** Kulturalni (44) **18.55** Rawhide (97) **20.05** ★★★★ Żegnaj, panie Haffmann – dram. Fr./Belg. 2021 **22.15** Hala odlotów (208) **23.15** ★★★★ Zimna wojna – dram. Polska/W. Bryt./Francja/Belg./Indie 2018

TVP Sport

8.15 Zapowiedź LN UEFA **10.05** IOM Dakar 2026 **11.10** Kolarstwo przełajowe (m): ME w Zeddamie **12.10** Piłka nożna: Liga Mistrzyń UEFA: Real Madryt – Paris FC **14.15** Koszykówka: Eliminacje Mistrzostw Europy (k): Izrael – Polska **16.15** Futsal: Eliminacje Mistrzostw Świata: Irlandia Północna – Polska **18.15** Igrzyska Olimpijskie Młodzieży Dakar 2026 **19.15** Ring TVP Sport **20.15** Studio **20.45 (L)** Piłka nożna: Liga Narodów UEFA: Włochy – Francja **23.15** Sportowy wieczór **23.45** Boks: Edwin de los Santos – Jose Valenzuela

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (9, 10) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (124) **8.55** Policjantki i policjanci (738-740) **11.55** Na ratunek 112 (938, 939) **12.55** Trudne sprawy (862-864, 1404) **17.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej (557) **18.00** Policjantki i policjanci (1488, 1489) **20.00** Uroczysko (304) **20.35** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1083) **21.35** Sprawiedliwi. Trójmiasto (200) **22.40** Opowiem ci o zbrodni (5): Marta Guzowska. Dwa kasztany w kieszeni **23.05** ★★ Podwójna agentka – film sens. USA 2022 **1.00** Love Island. Wyspa miłości (48)

TV Trwam

12.20 Wykłady naukowe **12.50** Mateczniki polskości **13.00** Męczennik za prawdę – bł. ks. Antoni Rewera **13.20** Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela" **13.30** Msza św. z Jasnej Góry **14.20** Muzyczne chwile **14.30** Miłość większa niż strach **15.35** Św. Józef – patron na trzecie tysiąclecie **15.50** Ma się rozumieć **16.10** Akademia pro-life **16.20** Podróż Apostolska Oj. Św. Leona XIV... **18.30** Rozmowy niedokończone **19.25** Rodzinny Ogród Zoologiczny „Królestwo Stworzenia" **20.20** Różaniec **20.50** Głos Polski

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (3, 4) **8.00** Kobra – oddział specjalny (11, 12) **10.00** Zaklinaczka duchów (71) **11.00** Kotka (71) **12.00** Mój grzech (8) **13.00** Wspaniałe stulecie (44) **14.00** Rodzinny interes (37) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (644, 645) **17.00** Rodzinny interes (38) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (1061, 1062) **20.00** ★★★ Niewidzialna zemsta – film sens. USA 2024 **22.15** ★★ Miasto odkupienia – film sens. USA 2014 **0.35** ★★ Bullet – thriller USA 2014 **2.10** Menu na miarę (1, 2)

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

eprasa.pl ebc14b24fa

PIĄTEK 13 Listopada

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie **8.00** Serwis Info **8.25** Okrasa łamie przepisy (433): Wiśnie na słono **9.05** Ranczo (56): Amerykańska baza **10.05** Komisarz Alex (9): Dziedzictwo **11.00** Ojciec Mateusz (319): Tajemnica stroika **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Zwierzęta (2): Konie – serial dokum. **14.00** Splątane losy (87)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.10 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.00 Dziedzictwo (1070)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
18.05 Klan (4775)
18.40 Akacjowa 38 (998)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Pociąg widmo (2) – serial kryminalny W. Bryt. 2024
Wieść o niepokojącym zdarzeniu na kolei trafia do Abby Aysgarth z Krajowego Centrum Cyberbezpieczeństwa. Kobieta szybko odkrywa, że ma do czynienia z wyjątkowo groźnym przeciwnikiem.
21.25 Powrót na „Ranczo" (3)
22.00 Abba w Studiu 2 – koncert Polska 1976
23.00 Wróbel – dramat obyczaj. ★★★ Polska 2024
Reż. Tomasz Gąssowski, wyk. Jacek Borusiński, Krzysztof Stroiński, Julia Chętnicka, Agnieszka Matysiak
0.55 Znachor – melodramat ★★★★ Polska 1981
3.10 Kos – film hist. Polska/ ★★★★ Szwecja/Niemcy 2023

TVP 2

5.30 M jak miłość (1880) **6.20** Anna Dymna – spotkajmy się (455) **6.55** Barwy szczęścia (3439) **7.30** Pytanie na śniadanie – program inform.-publicystyczny **11.45** Operacja zdrowie (92) **12.25** Koło fortuny **13.15** Panna młoda (247) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (953): Zbrodnia najgorszej z żon – serial obyczaj. Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (519) – telenowela Hiszp. 2023
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (248) – serial obycz. Turcja 2024
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3439-odc. powt.**)** – serial Polska 2026
19.55 Domowe patenty (19)
20.05 Barwy szczęścia (3440) – serial Polska 2026
20.40 Kocham Cię, Polsko! – quiz wiedzy o Polsce
22.15 Gabi Drzewiecka zaprasza
23.20 To jest grane – program muz. Marka Sierockiego
23.55 Porzucony według Harlana Cobena (9-opis**, 10)** – serial W. Bryt. 2016
Mark dokonuje odkrycia, które rujnuje dotychczasowy obraz jego rodziny. Danny jest w tarapatach, kiedy powrót jego ojca omal nie kończy się tragedią. Ally z pomocą Pru w końcu odnajdują Jessego.
1.50 Empire State: Ryzykowna gra – dramat kryminalny ★★★ USA 2013
4.40 Barwy szczęścia (3438)

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn inf. **8.00** Halo tu Polsat – program informacyjno-publicystyczny **11.40** Na ratunek 112 (940): Chwila nieuwagi **12.20** Gliniarze Śląsk (52) – serial kryminalny Polska 2026 **13.20** Gliniarze (1048, 1049): Żywy Towar / Włamywacz w Ssanie spoczynku – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026

15.30 Wydarzenia
15.50 Pogoda
15.55 Gliniarze (1268) – serial fabul.-dokum. Polska 2026
16.55 Gliniarze Śląsk (53) – serial krym. Polska 2026
18.00 Pierwsza miłość (4286) – serial Polska 2026
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń"
19.55 LEGO Masters. W drodze (1) – pr. rozr. Polska 2026
Maciej Zakościelny poprowadzi program, w którym uczestnicy tworzą konstrukcje z klocków. Każdy z czterech odcinków jest realizowany w innym mieście. U boku Macieja – projektantka graficzna i ilustratorka Pola Lisowicz.
21.00 Hobbit: Niezwykła podróż ★★★★ – film fantasy USA/Nowa Zelandia 2012
Reż. Peter Jackson, wyk. Martin Freeman, Ian McKellen, Andy Serkis
0.55 Przykładny obywatel ★★★ – film sensacyjny USA/W. Bryt./Norwegia/ Kanada/Francja 2019
3.30 Nasz nowy dom
4.40 Disco gramy!

TVN

5.40 Uwaga! (8129) **5.55** Ukryta prawda (1534) – serial fab.-dokument. Polska 2023 **6.50** Kuchenne rewolucje: Żnin, bar „Chicken Go" **7.45** Dzień Dobry – program informacyjno-publicystyczny TVN **11.25** Kuchenne rewolucje: „Calabria", Olsztyn / Witnica, Hotel z restauracją „Witnica" **13.40** Ukryta prawda (1702, 1703) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.45 Młode gliny (79) – serial krym. Polska 2026
16.50 Szpital św. Anny (183) – serial obycz. Polska 2026
17.55 Detektywi (384)
19.00 Fakty
19.50 Uwaga! – magazyn
20.00 Quantum of Solace ★★★★ – film sensacyjny W. Bryt./USA 2008
Reż. Marc Forster, wyk. Daniel Craig, Olga Kurylenko, Mathieu Amalric
22.20 Mroczny Rycerz powstaje ★★★★ – film sensacyjny W. Bryt./USA 2012
Reż. Christopher Nolan, wyk. Christian Bale, Tom Hardy, Gary Oldman
Mija osiem lat, od kiedy Batman udał się na wygnanie. Gdy w mieście pojawiają się Kobieta-Kot oraz terrorysta Bane, Bruce znów musi przeistoczyć się w superbohatera, by ocalić mieszkańców.
1.50 Kuba Wojewódzki (11)
3.00 Uwaga! – magazyn
3.20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (16)
4.20 Jak to jest zrobione? (2)
4.50 Zamieszkać na plaży (7)

TVN 7

6.45 Szkoła (581, 583) **8.40** Ukryta prawda (1429, 1624, 1625) **11.45** W-11 Wydział Śledczy (809-811) **13.50** Detektywi (376) **14.55** Szpital św. Anny (173) **15.55** Ukryta prawda (1224) **17.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (611, 612) **19.00** Ukryta prawda (1472) **20.00** ★★★★ Teściowie – komedia Polska 2021, reż. Jakub Michalczuk, wyk. Marcin Dorociński **21.45** ★★★★ Równi goście – kom. sens. USA/W. Bryt. 2016, reż. Shane Black, wyk. Russell Crowe **0.00** ★★★ Kod dostępu – film sens. USA 2001, reż. Dominic Sena, wyk. John Travolta

TVP Kultura

10.15 ★★★ Wąchać kwiatki od spodu – kom. Fr./Wł. 1964 **12.05** Artysta i niepokój wieku. Henryk Sienkiewicz, 1846-1916 **13.10** Na kredyt **13.50** Pejzaż bez ciebie – Krzysztof Klenczon **14.50** ★★★ U Pana Boga za miedzą – kom. Polska 2009 **16.55** Rodzina Kanderów (3) **18.05** Tygodnik kulturalny **18.55** Pamiętniki Sherlocka Holmesa (4) **20.05** ★★★★ Słodki ptak młodości – dramat USA 1962 **22.10** ToruńCAMERIMAGE 2026 – 34. Edycja Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych

TVP Sport

9.50 IOM Dakar 2026 **10.55 (L)** Piłka nożna: Z Orlika na Stadion – finał turnieju dzieci **13.50** Ring TVP Sport **14.45** Piłka nożna: Liga Narodów UEFA: Włochy – Francja **17.00** Prof. Janusz Czerwiński **17.20 (L)** Piłka nożna: Mecz tow. do lat 21: Polska – Norwegia **19.35** Sportowe ABC: Padel **19.50 (L)** Piłka nożna: Turniej Ośmiu Narodów: Polska – Niemcy **22.00** Sportowy wieczór **22.30** Tenis stołowy: Liga Mistrzów ETTU: Dojlidy Białystok – Orlicz 1924 Suchedniów **0.20** IOM Dakar 2026: Ceremonia zamknięcia

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Strażnik Teksasu (11, 12) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (125) **8.55** Policjantki i policjanci (741-743) **11.55** Na ratunek 112 (940, 941) **12.55** Trudne sprawy (865-867, 1405) **17.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej (558) **18.00** Policjantki i policjanci (1489, 1490) **20.00** A na obiad... (10) **20.05** Gwiazdy kabaretu (192, 191): Kabaret Paranienormalni / Kabaret Świerszczychrząszcz **22.05** ★★★ Battleship: Bitwa o Ziemię – film przygodowy USA/Jap. 2012, reż. Peter Berg, wyk. Taylor Kitsch **0.55** Opowiem ci o zbrodni (2, 3)

TV Trwam

11.10 Muzyczne chwile **11.35** Natura et Homo **12.20** Głos serca (131) **13.05** Komarowska Wiktoria **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Drzwi do lasu **15.00** Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia **15.20** Mocni w wierze **16.10** Natura obiektywnie **16.30** Podróż Apostolska Oj. Św. Leona XIV do Urugwaju, Argentyny i Peru **18.15** Westerplatte młodych **19.00** Warto zauważyć... w mijającym tygodniu **19.30** Historie Starego Testamentu **19.45** Modlitwa z tel. udziałem dzieci **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski

TV Puls

8.00 Kobra – oddział specjalny (12, 13) **10.00** Zaklinaczka duchów (72) **11.00** Kotka (72) **12.00** Mój grzech (9) **13.00** Wspaniałe stulecie (45) **14.00** Rodzinny interes (38) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (646, 647) **17.00** Rodzinny interes (39) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (1062, 1063) **20.00** ★★★ Krocząc wśród cieni – film sens. USA 2014 **22.30** ★★★★ Rambo: pierwsza krew – film sens. USA 1982 **0.10** ★★★ Cobra – film sens. USA/Izrael 1986 **2.00** Lombard. Życie pod zastaw (1059)

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

SOBOTA 14 Listopada

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie **8.05** Rok w ogrodzie extra **8.20** Pełnosprawni **8.50** Ranczo (57) **9.40** Felicita (24-26) **11.00** Dobre strony **11.25** Ojciec Mateusz (320) **12.10** Domowe patenty (19) **12.15** Między pokoleniami (2) **12.50** ★★★ Hondo – western USA 1953 **14.15** Minuta dla Twojego bezpieczeństwa (11) **14.25** Okrasa łamie przepisy (434)

15.00 Rolnik szuka żony (10)
16.00 Zaraz wracam (172-opis**, 173)** – serial Polska 2026
Filar i Karolina z trudem odpierają atak uzbrojonego Kosy. Janek wyjawia partnerce, że ukrywał w ich domu agentkę CBŚ. Karolina odnajduje Wiolę w hotelu i domaga się oczyszczenia z zarzutów.
17.00 Teleexpress
17.30 Ojciec Mateusz (460): Trzy zdrowaśki
18.40 Jaka to melodia?
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.25 Studio Ligi Narodów UEFA
20.35 (L) Piłka nożna: Liga Narodów UEFA: 5. kolejka grupy B4 – mecz w Bukareszcie: Rumunia – Polska
23.15 Pat Garrett i Billy Kid ★★★★★ – western Mek./USA 1973
Reż. Sam Peckinpah, wyk. James Coburn, Kris Kristofferson, Richard Jaeckel
1.05 Wróbel – dramat obyczaj. ★★★ Polska 2024
Reż. Jacek Borusiński, Krzysztof Stroiński, Julia Chętnicka, Piotr Rogucki
2.55 Jaka to melodia?

TVP 2

5.10 Barwy szczęścia (3436, 3437) **6.25** M jak miłość (1955) – serial Polska 2026 **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **10.50** Super Gary. Gotuj z Bosacką! (14) – magazyn kulinarny **11.20** The Voice of Poland (14): Nokaut – progrram rozrywkowy Polska 2026 **14.00** Familiada – teleturniej, prowadzenie Karol Strasburger **14.30** Konkurs Piosenki Eurowizji – Azja (1)

17.15 Panna młoda (249) – serial obycz. Turcja 2024
18.15 Omnibus – szybcy i mądrzy – teleturniej
19.10 Słowo na niedzielę – program religijny
19.25 Rodzinka.pl (326, 327) – serial kom. Polska 2026
20.30 The Voice of Poland: Live – program rozrywkowy
23.35 Postaw na milion – teleturniej, prowadzenie Łukasz Nowicki
0.35 Country Strong – dramat ★★★ obyczaj. USA 2010
Reż. Shana Feste, wyk. Gwyneth Paltrow, Tim McGraw, Garrett Hedlund
Młody piosenkarz Beau Hutton poznaje byłą gwiazdę muzyki country, Kelly Canter. Między nimi rodzi się uczucie. Postanawiają wspólnie ruszyć w trasę koncertową po Stanach Zjednoczonych.
2.30 Ikar. Legenda Mietka
★★★ Kosza – film biograficzny Polska 2019
Reż. Maciej Pieprzyca, wyk. Dawid Ogrodnik, Cyprian Grabowski, Jowita Budnik
4.40 Barwy szczęścia (3438)

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień **8.00** Halo tu Polsat – program informacyjno-publicystyczny **11.15** SuperMarket Chef (7) **11.55** Nasz nowy dom (383) **13.05** Pokochaj lub sprzedaj (1) – reality show Polska 2026 **14.10** ★★ Nie kłam, kochanie – kom. rom. Polska 2008, reż. Piotr Wereśniak, wyk. Piotr Adamczyk, Marta Żmuda-Trzebiatowska, Grażyna Szapołowska

16.30 Awantura o kasę
17.40 Hitster. Muzyczna gra przebojów (13) – program muzyczny Polska 2026
18.50 Wydarzenia
19.15 Prezydenci i premierzy – program publicystyczny
19.55 Kabaret na żywo. Młodzi i moralni. Nad mętną rzeką (183) – program rozrywkowy Polska 2026
22.00 Bez litości 3. Ostatni rozdział – film sensacyjny ★★★ USA/Włochy/Australia 2023
Reż. Antoine Fuqua, wyk. Denzel Washington, Dakota Fanning, Eugenio Mastrandrea
0.15 Detonator – thriller ★★ USA/Rumunia 2006
Reż. Po-Chih Leong, wyk. Wesley Snipes, William Hope, Tim Dutton
Sonni Griffith ma eskortować Rosjankę Nadię do USA. Okazuje się, że poluje na nią handlarz bronią, który chce wydobyć od niej informację, gdzie ukryła 30 mln dolarów.
2.35 Snajper III – film ★★ sensacyjny USA 2004
4.40 Disco gramy!

TVN

5.40 Uwaga! (8130) – magazyn interwencyjny **5.55** Ukryta prawda (1535) – serial fabularno-dokumental. Polska 2023 **6.50** Kuchenne rewolucje: Łódź – „Świńskie sprawki" **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.30** Bez kompleksów (7) **12.30** Na Wspólnej (4308-4311) – serial Polska 2026 **14.05** MasterChef (10) – show kulinarny Polska 2026

15.45 Jak przeżyć święta ★★★ – komedia rom. USA 2004
Reż. Mike Mitchell, wyk. Ben Affleck, James Gandolfini, Christina Applegate
17.55 Kuchenne rewolucje
19.00 Fakty
19.45 Azja Express (11)
21.30 Miłość, ślub i inne nieszczęścia – komedia ★★★ romantyczna USA 2020
Reż. Dennis Dugan, wyk. Maggie Grace, Diane Keaton, Jeremy Irons
Kilka historii miłosnych. Wśród bohaterów są: nadąsany pracownik cateringu, który nawiązuje relację z niedowidzącą kobietą, początkująca organizatorka wesel i pilot wycieczek zakochany w turystce.
23.30 Wszyscy moi przyjaciele nie żyją – dramat ★★★ kryminalny Polska 2020
Reż. Jan Belcl, wyk. Michał Meyer, Adam Woronowicz, Julia Wieniawa
1.30 Uwaga! – magazyn
1.50 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (17)
3.00 Młode gliny (49)
4.00 Jak to jest zrobione? (3)

TVN 7

7.20 ★★★ Chłopiec i wilk – komedia Belg./ Fr. 2019 **9.05** Unboxing – Wielkie otwarcie (3) **9.40** The Floor (13, 14) **10.50** Ukryta prawda (1723) **11.25** Mówię Wam (13) **12.45** Ukryta prawda (1620, 1617) **14.50** Szpital św. Anny (132, 133) **16.55** Detektywi (213) **17.55** Dzieciak rządzi – film anim. USA 2017 **20.00** ★★★ Bumblebee – film sf USA/Chiny 2018, reż. Travis Knight, wyk. Hailee Steinfeld **22.25** Władca Pierścieni. Pierścienie władzy (2) – serial przyg. USA 2024 **23.45** ★★★ Zły Mikołaj – kom.USA/Niemcy 2003, reż. Terry Zwigoff, wyk. Billy Bob Thornton

TVP Kultura

10.15 Kosmos 1999 (47) **11.20** Alina Ślesińska w Ghanie. Projekt artystyczny **11.55** Churchill. Krew, pot i farby olejne – film dok. W. Bryt. 2015 **13.05** Dzień z życia artysty (16) **13.45** ★★★★ Lalka – dramat Polska 1968 **16.35** Czterdziestolatek (11) **17.35** Tamte lata, tamte dni (97) **18.15** ★★★ Wąchać kwiatki od spodu – kom. Fr./Wł. 1964 **20.00** ★★★ Ferrari – film biogr. W. Bryt./Wł./Arab. Saud. 2023 **22.20** ToruńCAMERIMAGE 2026 – 34. Edycja Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych

TVP Sport

9.00 Igrzyska Olimpijskie Młodzieży Dakar 2026 **10.05** Polska w korcie: Trójmiasto **10.30** Piłka nożna: Mecz tow. lat 21: Polska – Norwegia **12.40 (L)** Piłka nożna (k): KS Uniwersytet Jagielloński – Grot SMS Łódź **14.50** NBA: San Antonio Spurs – Golden State Warriors **16.55** Igrzyska Olimpijskie Młodzieży Dakar 2026 **18.00** Studio **20.35 (L)** Piłka nożna: Liga Narodów UEFA: Rumunia – Polska **23.55 (L)** Sport niepełnosprawnych – AMP Futbol: Mistrzostwa Świata w San Juan de los Lagos: Polska – Kostaryka

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (558) **7.00** Galileo **9.05** #JesteśmyDlaDzieci (353) **9.30** A na obiad... (10) **9.35** Galileo (1224, 1225) **11.45** Mini Galileo (124, 189) **12.15** ★★★ Dywizjon 303: Historia prawdziwa – dramat Polska/W. Bryt. 2018, reż. Denis Delić, wyk. Piotr Adamczyk **14.25** SuperMarket Chef (7): Kulinarne podróże lub smaki świata **14.55** Policjantki i policjanci (1476-1480) **20.00** A na deser... (20) **20.10** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1080-1083) – serial krym. Polska 2026 **0.20** Gwiazdy kabaretu (190, 189) **2.25** STOP Drogówka (384)

TV Trwam

12.20 Warto zauważyć... **12.50** Natura obiektywnie **13.20** Nadzieja **14.00** Podróż Apostolska Oj. Św. Leona XIV do Urugwaju, Argentyny i Peru **15.15** Mateczniki polskości **15.30** Wierzę w Boga **16.10** Historia PL **17.00** Podróż Apostolska Oj. Św. Leona XIV do Urugwaju, Argentyny i Peru **18.45** Muzyczne chwile **19.00** Człowiek bez twarzy **19.30** Manna z nieba **19.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia

TV Puls

5.00 Dyżur (35, 36) **6.00** Zaklinaczka duchów (69) **6.55** Kobra – oddział specjalny (10, 11) **9.00** Taki jest świat (45) **9.25** Boso przez świat (85) **10.00** Lombard. Życie pod zastaw (641, 643-647, 1060-1063) **20.00** ★★★ Rambo II – film sensacyjny USA/ Meksyk 1985 **22.00** ★★★ Olimp w ogniu – film sens. USA 2013, reż. Antoine Fuqua, wyk. Gerard Butler **0.15** ★★★★ Pamięć absolutna – film sf USA/Meksyk 1990, reż. Paul Verhoeven, wyk. Arnold Schwarzenegger **2.35** Dyżur (38) **3.15** Taki jest świat (45)

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

eprasa.pl ebc14b24fa

NIEDZIELA 15 Listopada

TVP 1

7.00 Msza św. w Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.30** Polskie parki narodowe (16) **9.05** U Pana Boga w ogródku (10) **10.00** Ojciec Mateusz (321) **11.00** Komisarz Alex (10) **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Taize – Dom serca (7) **13.10** Ssaki (6) **14.10** Opowieści o niedźwiedziu (2) **14.25** Rolnik szuka żony. Odwiedziny (10) **14.50** Alternatywy 4 (2)

16.00 Zaraz wracam (174, 175) – serial obycz. Polska 2026
17.00 Teleexpress
17.35 Daję słowo – Maciej Orłoś: Krzysztof Skiba – talk show
18.25 Minuta dla Twojego bezpieczeństwa (12)
18.40 Jaka to melodia?
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.25 Gra z Cieniem (24) Zasadzka UB w łódzkim parku kończy się wpadką Heleny, która trafia w ręce pułkownika Lipmanna. Funkcjonariusz wywozi zbiegłą więźniarkę do ściśle strzeżonej bazy radzieckiej, gdzie rozpoczyna śledztwo.
21.25 Rolnik szuka żony (11)
22.20 Rolnik szuka żony. Odwiedziny (11)
22.45 Ślubne wojny ★★★ – komedia USA 2009 Reż. Gary Winick, wyk. Kate Hudson, Anne Hathaway, Kristen Johnston
0.20 Hondo – western ★★★ USA 1953
1.50 Jaka to melodia?
2.45 Wino truskawkowe ★★★ – kom. Polska/Słow. 2007

TVP 2

5.15 Barwy szczęścia (3439, 3440) – serial Polska 2026 **6.25** M jak miłość (1956) – serial Polska 2026 **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **10.30** Domowe patenty (19) **10.35** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (77) **11.05** The Voice of Poland (15): Live – program rozrywkowy Polska 2026 **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Koło fortuny – teleturniej

15.10 Szansa na sukces. Opole 2027: Martyna Jakubowicz
16.10 Europa da się lubić – nowe pokolenie (11) – teleturniej, prowadzenie Katarzyna Zielińska
17.15 Tak to leciało! – teleturniej
18.15 Omnibus – szybcy i mądrzy – teleturniej
19.10 Kocham Cię, Polsko!
20.45 Abba: Film – film muz. ★★★ Australia/Szwecja 1977 Reż. Lasse Hallström, wyk. Anni-Frid Lyngstad, Benny Andersson, Björn Ulvaeus Opowieść o podróży grupy ABBA po Australii. Fragmenty koncertów i sceny z życia zespołu powiązano fabularyzownym wątkiem dziennikarza próbującego przeprowadzić wywiad z artystami.
22.30 Kwiatki polskie duże (18) – magazyn publicystyczny
23.30 Dzień z życia artysty (16): Wiktor Zborowski
0.10 Matylda (5) – serial kostiumowy Polska 2024
1.05 Porzucony według Harlana Cobena (9, 10) – serial obyczajowy Wielka Brytania 2016

Polsat

6.00 Nowy dzień **8.00** Halo tu Polsat **11.10** Ewa gotuje (586) **11.50** Sezon a misia II – film animowany USA/Kanada 2008, reż. Matthew O'Callaghan, Todd Wilderman, dub. Dariusz Toczek, Jarosław Boberek, Grzegorz Pawlak **13.30** Pingwiny z Madagaskaru – film animow. USA 2014, reż. Eric Darnell, Simon J. Smith, dub. Grzegorz Pawlak, Jacek Lenartowicz, Tomasz Steciuk

15.25 LEGO Masters. W drodze (1) – program rozrywkowy Polska 2026
16.30 Awantura o kasę
17.40 Hitster. Muzyczna gra przebojów (14) – program muzyczny Polska 2026
18.50 Wydarzenia
19.30 Być gwiazdą
19.55 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami
22.40 Cały ten seks – komediodr. ★★ Polska 2023 Reż. Tomasz Mandes, wyk. Magdalena Lamparska, Michał Czernecki, Natalia Sierzputowska Losy sześciu par na różnych etapach życia, które stają przed wyzwaniami związanymi z intymnością i komunikacją. Bohaterowie zmagają się z rutyną, próbują począć dziecko, odkrywają seksualność albo mają odmienne wizje wspólnej przyszłości.
0.55 Projektantka – komediodr. ★★★★ Australia 2015
3.30 Świat według Kiepskich (427, 428): Sekrety i kłamstwa / Dzień Szakala
4.40 Disco gramy!

TVN

5.05 Kto was tak urządził? **5.45** Uwaga! (7757) **6.05** Kuchenne rewolucje: Myszęcin – „Gościniec" **7.00** Nasza rewolucja: kulisy produkcji **7.10** Magda gotuje Internet (2) **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyj.-publicyst. **11.30** Unboxing – Wielkie otwarcie (4) **12.05** Co za tydzień (1268) **12.45** Azja Express (11) **14.30** Kuchenne rewolucje: Chorzów – Frelka i Hanys

15.35 Paddington w Peru ★★★ – film przyg. W. Bryt./Fr./Jap./USA/Kolumbia 2024 Reż. Dougal Wilson, wyk. Hugh Bonneville, Emily Mortimer, Julie Walters
17.55 Nowa Szelągowska (8)
19.00 Fakty
19.45 MasterChef (11)
21.20 Miłość jest blisko ★★ – kom. rom. Polska 2022 Reż. Radosław Dunaszewski, wyk. Wojciech Solarz, Weronika Książkiewicz, Olga Bołądź, Grzegorz Małecki Natalia i Adam przyjaźnią się od dzieciństwa. Każde ma inne pragnienia i życiowy cel. W życiu Adama pojawia się Marika. W Natalii zakochuje się Brunon, bogaty dentysta.
23.35 Jack Ryan: Teoria chaosu ★★★ – thriller USA/Rosja/W. Bryt. 2014 Reż. Kenneth Branagh, wyk. Chris Pine, Kevin Costner, Kenneth Branagh
1.50 Superwizjer
2.30 Uwaga! – magazyn
2.50 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (18)
3.50 Młode gliny (50)

TVN 7

7.10 Bez kompleksów (7) **8.10** ★★★ Elf – komedia USA 2003 **10.15** The Floor (16, 15) **11.40** Top Model (11) **13.05** Ukryta prawda (1618, 1619) **15.05** Szpital św. Anny (134, 135) **17.10** Detektywi (214) **18.10** ★★★ Akademia policyjna II: Pierwsze zadanie – komedia USA 1985 **20.00** ★★★ Flash – film sf USA/Kanada/Australia/Nowa Zel. 2023, reż. Andy Muschietti, wyk. Ezra Miller **23.10** ★★★ Epidemia – film sens. USA 1995, reż. Wolfgang Petersen, wyk. Dustin Hoffman **1.50** ★★★★ Chłopi – dramat Polska/Serbia/Litwa 2023 **4.05** Fachowcy (8)

TVP Kultura

9.20 Mistrzowskie brzmienie. Dziedzictwo Häusslerów **9.55** Pamiętniki Sherlocka Holmesa (4) **11.05** Kosmos 1999 (48) **12.05** Teatr TV: Dom kobiet – Polska 1974 **13.55** ★★★ Zorro – film przyg. Wł./Fr. 1975 **16.05** Czterdziestolatek (12) **17.15** Studio Kultura – niedziela z... **18.00** ★★★ Ślepy bokser – film obycz. Polska 1981 **19.00** Czterdzieści lat minęło... podwójnie, czyli Dudusiowi na osiemdziesiąte urodziny **20.10** ★★★ Reguła milczenia – thriller USA/Kan. 2012, reż. Robert Redford **22.20** Porozmawiajmy szczerze

TVP Sport

8.30 Piłka nożna: LN UEFA: Rumunia – Polska **10.45** Rozmowy na medal plus **11.45** Studio **11.55 (L)** Jeździectwo: Perlage CAVALIADA Tour – Warszawa **14.55 (L)** Piłka nożna: GKS Tychy – Rekord Bielsko-Biała **17.05 (L)** Boks: Królewski Kraków – Imperium Boxing Wałbrzych **20.15** Studio **20.35 (L)** Piłka nożna: LN UEFA: Hiszpania – Anglia **23.20** Sportowy wieczór **23.55 (L)** Sport niepełnosprawnych – AMP Futbol: Mistrzostwa Świata w San Juan de los Lagos: Polska – Iran **1.20** Koszykówka NBA Action

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (559) **7.00** Najdziwniejsze domy świata (1) **8.05** Rolnictwo w Ameryce: Kraina śmieciowego jedzenia – film dok. Fr. 2024 **9.15** A na deser... (20) **9.30** Galileo (1226, 1227) **11.35** ★★★ Granice wytrzymałości – thriller USA 2000 **14.05** ★★★ Men in Black: International – film sf USA/Chiny 2019 **16.35** ★★★ Inwazja: Bitwa o Los Angeles – film sf USA 2011 **18.55** Uroczysko (231, 232) **20.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto (197-200) **0.00** STOP Drogówka (385) **1.00** Ucieczka nazistów. Droga klasztorów – film dok. Fr. 2025

TV Trwam

11.45 Solidarność – narodziny wolności **12.00** Papież Polak do rodaków **12.35** Rotmistrz Pilecki. Ofiarowanie **14.35** Kolor Boga **15.00** Wieś to też Polska **16.10** Koncert życzeń **16.30** Podróż Apostolska Oj. Św. Leona XIV do Urugwaju, Argentyny i Peru **17.15** Natura et Homo **17.45** Podróż Apostolska Oj. Św. Leona XIV do Urugwaju, Argentyny i Peru **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Baśniowy teatr lalek **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Podróż Apostolska Oj. Św. Leona XIV do Urugwaju, Argentyny i Peru

TV Puls

6.00 Taki jest świat (45) **6.40** Kobra – oddział specjalny (12, 13) **8.40** Don Matteo: Boski detektyw (13, 14) **10.55** Rodzinny interes (36, 37) **12.55** ★★ W imię króla – film fantasy USA/Niemcy/Kan. 2007 **15.35** ★★★ Bogowie Egiptu – film fant. USA/Chiny 2016 **18.00** ★★★ Sześć dni, siedem nocy – kom. rom. USA 1998 **20.00** ★★★ Londyn w ogniu – film sens. USA/W. Bryt./Bułg. 2016 **22.00** ★★★★★ Leon zawodowiec – dramat Fr./USA 1994 **0.35** ★★★ Czerwona gorączka – kom. krym. USA 1988

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PONIEDZIAŁEK 16 Listopada

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.30** Studio Raban (457) **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam (171) **9.05** Ranczo (58): Obcy krajowcy **10.05** Komisarz Alex (11): Śmierć w parku **11.00** Ojciec Mateusz (322): Plan idealny **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.35** Rok w ogrodzie extra **12.50** Ssaki (6): Lasy – serial dokumental. W. Bryt. 2024 **14.00** Splątane losy (88)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.10 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.00 Dziedzictwo (1071)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
18.05 Klan (4776)
18.40 Akacjowa 38 (999) Stan Servanda jest ciężki. Leonor chce pokazać mu sztukę w wykonaniu służących, by podnieść go na duchu. Ramon nie zgadza się na udział Trini w przedstawieniu.
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Słoneczna. Poza ciszą (1) – serial obycz. Polska 2026
20.55 Teatr TV: Książka wszystkich rzeczy – spektakl Polska 2026 Reż. Karolina Maciejaszek, wyk. Przemysław Krok, Mateusz Górski, Marta Ścisłowicz, Izabela Kuna
22.20 Postscriptum: Książka wszystkich rzeczy
22.50 Paczka do Gruzji – film dokumentalny Polska 2026
23.55 Balans bieli – magazyn
0.35 Pat Garrett i Billy Kid ★★★★★ – western Meks./USA 1973

TVP 2

5.30 M jak miłość (1881) **6.20** Rodzina (nie od) święta (60) **6.55** Barwy szczęścia (3440) **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.45** Okrasa łamie przepisy (434) **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (249) – serial obyczajowy Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (953): Zbrodnia najgorszej z żon

15.00 Koło fortuny – extra
15.05 La Promesa – pałac tajemnic (520)
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (250)
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3440-odc. powt.**)** – serial Polska 2026
19.55 Domowe patenty (20)
20.05 Barwy szczęścia (3441) – serial Polska 2026
20.40 Kulisy „M jak miłość"
20.50 M jak miłość (1957)
21.50 Na sygnale (954-opis, **955)** Trwa konflikt Alka z Romkiem o opiekę nad Arnoldem, aż Britney decyduje się na interwencję. Julka pomaga starszej kobiecie, która ma problemy z sercem i objawy udaru.
23.00 Chłopiec w pasiastej piżamie ★★★★ – dramat wojenny W. Bryt./USA 2008 Reż. Mark Herman, wyk. Asa Butterfield, Vera Farmiga, David Thewlis
0.40 Davos. Wojna szpiegów (5) – serial krym. 2023
1.40 Country Strong – dramat ★★★ obyczaj. USA 2010

Polsat

6.00 Nowy dzień – program informac.-publicystyczny **8.20** Trudne sprawy (1137): Rodzinne życie Zbigniewa **9.20** Dlaczego ja? (902-904): Rodzinę martwi nowy przyjaciel matki / Zamiana domów odkrywa ciemną tajemnicę / Kucharka cierpi **12.20** Gliniarze Śląsk (53) **13.20** Gliniarze (1050, 1051): Ubezpieczenie od wypadku / Filip – serial fabular.-dokument. Polska 2024

15.30 Wydarzenia
15.50 Pogoda
15.55 Gliniarze (1269) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
16.55 Gliniarze Śląsk (54) – serial krym. Polska 2026
18.00 Pierwsza miłość (4287) – serial Polska 2026
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń"
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.35 Uprowadzona II – film ★★★ sensacyjny Francja 2012 Reż. Olivier Megaton, wyk. Liam Neeson, Maggie Grace, Famke Janssen Chcąc naprawić relacje, emerytowany agent CIA organizuje dla rodziny wakacje w Stambule. On i była żona zostają porwani. Córce udaje się uciec. Pomaga ojcu uwolnić się.
22.20 Patriota – dramat hist. ★★★★ USA/Niemcy 2000 Reż. Roland Emmerich, wyk. Mel Gibson, Heath Ledger, Joely Richardson
2.00 Siła rażenia – film sensac. ★★ USA/W. Bryt./Rum. 2006
4.05 Kabaretowa Ekstraklasa
4.40 Disco gramy!

TVN

5.15 Zamieszkać na plaży (9) **5.40** Uwaga! (7758) **5.55** Ukryta prawda (1536) **6.50** Kuchenne rewolucje: Kalinowiec – „Schabowy i spółka" **7.45** Dzień Dobry TVN – program infor.-publicystyczny **11.20** Doradca smaku (5) **11.30** Kuchenne rewolucje: Stąporków, Calore Caffe / Komorniki Wielkopolskie, Karczma „Pod Dębami" **13.40** Ukryta prawda (1704, 1705)

15.45 Młode gliny (80)
16.50 Szpital św. Anny (184) – serial obycz. Polska 2026
17.55 Detektywi (385)
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4312) – serial Polska 2026
20.50 The Floor. VIP Challenge (1)
21.30 Mafia Mamma – komedia ★★★ sensacyjna W. Bryt./Włochy/USA 2023 Reż. Catherine Hardwicke, wyk. Toni Collette, Monica Bellucci, Sophia Nomvete
23.40 Zaginione miasto ★★★ – komedia sens. USA 2022 Reż. Adam Nee, Aaron Nee, wyk. Sandra Bullock, Channing Tatum, Daniel Radcliffe, Brad Pitt Pisarka zostaje porwana przez poszukiwaczy skarbów i musi połączyć siły z modelem z okładki jej książki. Para zostaje wciągnięta w przygodę w dżungli, która okazuje się dziwniejsza niż fikcja.
2.05 Co za tydzień – magazyn
2.55 Uwaga! – magazyn
3.15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (19)

TVN 7

6.45 Szkoła (585, 586) **8.40** Ukryta prawda (1430, 1626, 1627) **11.45** W-11 Wydział Śledczy (812-814) **13.50** Detektywi (215) **14.55** Szpital św. Anny (174) **15.55** Ukryta prawda (1225) **17.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (613, 614) **19.00** Ukryta prawda (1473) **20.00** Hotel Paradise (47) **21.00** ★★★ World Trade Center – film katastroficzny USA 2006, reż. Oliver Stone, wyk. Nicolas Cage, Michael Peña **23.40** ★★★ Kac Vegas w Bangkoku – komedia USA 2011, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Ed Helms, Mike Tyson **1.50** Mówię Wam (13)

TVP Kultura

9.10 Rodzina Kanderów (3) **10.15** ★★★ Cham – dramat Polska 1980 **11.50** Churchill. Krew, pot i farby olejne – film dok. W. Bryt. 2015 **13.05** Kosmos 1999 (47) **14.10** ★★★★ Lalka – dramat obycz. Polska 1968, reż. Wojciech Jerzy Has, wyk. Mariusz Dmochowski **17.00** Rodzina Kanderów (4) **18.15** Dobry tytuł (61) **18.55** Rawhide (98) **20.00** ★★★★ Frankenstein – horror USA/Japonia/W. Bryt. 1994 **22.15** ★★★ Reguła milczenia – thriller USA/Kanada 2012, reż. Robert Redford, wyk. Robert Redford, Shia LaBeouf

TVP Sport

8.05 Jeździectwo: Perlage CAVALIADA Tour – W-wa **9.45** NBA: Philadelphia 76ers – Indiana Pacers **11.50 (L)** Badminton: UKS Hubal Kawasaki Białystok – Legia Warszawa **15.00** Piłka nożna: LN UEFA: Hiszpania – Anglia; Rumunia – Polska **19.15** Magazyn Betclic 2. Ligi **20.00** NBA: Philadelphia 76ers – Indiana Pacers **22.00** Sportowy wieczór **22.25 (L)** Sport niepełnosprawnych – AMP Futbol: Mistrzostwa Świata w San Juan de los Lagos: Anglia – Polska **23.50** Boks: Carlos Adames – Gerome Warburton

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (13, 14) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (126) **8.55** Policjantki i policjanci (744-746) **11.55** Na ratunek 112 (942, 943) **12.55** Trudne sprawy (868-870, 1406) **17.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej (559) **18.00** Policjantki i policjanci (1490, 1491) **20.00** Uroczysko (305) **20.35** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1084) **21.35** Sprawiedliwi. Trójmiasto (201) **22.40** Opowiem ci o zbrodni (6): Igor Brejdygant – Sasquatch **23.05** ★★★ Dziedzictwo – thriller USA/W. Bryt. 2020 **1.25** Love Island. Wyspa miłości (1) **3.00** SuperLudzie Extra

TV Trwam

11.30 Warto być ojcem **11.45** Muzyczne chwile **12.20** Leśne rzeki **13.00** Wykłady z kongresu „Katolicy a cielesność" **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.20** Muzyczne chwile **14.30** Podróż Apostolska Oj. Św. Leona XIV do Urugwaju, Argentyny i Peru **15.30** Mocarz pokory **15.50** Ma się rozumieć **16.10** Sanktuaria polskie **16.30** Podróż Apostolska Oj. Św. Leona XIV do Urugwaju, Argentyny i Peru **18.30** Rozmowy niedokończone **19.30** Poznajemy Polskę **19.45** Modlitwa z tel. udziałem dzieci **20.20** Różaniec

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (5, 6) **8.00** Kobra – oddział specjalny (13, 14) **10.00** Zaklinaczka duchów (73) **11.00** Kotka (73) **12.00** Mój grzech (10) **13.00** Wspaniałe stulecie (46) **14.00** Rodzinny interes (39) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (648, 649) **17.00** Rodzinny interes (40) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (1063, 1064) **20.00** ★★★ Sabotaż – film sensacyjny USA 2014 **22.10** ★★★ Krocząc wśród cieni – film sensac. USA 2014 **0.20** ★★★ Dwunastu odważnych – film sensac. USA 2018

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

eprasa.pl ebc14b24fa

KULINARIA PRZEPIS NA DOMOWE ROGALE Z PRACOWNI WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ W GRODZISKU

Słodki zapach listopada

FOT. ANNA BADZIŃSKA

Przepis na domowe rogale z pracowni Warsztatów Terapii Zajęciowej w Grodzisku

FOT. ANNA BADZIŃSKA

Składki na rogale z pracowni Warsztatów Terapii Zajęciowej w Grodzisku

FOT. ANNA BADZIŃSKA

Ciasto należy zagniatać przez około 8-10 minut, aż będzie jednolite i elastyczne

FOT. ANNA BADZIŃSKA

Pierwszą część rozwałkuj na kształt koła o grubości około 5 mm

Anna Badzińska

Listopad w Wielkopolsce pachnie ciastem półfrancuskim i białą masą makową. Choć co roku większość z nas ustawia się w kolejkach przed cukierniami po rogalowe klasyki z certyfikatem, nic nie stoi na przeszkodzie, by spróbować swoich sił w domowej kuchni. W Warsztatach Terapii Zajęciowej w Grodzisku Wielkopolskim podglądaliśmy, jak powstaje ten wypiek. Uczestnicy pracowni gospodarstwa domowego podzielili się z nami swoim sprawdzonym przepisem.

Święto Niepodległości bez rogala po prostu nie smakuje tak samo. Choć współcześnie kojarzy nam się przede wszystkim z długimi kolejkami przed cukierniami, jego historia sięga aż końca XIX wieku. Według legendy, pewnego listopadowego dnia poznański cukiernik, słysząc w kościele wezwanie nawołujące do niesienia pomocy potrzebującym, postanowił upiec coś wyjątkowego. Chciał uczcić świętego Marcina po swojemu, obdarowując najuboższych mieszkańców miasta pożywnym, słodkim wypiekiem.

Z tym gestem wiąże się też dobrze znany kształt rogala. Jak niesie podanie, charakterystyczna forma półksiężyca nawiązuje do podkowy, którą zgubił koń świętego Marcina. W ten sposób zrodziła się tradycja, która przetrwała dziesięciolecia i stała się jednym z najbardziej rozpoznawalnych symboli naszego regionu. Dziś prawdziwy rogal ma swoją dumę i ściśle chronioną recepturę. Musi powstać z odpowiedniego ciasta półfrancuskiego, a jego wnętrze wypełnia bogata masa z białego maku, rodzynek, orzechów, kandyzowanej skórki pomarańczowej i aromatu migdałowego.

To jednak deser pracochłonny i wymagający czasu. Nic dziwnego, że większość z nas woli po prostu stanąć w kolejce do sprawdzonej cukierni. Ale co, jeśli chciałoby się poczuć ten zapach we własnym domu, nie spędzając przy stolnicy pół dnia?

Rozwiązaniem są domowe, drożdżowe alternatywy – prostsze w wykonaniu, a wciąż pełne tego charakterystycznego smaku. Wspólne przygotowywanie słodkości stało się też pretekstem do wizyty w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Grodzisku Wielkopolskim. Tamtejsza pracownia gospodarstwa domowego na kilka dni przed 11 listopada zamieniła się w prawdziwą rogalową manufakturę. Uczestnicy zajęć z dużym zaangażowaniem i niezwykłą dokładnością łączyli kolejne składniki i formowali ciasto w charakterystyczne podkowy. Pod ich czujnym okiem i przy wsparciu instruktorki powstały wypieki, które aromatem i smakiem w niczym nie ustępują tym ze znanych witryn cukierniczych.

Dla uczestników warsztatów to nie tylko nauka codziennych umiejętności czy sposób na spędzanie czasu, ale przede wszystkim ogromna satysfakcja z tworzenia czegoś własnymi rękami. Jeśli w tym roku chcecie spróbować swoich sił i poczuć dumę ze stworzenia własnych, pachnących wypieków od podstaw, poniżej znajdziecie recepturę prosto z warsztatowej kuchni.

Rogaliki według przepisu Warsztatów Terapii Zajęciowej w Grodzisku Wielkopolskim:

Składniki:

830 g mąki pszennej + trochę do podsypania blatu, 40 g świeżych drożdży, 170 g masła, pokrojonego na kawałki, 2 łyżki cukru, 3 jajka, 310 g kwaśnej śmietany 18%, 250 g marmolady, np. różanej, klasycznej masy makowej lub innych ulubionych słodkości, 2 białka do posmarowania rogalików, cukier puder do posypania

Sposób przygotowania:

Przygotuj składniki. Do dużej miski wsyp mąkę i dodaj pokruszone świeże drożdże. Dodaj pokrojone masło. Rozcieraj składniki palcami, aż powstaną drobne okruszki. Zagnieć ciasto. Dodaj cukier, jajka i śmietanę. Wymieszaj łyżką, a następnie zagniataj rękami przez około 8-10 minut, aż ciasto będzie jednolite i elastyczne. Nie powinno mocno kleić się do dłoni. Podziel ciasto na 5 równych części. Pozostałe części przykryj ściereczką, aby nie wysychały. Pierwszą część rozwałkuj na kształt koła o grubości około 5 mm. Nożem podziel koło na 8 równych trójkątów. Powtórz z pozostałymi częściami. Na szerszy koniec każdego trójkąta nałóż 1 łyżeczkę marmolady lub dowolnego innego nadzienia. Zwijaj od szerszego boku ku węższemu. Dociśnij końce i delikatnie wygnij rogalik w kształt półksiężyca. Ułóż rogaliki na blaszce wyłożonej papierem do pieczenia, zachowując odstępy 4-5 cm. Posmaruj białkami roztrzepanymi widelcem. Rozgrzej piekarnik do 200°C (grzanie góra-dół). Piecz każdą blachę przez około 15 minut, aż rogaliki będą złotobrązowe. Po ostudzeniu posyp cukrem pudrem, udekoruj pokruszonymi orzechami lub lukrem.

Wskazówki:

Drożdży nie trzeba wcześniej rozczyniać, można pokruszyć je bezpośrednio do mąki. Jeśli ciasto jest zbyt klejące, podsyp je niewielką ilością mąki. Nie dodawaj jej za dużo, aby rogaliki nie wyszły twarde. Nie nakładaj zbyt dużo marmolady, ponieważ może wypływać podczas pieczenia. Jeśli ciasto jest bardzo miękkie i trudne do wałkowania, włóż je na 15-20 minut do lodówki.

Z podanych proporcji wychodzi około 40 rogalików. Smacznego! ©℗

FOT. ANNA BADZIŃSKA

Rogaliki można przygotować nie tylko z makiem, ale również z marmoladą

FOT. ANNA BADZIŃSKA

Ułóż rogaliki na blaszce wyłożonej papierem do pieczenia, zachowując odstępy 4-5 cm

eprasa.pl ebc14b24fa

AKCJA TERAZ CHCĄ PODAROWAĆ UŚMIECH CHORYM DZIECIOM. RUSZYŁA WYJĄTKOWA ZBIÓRKA

Wiedzą, jak bolą święta spędzone w szpitalu

Dominika Kapałka

Rodzice, którzy sami przeżyli święta przy szpitalnych łóżkach swoich dzieci, chcą teraz podarować radość innym małym pacjentom. W ramach akcji „Dzieci – Dzieciom" zbierają prezenty dla dzieci walczących z chorobami nowotworowymi. Wśród organizatorów jest Patrycja Kuca, mama czteroletniej Kornelii Sakwy, której historię opisywaliśmy już na naszych łamach.

Boże Narodzenie powinno być czasem bliskości, spokoju i rodzinnego ciepła. Dzieci z niecierpliwością wypatrują pierwszej gwiazdki, zastanawiają się, jakie prezenty znajdą pod choinką i cieszą się chwilami spędzonymi z najbliższymi. Niestety, nie wszystkim dane jest przeżywać te wyjątkowe dni we własnym domu.

Chcą podarować dzieciom odrobinę radości

Dla małych pacjentów oddziałów onkologicznych świąteczna rzeczywistość wygląda zupełnie inaczej. Zamiast rodzinnego stołu jest szpitalne łóżko, zamiast beztroskiej zabawy – kolejne badania, leki i leczenie. Obok czuwają rodzice, którzy próbują stworzyć choć namiastkę świątecznej atmosfery, jednocześnie zmagając się ze strachem o zdrowie i życie swoich pociech.

To właśnie z takich doświadczeń narodziła się akcja „Dzieci – Dzieciom". Jej pomysłodawcami są rodzice dzieci, które przeszły lub nadal przechodzą leczenie onkologiczne. Sami poznali szpitalną codzienność i wiedzą, jak ogromne znaczenie mają w niej nawet najmniejsze gesty życzliwości.

– Kiedy dziecko jest ciężko chore, wszystko inne schodzi na dalszy plan. Wiem o tym doskonale, bo sama z córeczką przeszłam przez bardzo trudne chwile. Spędzałyśmy święta w szpitalu, z dala od domu i najbliższych. Wiem, jak bardzo brakuje wtedy zwyczajnej radości, rodzinnego ciepła i choćby chwili zapomnienia o chorobie. Dlatego tak bardzo zależy nam, żeby te dzieci poczuły, że ktoś o nich pamięta. Żeby mimo trudnego leczenia mogły się uśmiechnąć i choć przez moment poczuć magię świąt – mówi Patrycja Kuca, jedna z pomysłodawczyń inicjatywy.

Tegoroczna zbiórka jest już drugą edycją przedsięwzięcia. Po ubiegłorocznej akcji rodzice postanowili ponownie połączyć siły i przygotować świąteczne niespodzianki dla pacjentów oddziałów Onkologii i Hematologii Szpitala Klinicznego im. Karola Jonschera w Poznaniu.

– Tym razem przedsięwzięcie nabrało jeszcze większego rozmachu – do organizacji zbiórki włączyło się więcej osób niż przed rokiem, dzięki czemu pomoc może dotrzeć do jeszcze większej liczby dzieci – podkreśla.

Wszystkie zebrane upominki mają trafić do szpitala jeszcze przed Bożym Narodzeniem, aby w tym szczególnym czasie wywołać uśmiech na twarzach dzieci mierzących się z ciężką chorobą.

Sama spędziła święta z córeczką w szpitalu

Dla Patrycji Kucy, tegoroczna zbiórka ma wyjątkowo osobisty wymiar. Jej czteroletnia córka, Kornelia Sakwa, od najmłodszych lat toczy trudną walkę o zdrowie. Dziewczynka przeszła leczenie ostrej białaczki szpikowej i przeszczep szpiku, a dziś nadal zmaga się z poważnymi powikłaniami.

Mama Kornelki doskonale pamięta długie tygodnie spędzone na szpitalnym oddziale, niepewność towarzyszącą kolejnym badaniom i święta, które zamiast w rodzinnym domu przyszło im spędzić w szpitalu. Wie, jak trudno w takich okolicznościach odnaleźć choć odrobinę normalności i jak bardzo rodzice pragną zobaczyć na twarzy swojego dziecka zwyczajny, beztroski uśmiech. To właśnie dlatego postanowiła zaangażować się w pomoc innym rodzinom, które dziś przechodzą przez podobne doświadczenia.

FOT. ARCH. PRYWATNE

Wśród organizatorów jest Patrycja Kuca, mama czteroletniej Kornelii Sakwy

eprasa.pl ebc14b24fa

FOT. WALDEMAR WYLEGALSKI

Zebrane dary trafią do pacjentów oddziałów Onkologii i Hematologii Szpitala Klinicznego im. Karola Jonschera w Poznaniu

W organizację zbiórki włączył się również Remigiusz Wojdacki. Wspólnie z Patrycją prowadzi akcję na terenie powiatu nowotomyskiego, zachęcając mieszkańców do przekazywania prezentów dla małych pacjentów poznańskiego szpitala.

– Chcemy, żeby choć na chwilę te dzieci zapomniały o chorobie, kolejnych badaniach i szpitalnych salach. Żeby zamiast strachu i smutku pojawił się uśmiech, a w ich oczach znów zagościła dziecięca radość. Wiemy, że żaden prezent nie zastąpi świąt spędzonych w domu, wśród najbliższych, ani nie sprawi, że choroba zniknie. Ale jeśli dzięki nam choć jedno dziecko poczuje się szczęśliwe i zapomni na moment o tym, przez co przechodzi, to będzie dla nas najpiękniejszy świąteczny prezent – przyznaje mama Kornelii.

Za tymi słowami kryje się historia rodziny, która sama musiała zmierzyć się z diagnozą zmieniającą całe życie.

Kornelka miała zaledwie dwa lata. Tak zaczęła się jej walka o życie

Historię Kornelii Sakwy opisywaliśmy na łamach w lipcu 2024 roku. Dziewczynka miała wówczas zaledwie dwa lata, kiedy jej rodzina musiała zmierzyć się z dramatyczną diagnozą. W wieku, w którym dzieci poznają świat, uczą się nowych słów i odkrywają radość z najprostszych zabaw, Kornelka musiała rozpocząć walkę z ciężką chorobą. Jej codziennością stały się szpitalne sale, bolesne badania, chemioterapia i przetoczenia krwi. Zamiast zwyczajnych dziecięcych przygód pojawiły się kolejne etapy leczenia, a wraz z nimi ogromna niepewność.

Mama dziewczynki opowiadała nam wówczas o miesiącach spędzonych w szpitalu, kolejnych procedurach medycznych i oczekiwaniu na przeszczep szpiku. Każdy dzień był podporządkowany walce o zdrowie córeczki, a każda dobra wiadomość dawała rodzinie siłę do dalszego działania. Dla rodziców Kornelki najważniejsze stało się jedno – zrobić wszystko, aby ich córeczka mogła wyzdrowieć i otrzymać szansę na dzieciństwo, jakie powinno być udziałem każdego malucha.

Dziś Kornelia ma już cztery lata. Leczenie białaczki zostało zakończone, a dziewczynka przeszła allogeniczny przeszczep szpiku. Był to niezwykle ważny etap jej walki o zdrowie. Niestety, nie oznaczał końca trudności.

Choć leczenie białaczki jest już za nią, Kornelka wciąż zmaga się z poważnymi powikłaniami po przeszczepie. W ostatnich miesiącach ponownie trafiała do szpitala. Dziewczynka chorowała między innymi na półpasiec, zmagała się z reaktywacją wirusa EBV oraz zmianami w obrębie oka. Nadal wymaga specjalistycznego leczenia, regularnych kontroli i rehabilitacji. Jej rodzina każdego dnia robi wszystko, aby mogła odzyskiwać siły i stopniowo wracać do zwyczajnego życia.

Dla Patrycji wspomnienia tamtych trudnych chwil są jednocześnie powodem, dla którego tak mocno angażuje się w tegoroczną zbiórkę. Wie, że dla dziecka przebywającego na oddziale onkologicznym prezent nie jest tylko kolejną zabawką. Może stać się chwilą wytchnienia, radości i zapomnienia o chorobie.

Dziś, mimo własnych trosk o zdrowie Kornelki, chce podzielić się tą radością z innymi małymi pacjentami.

„Dzieci – Dzieciom". Każdy może dołożyć swoją cegiełkę

W akcję mogą włączyć się również mieszkańcy naszego terenu. Nie trzeba wielkich pieniędzy ani szczególnych możliwości, aby sprawić komuś radość. Czasem wystarczy jeden niewielki upominek, który przed świętami trafi do dziecka spędzającego kolejne dni na szpitalnym oddziale. Organizatorzy zbierają prezenty dla dzieci w różnym wieku, również dla nastolatków. Potrzebne są między innymi zabawki, klocki LEGO i Duplo, zestawy kreatywne, gadżety świąteczne, kosmetyki dla młodzieży oraz drobna elektronika – słuchawki, powerbanki, pendrive'y czy zegarki.

Ważne jest jednak, jak zaznaczono, aby przekazywane przedmioty spełniały określone wymagania. Wszystkie upominki muszą być nowe. Organizatorzy nie przyjmują pluszaków, puzzli ani artykułów szkolnych. Każdy przekazany prezent to szansa na sprawienie radości dziecku, dla którego tegoroczne święta mogą wyglądać zupełnie inaczej niż te, o których marzyło.

Jak pomóc? Zbiórka potrwa do 27 listopada

Mieszkańcy, którzy chcieliby wesprzeć inicjatywę, mogą przekazywać upominki do 27 listopada. Szczegóły dotyczące zbiórki oraz sposobu dostarczenia prezentów można ustalić bezpośrednio z jej lokalnymi organizatorami: Patrycja Kuca – tel. 665 070 453, Remigiusz Wojdacki – tel. 533 170 088. Dla wielu z nas zakup zabawki, zestawu klocków czy drobnego upominku to niewielki wydatek. Dla dziecka, które kolejne dni spędza w szpitalnej sali, może to być jednak coś znacznie ważniejszego – dowód, że ktoś o nim pamięta i chce sprawić mu radość.

Bo choć żaden prezent nie sprawi, że choroba zniknie, nie zastąpi świąt spędzonych w rodzinnym domu, może podarować coś równie potrzebnego – chwilę szczęścia, dziecięcy uśmiech i poczucie, że nawet w najtrudniejszych momentach nie jest się samemu.

Właśnie po to rodzice, którzy sami poznali ból i strach towarzyszące chorobie dziecka, po raz kolejny łączą siły. Aby w te święta na szpitalnych oddziałach, obok trudnych chwil, znalazło się również miejsce na odrobinę dziecięcej magii. ©℗

eprasa.pl ebc14b24fa

Powiatowe władze strażackie wybrane

Anna Badzińska

Za strażakami ochotnikami z powiatu grodziskiego intensywna pięcioletnia kadencja, obfitująca w pracę z młodzieżą, wyjazdy zagraniczne i tysiące godzin spędzonych na szkoleniach. Podczas VI Zjazdu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Grodzisku Wielkopolskim druhowie nie tylko dokonali podsumowania dotychczasowych osiągnięć, ale także wyłonili nowy skład zarządu, który pokieruje strukturami związku przez najbliższe pięć lat.

FOT. MACIEJ KANDULSKI

VI Zjazd Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Grodzisku Wielkopolskim

FOT. MACIEJ KANDULSKI

Podczas zjazdu odznakę „Semper Vigilant" odebrał druh Krzysztof Woźny z OSP Kamieniec

Sprawozdanie z działalności w latach 2022-2026 zaprezentował dotychczasowy prezes Leszek Chojnacki. W swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na siłę i stopień zorganizowania lokalnych druhów. Na terenie pięciu gmin działa obecnie 45 jednostek OSP, z których siedem funkcjonuje w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Łącznie w szeregach OSP działa ponad 1,3 tysiąca druhów, wśród których coraz silniejszą reprezentację stanowią kobiety. Powodem do dumy jest również nasza młodzież. W powiecie grodziskim działa aż 28 młodzieżowych drużyn pożarniczych skupiających niemal pół tysiąca młodych adeptów pożarnictwa, a najmłodsze pokolenie stawia pierwsze kroki w dwóch dziecięcych drużynach pożarniczych.

To właśnie praca z dziećmi i młodzieżą wysuwa się na pierwszy plan podsumowania minionych pięciu lat. Oprócz tradycyjnych powiatowych zawodów sportowo-pożarniczych, w których gościli młodzi strażacy z Czech i Niemiec, wyznaczono całkowicie nowe kierunki. W Grodziskiej Hali Sportowej zapoczątkowano cykl Powiatowych Halowych Turniejów MDP, które przyciągnęły setki uczestników. Młodzi druhowie wyjeżdżali też na obozy zagraniczne m.in. do Niemiec czy Finlandii, brali udział w rajdach, sejmikach i spotkaniach edukacyjnych.

W codziennej służbie najważniejsze pozostaje jednak przygotowanie do działań ratowniczo-gaśniczych. Minione lata to okres ścisłej współpracy z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Wielkopolskim oraz lokalnymi samorządami. Jak zaznaczał prezes Chojnacki, priorytet kładziono na ciągłe podnoszenie kwalifikacji ratowników, w tym przede wszystkim szkolenia podstawowe i kursy z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy.

Doceniono także postawy samych druhów. W trakcie kadencji przyznano setki odznaczeń – w tym kilkukrotnie Medal Honorowy im. Bolesława Chomicza oraz Złoty Znak Związku. Dziesiątki strażaków odebrały Medale za Zasługi dla Pożarnictwa, a ponad 160 druhów wyróżniono odznaką „Wzorowy Strażak".

Warto wspomnieć, że podczas zjazdu odznakę „Semper Vigilant" odebrał druh Krzysztof Woźny z OSP Kamieniec.

Zwieńczeniem obrad było głosowanie nad nowymi władzami. Funkcję prezesa zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP na kolejną kadencję powierzono Leszkowi Chojnackiemu. W pracach zarządu wspierać go będzie gremium wiceprezesów, w którego skład weszli: Jan Grochowy, Stanisław Lenart, Jacek Gontarski, Szymon Strugała oraz Mariusz Chojnacki.

Funkcję sekretarza objęła Marta Juja, natomiast skarbnikiem został Maciej Kandulski. W prezydium zarządu znaleźli się również Krzysztof Bednarczyk, Jarosław Haraszczak, Krzysztof Gawroński oraz Sławomir Pucicki.

Skład zarządu uzupełniają członkowie: Larysa Szczepek, Sebastian Nowaczyk, Zbigniew Galusik, Piotr Stanek, Zbigniew Horowski, Łukasz Wasiek, Dariusz Przywecki i Tomasz Rzanny, a także starosta grodziski oraz komendant powiatowy PSP w Grodzisku Wlkp.

Podczas zjazdu powołano również komisję rewizyjną, której przewodniczącym wybrano Witolda Jankowskiego, sekretarzem Magdalenę Ratajczak, a członkami Bartosza Sikorskiego i Miłosza Stachowskiego. Wybrano także delegatów na zjazd oddziału wojewódzkiego ZOSP RP (Joanna Garcon i Piotr Kaczmarek). ©℗

Plac zabaw w Jabłonce Starej przeszedł metamorfozę

Dominika Kapałka

Choć aura coraz mniej zachęca do wypoczywania na powietrzu, to najmłodsi mieszkańcy Jabłonki Starej i tak mają powody do radości. Zakończyła się modernizacja miejscowego placu zabaw, który zyskał zupełnie nowe oblicze.

FOT. UG MIĘDZICHOWO

Najmłodsi mieszkańcy mają teraz do dyspozycji nowe urządzenia zabawowe i rekreacyjne

Jak poinformował miedzichowski samorząd, w ramach inwestycji plac zabaw wzbogacił się o szereg nowych urządzeń, które mają zapewnić najmłodszym mieszkańcom różnorodne możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu. Zamontowano między innymi potrójną huśtawkę, zestaw zabawowy, bujaki na sprężynie, piaskownicę oraz trampolinę. Pomyślano również o rozwijaniu dziecięcej wyobraźni i kreatywności – jedną z nowych atrakcji jest tablica do rysowania połączona z grą w kółko i krzyżyk.

Nie zapomniano także o rodzicach i opiekunach, którzy towarzyszą dzieciom podczas zabawy. Na terenie placu pojawiły się nowe ławki, kosze na śmieci oraz tablica z regulaminem, dzięki czemu przestrzeń stała się bardziej uporządkowana i komfortowa dla wszystkich odwiedzających.

Całkowita wartość zrealizowanej inwestycji wyniosła 48 tys. 900 zł, z czego 36 tys. 675 zł stanowiło dofinansowanie unijne w ramach instrumentu wsparcia obszarów wiejskich Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej (PS WPR) na lata 2023–2027. ©℗

Dzień Seniora w Słocinie

Anna Badzińska

W Słocinie tradycyjnie już świętowano Dzień Seniora. Sołtys wraz z radą sołecką oraz Kołem Gospodyń Wiejskich przygotowali dla mieszkańców wyjątkowe spotkanie, które odbyło się w piątek, 6 listopada. Nie brakowało życzeń i gromkiego „Sto lat!".

FOT. SOŁECTWO SŁOCIN

Dzień Seniora w Słocinie świętowano w piątek, 6 listopada

Uroczystość zorganizowana w Słocinie była wyrazem szacunku, wdzięczności i uznania dla pokolenia, które budowało fundamenty lokalnej społeczności. Osoby starsze stanowią bezcenne źródło mądrości, doświadczenia i życiowej siły. To one przez dziesięciolecia pracowały na rzecz swoich rodzin i całej małej ojczyzny, przekazując kolejnym pokoleniom tradycję, wartości oraz etos pracy. Dzień Seniora to doskonała okazja, by na chwilę zatrzymać się w codziennym pędzie i głośno podziękować im za wszystko, co wnieśli i wnoszą w życie naszej społeczności.

Oficjalne życzenia i rozmowy przy kawie szybko przerodziły się w radosną biesiadę. Atrakcją wieczoru był występ zespołu „Ojej" z Bukowca. Muzycy zabrali zgromadzonych w sentymentalną podróż do świata niezapomnianych przebojów grupy ABBA.

Spotkanie było przede wszystkim pretekstem do integracji, długich rozmów i zacieśniania sąsiedzkich więzi. Organizatorzy kierują słowa podziękowania do wszystkich osób, które włożyły swój czas i energię w przygotowanie tego wydarzenia. Największe brawa należą się jednak samym seniorom – za ich liczną obecność. ©℗

eprasa.pl ebc14b24fa

Z DZIEJÓW MIASTA „FURY" Z BECZKAMI USTAWIAŁY SIĘ NA STARYM RYNKU JUŻ KILKA DNI WCZEŚNIEJ

Browar św. Bernarda w centrum miasta

Andrzej Chróst

Grodziscy regionaliści od lat skrupulatnie odkrywają i opisują karty lokalnej historii, dzięki czemu dawne dzieje miasta nie odchodzą w zapomnienie. Dziś przybliżamy fascynującą historię Browaru św. Bernarda na Starym Rynku, opracowaną przez Andrzeja Chrósta.

FOT. ARCHIWUM TMZG

Stary Rynek w Grodzisku Wielkopolskim na dawnej pocztówce. To tutaj mieścił się Browar św. Bernarda

Prawdopodobnie od połowy XVIII wieku na Starym Rynku znajdował się budynek browaru, który często nazywano Browarem św. Bernarda. Obiekt ten widnieje na najstarszym planie miasta Grodziska z 1795 roku oraz planie z roku 1809 roku. Na przełomie XVIII i XIX wieku był to jeden z kilku browarów działających w mieście. Nie wiadomo dokładnie, kto był jego właścicielem, natomiast wiadomo, że na początku XIX wieku należał do starszego Bractwa Piwowarskiego Ciszewskiego.

W 1830 roku browar produkował piwo, które można było regularnie odbierać w poniedziałki i piątki z samego rana. Popyt na piwo grodziskie musiał być wówczas bardzo duży, ponieważ „fury" z beczkami ustawiały się na Starym Rynku już kilka dni wcześniej. Podobno jego właściciele oraz dzierżawcy szczycili się faktem, że produkowane w nim piwo było oparte na tradycyjnej recepturze, a przede wszystkim na wodzie ze studni miejskiej świętego Bernarda.

W 1842 roku Browar został wydzierżawiony przez Hipolita Bibrowicza i Leona Kożyńskiego. Wówczas to w „Gazecie Wielkiego Księstwa Poznańskiego" z 27 kwietnia 1842 roku ukazało się następujące ogłoszenie:

„Browar tu w Grodzisku na Starym Rynku sytuowany, obywatela JP. Ciszewskiego własny, w którym od niepamiętnych czasów powszechnie znane Grodziskie Piwo się robi, zadierżawiliśmy od niedawnego czasu. O tem donoszę szanownej Publiczności po śmierci Ciszewskiego. uniżenie zaręczamy, że do naszej fabrykacji i najlepszych materiałów używamy, dlaczego też za dobroć jego ręczymy i zarazem upraszamy, nas swemi poleceniami zaszczycić. W każdy wtorek z rana jest świeże piwo".

Prawdopodobnie po roku 1850 browar stał się własnością Hipolita Bibrowicza, który być może nabył go zaraz W każdym razie już w roku 1860 Bibrowicz w ogłoszeniach prasowych podawał się jako właściciel browaru z wieloletnim doświadczeniem piwowarskim. W rękach rodziny Bibrowiczów browar pozostawał praktycznie do końca swojego istnienia.

W 1868 roku browar Hipolita Bibrowicza był jednym z czterech browarów istniejących w Grodzisku obok browaru W. Szymanowskiego, Ernesta Habecka i Carla Bänischa. Pod koniec XIX wieku zaczął popadać w coraz większe kłopoty finansowe, spowodowane między innymi ogromną konkurencją ze strony rozrastających się browarów niemieckich. W roku 1874 należał już do jednego z dwóch browarów, które czerpały jeszcze wodę do produkcji piwa grodziskiego ze studni miejskiej na Starym Rynku. Rozrastające się wówczas browary Carla Bänischa i Theodora Grünberga czerpały już wodę z własnych ujęć. Wraz z końcem stulecia został przyjęty przez niemieckich właścicieli grodziskich browarów, którzy prawdopodobnie w roku 1901 postanowili go rozebrać.

Browar na Starym Rynku często określany był Browarem św. Bernarda, prawdopodobnie z uwagi na bliskość studni nazywanej tradycyjnie Studnią Św. Bernarda. Po jego rozebraniu schedę Browaru św. Bernarda przejął powstały 1 listopada 1888 roku browar należący do rodziny Chocieszyńskich, który po licznych przekształceniach własnościowych przyjął w 1912 roku nazwę: „Browar Świętego Bernarda".

Manewry wojska, o których w Grodzisku długo się mówiło

Dariusz Matuszewski

Grodzisk nigdy nie był miastem garnizonowym, a za wyjątkiem krótkich okresów przypadających na powstania i wojny, w naszym mieście nie stacjonowały oddziały wojskowe. Dlatego pojawienie się wojska, a już na pewno wojska polskiego, budziło zawsze wielkie zainteresowanie społeczeństwa. Zapraszamy do lektury ciekawej historii przygotowanej przez Dariusza Matuszewskiego.

Na początku września 1938 roku odbyły się w okolicach Grodziska ćwiczenia 14 Wielkopolskiej Dywizji Piechoty. Po okolicznych miejscowościach, a szczególnie majątkach rozlokowano poszczególne jednostki. Między innymi w dobrach hrabiny Żółtowskiej w Ujeździe zakwaterowała się kawaleria oraz oddziały artylerii. Zwykli żołnierze najczęściej spali po stodołach i budynkach gospodarskich, a dla wyższych podoficerów i oficerów przygotowano kwatery w domach prywatnych, a nawet we dworze.

Generał Franciszek Wład ze swoim sztabem kwaterował w Grodzisku w gmachu byłego starostwa, a spał i jadał podobno w mieszkaniu burmistrza Romana Mazurkiewicza. Obok sztabu dywizji w Grodzisku rozlokowano także kompanię łączności z najróżniejszym sprzętem. Wielu oficerów zaproszono na kwatery do najznamienitszych obywateli naszego miasta, a zwykli żołnierze znaleźli lokum w grodziskich browarach. Podobno przemarszom wojska i działaniom wojskowym towarzyszyły rzesze mieszkańców Grodziska.

O stosunku mieszkańców miasta do stacjonujących żołnierzy komendant policji w Grodzisku Jan Martyński pisał:

„Przez cały czas ćwiczeń wojska na terenie tutejszego rejonu ludność cywilna zachowywała się poprawnie i okazywała wojsku przychylność i życzliwość. Miasto Grodzisk przez cały okres było udekorowane chorągwiami. Specjalną uwagę zwrócił na siebie dyr. Browarów Antoni Thum, który własnym kosztem urządził dla wojska wzorową kwaterę słodowni i składzie zboża Browarów, które zajmowało 250 żołnierzy, którzy otrzymywali na jego koszt codziennie 250 gramów kiełbasy i piwo. Poza tym oddziałom maszerującym przez miasto fundowano placek i napoje. Także inni obywatele mający na kwaterach żołnierzy czynili dla nich co było możliwe. Ze strony Zarządu Miasta dołożono wiele starań, aby przebywające oddziały wojskowe otrzymywały odpowiednie kwatery. Nie zgłoszono na posterunku żadnych skarg, tak ze strony ludności, jak i wojska, również kradzieży".

FOT. ARCHIWUM TMZG

Przemarsz oddziałów przez miasto

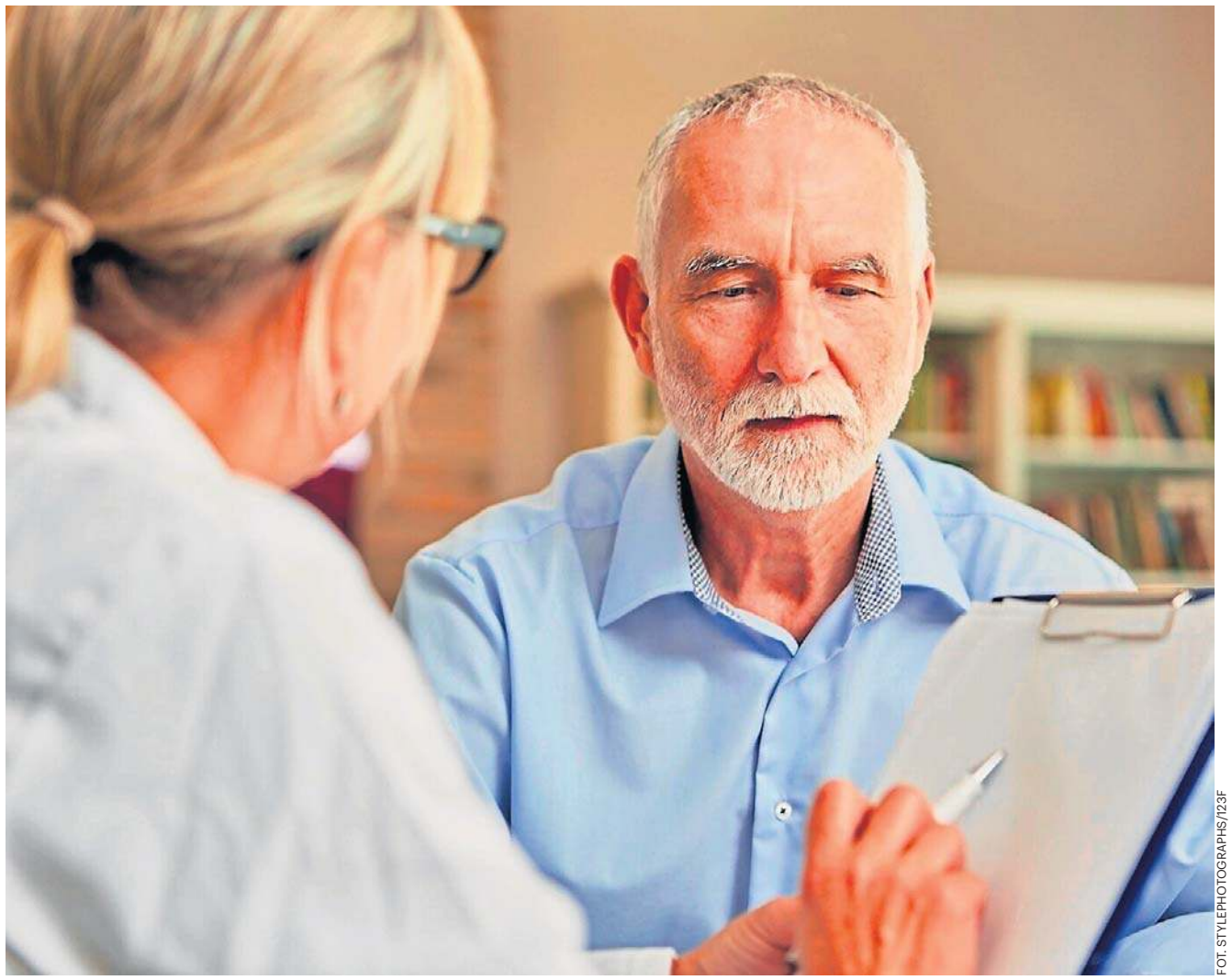
Życzliwość Antoniego Thuma docenili także sami żołnierze, którzy wdzięczni za okazaną troskę ofiarowali mu „Księgę Pamiątkową 14 Dywizji Piechoty" z piękną dedykacją i własnymi autografami.

eprasa.pl ebc14b24fa

Jak przebiega andropauza u mężczyzn? Objawy, wiek występowania i możliwe wyzwania

Ewa Zwolak,
Marta Siesicka-Osiak

Andropauza bywa porównywana do menopauzy u kobiet, choć jej podłoże jest inne. U mężczyzn wynika głównie ze stopniowych zmian hormonalnych, podczas gdy u kobiet jest efektem naturalnego procesu biologicznego.

FOT. STYLEPHOTOGRAPHS/123F

Objawy andropauzy można złagodzić naturalnymi sposobami. Warto również udać się do androloga, który pomoże dobrać odpowiednie leczenie

Andropauza, nazywana również męską menopauzą, jest okresem występującym u mężczyzn powyżej 50. roku życia. Według danych statystycznych dotyczy aż 50 proc. mężczyzn po 50. roku życia. Mimo to w przeciwieństwie do menopauzy znacznie rzadziej mówi się o tym zjawisku, które nadal w naszym społeczeństwie pozostaje tematem tabu.

Jej bezpośrednią przyczyną jest spadek poziomu hormonów, w tym: testosteronu, dihydrotestosteronu, hormonu wzrostu i melatoniny. Przy czym warto podkreślić, że andropauza u mężczyzn często porównywana jest do menopauzy u kobiet. Tymczasem to są zjawiska odmienne, ponieważ klimakterium u kobiet jest procesem biologicznym, związanym z wygaszaniem funkcji jajników, natomiast menopauza u mężczyzn nie jest równoznaczna z utratą płodności i jest ściśle związana z funkcjonowaniem układu endokrynologicznego.

Z tego powodu badacze proponują inne nazwy dla andropauzy, w tym: andropenię, męski psychoendokrynologiczny zespół wieku średniego, wiropauzę, męskie klimakterium, częściowy niedobór androgenów u starzejących się mężczyzn.

Menopauza u kobiet jest procesem biologicznym, pociągającym za sobą określone skutki i występującym u każdej kobiety po 40. roku życia. Natomiast andropauza nie występuje u każdego mężczyzny i jest zależna od wielu czynników zewnętrznych.

Wśród innych przyczyn rozwoju męskiej menopauzy można również wymienić siedzący styl życia, dietę ubogą w witaminy, związki mineralne i błonnik pokarmowy, nadciśnienie tętnicze krwi, wysoki poziom cholesterolu LDL, przebyty zawał serca, przerost gruczołu krokowego.

Klimakterium u mężczyzn związane jest bezpośrednio z zaburzeniami układu hormonalnego, co pociąga za sobą konkretny zespół objawów.

Wśród charakterystycznych objawów andropauzy u mężczyzn można wymienić:

- zwiększenie tkanki tłuszczowej, która pociąga za sobą skutki w postaci zwiększonego ryzyka wystąpienia groźnych powikłań, w tym m.in. ze strony układu krążenia. Przy czym u mężczyzn powyżej 50. roku życia zazwyczaj występuje otyłość typu brzusznego, która jest szczególnie wrażliwa na bodźce hormonalne,
- zmiany emocjonalne, które znacząco wpływają na jakość życia. Męska menopauza związana jest ze spadkiem poziomu androgenów, co oddziałuje na funkcjonowanie układu nerwowego i pojawienie się objawów psychicznych: lęku, nerwowości, rozdrażnienia, zachowań depresyjnych, przewlekłego zmęczenia i upośledzenia pamięci, a nierzadko także spadku samooceny,
- obniżenie popędu seksualnego, co budzi wiele negatywnych emocji, w tym m.in. niechęci, agresji i braku tolerancji,
- zaburzenia rytmu biologicznego, które pociągają za sobą zmiany emocjonalne, osłabienie sprawności intelektualnej, a także problemy z pamięcią i koncentracją.

Podczas męskiej menopauzy mogą pojawić się również takie dolegliwości jak spadek częstotliwości występowania wzwodów porannych, ginekomastia – nadmierne gromadzenie się tkanki tłuszczowej w piersiach, zmniejszenie owłosienia na ciele, zmniejszenie objętości jąder, obniżenie gęstości mineralnej kości, co prowadzi do patologicznych złamań, zmniejszenie masy mięśniowej, uderzenia gorąca.

Andropauza jest zjawiskiem związanym bezpośrednio z funkcjonowaniem układu hormonalnego. Stosunkowo często towarzyszy jej problem nadmiernego wypadania włosów. Jest to tzw. łysienie androgenowe, które objawia się utratą włosów na szczycie głowy i kątach czołowych. Jego przyczyną jest zbyt duża wrażliwość cebulek włosowych na nadmierną produkcję dihydrotestosteronu (DHT).

Leczenie klimakterium u mężczyzn podejmuje się jedynie wówczas, gdy zachodzą ku temu przesłanki. Do leczenia hormonalnego można zakwalifikować jedynie osoby, które spełniają określone kryteria hormonalne. Terapię należy podjąć wówczas, gdy występują objawy hipogonadyzmu, czyli zaburzenia wzwodu, zespół metaboliczny, osteoporoza, cukrzyca typu 2, przewlekłe zmęczenie, zaburzenia koncentracji znacznie utrudniające codzienne funkcjonowanie, depresja.

Wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że wyżej wymienione choroby związane są z andropauzą, to należy oznaczyć stężenie TT, LH i obliczyć wskaźnik niedoboru testosteronu, a także przeprowadzić badanie urologiczne. Niekiedy konieczne jest również wykonanie biopsji gruczołu krokowego (po konsultacji z urologiem).

Konieczność wdrożenia leczenia andropauzy zachodzi u mężczyzn, u których stężenie testosteronu wynosi < 8 nmol/l (2,3 ng/ml). Rozważyć je można również u mężczyzn, u których stężenie tego hormonu mieści się w granicach 8–12 nmol/l (2,3–3,46 ng/m). Przy czym w tym drugim przypadku zazwyczaj wdraża się leczenie próbne, które trwa ok. 3 miesięcy.

Podstawowe przeciwwskazania do leczenia andropauzy testosteronem to rak gruczołu krokowego, rak piersi, gruczolak stercza, przewlekła obturacyjna choroba płuc (POChP), zespół bezdechu sennego.

Leczenie testosteronem, przeprowadzane pod kontrolą i z zalecenia lekarza, jest bezpieczne. Jednakże wiąże się z ryzykiem wystąpienia skutków ubocznych, w tym zwłaszcza: nadmiernej tkliwości klatki piersiowej, wzrostu wartości hematokrytu i erytrocytów. Obecnie w Polsce dostępne preparaty z testosteronem do stosowania domięśniowego, doustnego i przezskórnego. Za najbezpieczniejsze uważa się preparaty przezskórne, które są dobrze tolerowane.

Mężczyźni, którzy nie kwalifikują się do hormonalnego leczenia andropauzy, powinni rozważyć stosowanie preparatów bez recepty. Tabletki na męską menopauzę w swoim składzie zazwyczaj mają zioła i substancje mineralno-witaminowe, w tym m.in.:

- olej z siemienia lnianego, który stanowi drogocenne źródło nasyconych kwasów tłuszczowych, które pozytywnie wpływają na stan prostaty,
- witaminę E, która sprzyja regeneracji komórek układu moczowo-płciowego,
- mangan, który sprzyja utrzymywaniu funkcji seksualnych,
- selen, który poprawia ruchliwość plemników,
- ashwagandhę, która znana jest także pod nazwą indyjski żeń-szeń, sprzyja ona utrzymaniu płodności u mężczyzn,
- kurkumę, która ze względu na wysoką zawartość przeciwutleniaczy pozytywnie wpływa na funkcjonowanie męskiego układu płciowego.

eprasa.pl ebc14b24fa

REKLAMA 0011609985

Informacja o wywieszeniu wykazu nieruchomości - lokali użytkowych - stanowiących własność Powiatu Grodziskiego, położonych w Grodzisku Wlkp., przeznaczonych do oddania w użyczenie Powiatowemu Inspektoratowi Nadzoru Budowlanego w Grodzisku Wlkp.

Działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 399 ze zm.), Zarząd Powiatu Grodziskiego podaje do publicznej wiadomości, że został sporządzony wykaz nieruchomości - lokali użytkowych - przeznaczonych do oddania w użyczenie Powiatowemu Inspektoratowi Nadzoru Budowlanego w Grodzisku Wlkp.

Z wykazem tym można zapoznać się na stronie internetowej Powiatu Grodziskiego oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej https://bip.pgw.pl/m,6470,wykaz-nieruchomosci-lokali-uzytkowych-przeznaczonych-do-oddania-w-uzyczenie-powiatowemu-inspektorato.html

Wykaz został także wywieszony na tablicach ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Grodzisku Wlkp. przy ul. Żwirki i Wigury 1.

Grodzisk Wielkopolski, 03.11.2026 r.

REKLAMA 0011609953

Informacja o wywieszeniu wykazu nieruchomości - pomieszczeń użytkowych i piwnicznego - stanowiących własność Powiatu Grodziskiego, położonych w Grodzisku Wlkp., przeznaczonych do oddania w użyczenie Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.

Działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 399 ze zm.), Zarząd Powiatu Grodziskiego podaje do publicznej wiadomości, że został sporządzony wykaz nieruchomości - pomieszczeń użytkowych i piwnicznego - przeznaczonych do oddania w użyczenie Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.

Z wykazem tym można zapoznać się na stronie internetowej Powiatu Grodziskiego oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej https://bip.pgw.pl/m,6472,wykaz-nieruchomosci-pomieszczen-uzytkowych-i-piwnicznego-przeznaczonych-do-oddania-w-uzyczenie-powia.html

Wykaz został także wywieszony na tablicach ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Grodzisku Wlkp. przy ul. Żwirki i Wigury 1.

Grodzisk Wielkopolski, 3.11.2026 r.

REKLAMA 0111609784

BURMISTRZ GRODZISKA WIELKOPOLSKIEGO

ogłasza:

I PRZETARG USTNY NIEOGRANICZONY
na sprzedaż nieruchomości lokalowej stanowiącej własność Gminy Grodzisk Wielkopolski:

Lp.	Przedmiot sprzedaży	Opis lokalu	Opis gruntu	Forma sprzedaży	Cena wywoławcza netto	Wadium
1	Lokal mieszkalny nr 2 oraz udział w częściach wspólnych budynku (do 3253/13403 części), położonego w Grodzisku Wlkp. przy ul. Nowe Osiedle 5 i w prawie własności gruntu – działka nr 675/8, na której budynek jest zlokalizowany.	Lokal położony jest w budynku wielorodzinnym, niepodpiwniczonym, parterowym z poddaszem, stanowiącym część wspólną. Powierzchnia użytkowa lokalu wynosi 32,53 m². Lokal składa się z: dwóch pokoi, kuchni, wiatrołapu i łazienki stanowiącej pomieszczenie przynależne.	Działka nr 675/8 o powierzchni 0,0210 ha zapisana jest w księdze wieczystej KW nr PO1S/00051089/5. Działka oznaczona jest w ewidencji gruntów jako tereny mieszkaniowe. W planie ogólnym gminy przyjętym Uchwałą Nr XXV/201/2026 Rady Miejskiej w Grodzisku Wlkp. z dnia 26 marca 2026 r. działka oznaczona jest symbolem 461SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Działka znajduje się w obszarze uzupełnienia zabudowy.	Przetarg ustny nieograniczony	**80.0000,00 zł** Na cenę składa się: - cena lokalu - cena udziału w gruncie i częściach wspólnych budynku	**8.000,00 zł**

III PRZETARG USTNY NIEOGRANICZONY
na sprzedaż nieruchomości lokalowych stanowiących własność Gminy Grodzisk Wielkopolski:

Lp.	Przedmiot sprzedaży	Opis lokalu	Opis gruntu	Forma sprzedaży	Cena wywoławcza netto	Wadium
1	Lokal mieszkalny nr 2 oraz udział w częściach wspólnych budynku (do 3989/58532 części), położonego w Grodzisku Wlkp. przy ul. 27 Stycznia 8 i w prawie własności gruntu – działka nr 1326 i 1327/1, na której budynek jest zlokalizowany.	Lokal położony jest na parterze budynku. Powierzchnia użytkowa lokalu wynosi 35,49 m². Lokal składa się z: dwóch pokoi, kuchni, łazienki z wc i wspólnego korytarza, dzielonego z najemcą lokalu sąsiedniego. Do lokalu przynależna jest piwnica o pow. 4,40 m².	Działki nr 1326 o powierzchni 0,0990 ha i nr 1327/1 o pow. 0,0333 ha, zapisane są w księdze wieczystej KW nr PO1S/00048096/3. Działki oznaczone są w ewidencji gruntów jako tereny mieszkaniowe. W planie ogólnym gminy przyjętym Uchwałą Nr XXV/201/2026 Rady Miejskiej w Grodzisku Wlkp. z dnia 26 marca 2026r. działki oznaczone są symbolem 462SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Działka znajduje się w obszarze uzupełnienia zabudowy.	Przetarg ustny nieograniczony (data ostatniego przetargu: 18.05.2026 r.)	**125.000,00 zł** Na cenę składa się: - cena lokalu - cena udziału w gruncie i częściach wspólnych budynku	**13.000,00 zł**

Termin obowiązywania cen – jeden rok od daty sporządzenia operatu szacunkowego. Sprzedaż lokali jest zwolniona z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatku od towarów i usług.

Przetarg odbędzie się w dniu **14.12.2026 r. (poniedziałek)** o godzinie **10.00** w sali konferencyjnej w Urzędzie Miejskim w Grodzisku Wielkopolskim (II piętro). Warunkiem dopuszczenia do przetargu jest wpłacenie wadium **do dnia 9.12.2026 r. (środa) do godz. 14.00** na rachunek Urzędu Miejskiego w Grodzisku Wlkp. nr 47 9063 0008 0000 0011 1100 0005. Za dzień wpłaty wadium uznaje się datę wpływu środków pieniężnych na konto Urzędu.

Wadium ulega przepadkowi, jeżeli uczestnik przetargu odstąpi od zawarcia umowy notarialnej. Wadium wpłacone przez uczestnika wygrywającego przetarg zaliczone zostanie na poczet ceny sprzedaży. Wadium uczestnika, który przetargu nie wygrał, zostanie zwrócone na wskazany rachunek bankowy.

Ustala się postąpienie w wysokości nie mniejszej niż 1% ceny wywoławczej.

Uczestnicy przetargu powinni okazać się: dowodem wpłaty wadium, dowodem osobistym, w przypadku przedsiębiorców lub innych podmiotów niebędących przedsiębiorcami – odpisem z właściwego rejestru, pełnomocnictwem oraz wszelkimi zezwoleniami i zgodami, jeżeli ze względu na osobę nabywcy są one prawem wymagane.

W przypadku niemożności osobistego stawienia się na przetargu, osoba upoważniona przez uczestnika przetargu powinna okazać się pełnomocnictwem w formie notarialnej do uczestnictwa w przetargu i zakupu nieruchomości (dot. zarówno osób fizycznych, jak i prawnych).

W przypadku nabycia nieruchomości przez małżonków, do dokonywania czynności przetargowych konieczna jest obecność obojga małżonków lub jednego z nich ze stosownym upoważnieniem drugiego małżonka w formie notarialnej, zawierającym zgodę na odpłatne nabycie nieruchomości.

Nabywca nieruchomości ponosi koszty notarialne i sądowe, których wysokość określi notariusz.

Nieruchomości, będące przedmiotem przetargu, nie posiadają żądnych obciążeń i nie są przedmiotem żadnych zobowiązań.

Ogłaszający ma prawo do odwołania przetargu z ważnych powodów, niezwłocznie podając informację o odwołaniu przetargu do publicznej wiadomości.

Szczegółowych informacji na temat przetargów udziela Urząd Miejski w Grodzisku Wielkopolskim pod numerem telefonu: 61 445 30 31.

Wszelkie informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych, w tym klauzula informacyjna „RODO", oraz ograniczenia dotyczące przetwarzania danych osobowych, dostępne są na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Grodzisku Wielkopolskim: https://bip.grodzisk.wlkp.pl/

REKLAMA 0011598906

REKLAMA 0011459092

REKLAMA 0011610543

Burmistrz Nowego Tomyśla

zarządzeniem nr 593/2026 z dnia 5 listopada 2026 r. podał do publicznej wiadomości na okres 21 dni wykaz nieruchomości gruntowej, będącej własnością Gminy Nowy Tomyśl, przeznaczonej do sprzedaży w trybie bezprzetargowym. Zarządzenie wywieszone zostało na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Nowym Tomyślu oraz zamieszczone na stronie: https://bip.nowytomysl.pl/

REKLAMA 0011459113

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

REKLAMA 0011609018

BURMISTRZ NOWEGO TOMYŚLA

zarządzeniem nr 590/2026 z dnia 3 listopada 2026 r. podał do publicznej wiadomości na okres 21 dni **wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem**.

Zarządzenie wywieszone zostało na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Nowym Tomyślu oraz zamieszczone na stronie: https://bip.nowytomysl.pl/

eprasa.pl ebc14b24fa

REKLAMA 0011604047

Spółdzielnia Mieszkaniowa w Grodzisku Wielkopolskim

informuje, że w związku z planowanym rozpoczęciem realizacji nowego budynku przy ul. Winnej 22D w Grodzisku Wlkp. posiada w swojej ofercie

WOLNE MIESZKANIA

2- i 3-pokojowe o powierzchni użytkowej 45,68 m² - 56,56 m²

Cena: 7500 zł/m² p.u.

Termin realizacji: grudzień 2027 r.

*Szczegółowe informacje pod nr telefonu **(61) 44 46 033***
*lub na stronie internetowej **www.smgrodzisk.wlkp.pl/oferta-lokali***

REKLAMA 0111465208

SKLEP OGRODNICZY, PASZOWY, ROLNICZY

FIRMA FRANKIEWICZ GRODZISK WIELKOPOLSKI

W OFERCIE MIĘDZY INNYMI:

- OPAŁ - WĘGIEL I PELLET
- KRUSZYWA Z WYGODNYM TRANSPORTEM
- POMIOT KURZY I OBORNIK BYDLĘCY
- ŚRUTA RZEPAKOWA I SOJOWA
- MELASA PASZOWA I MELASA NAWOZOWA
- PŁYN DO DEZYNFEKCJI FRANCLEAN
- PŁYN DO SPRYSKIWACZY FRANCLEAN
- PRODUKTY DLA HODOWCÓW KONI
- MATERIAŁ SIEWNY - KUKURYDZA

PROMOCJA!!!
ZRÓB ZAKUPY W SOBOTĘ ZA MIN. 100 ZŁ
I ODBIERZ MIÓD GRATIS

NOWOŚĆ
PASZE I KARMY

OFERTA DLA:

- KRÓLIKÓW
- GOŁĘBI
- KUR NIOSEK
- KURCZĄT
- KACZEK
- GĘSI

Frankiewicz FIRMA

SKLEP CZYNNY:
PN-PT 8:00-16:00
SOBOTY 8:00-13:00

GRODZISK WLKP. UL. GORZELNIANA 4
TELEFON 506 215 671

REKLAMA 0011609966

Informacja o wywieszeniu wykazu nieruchomości - garażu - stanowiącego własność Powiatu Grodziskiego, położonego w Grodzisku Wlkp., przeznaczonego do oddania w użyczenie Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.

Działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 399 ze zm.), Zarząd Powiatu Grodziskiego podaje do publicznej wiadomości, że został sporządzony wykaz nieruchomości - garażu - przeznaczonego do oddania w użyczenie Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.

Z wykazem tym można zapoznać się na stronie internetowej Powiatu Grodziskiego oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej https://bip.pgw.pl/m,6471,wykaz-nieruchomosci-garazu-przeznaczonego-do-oddania-w-uzyczenie-powiatowemu-centrum-pomocy-rodzinie.html

Wykaz został także wywieszony na tablicach ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Grodzisku Wlkp. przy ul. Żwirki i Wigury 1.

Grodzisk Wielkopolski, 03.11.2026 r.

REKLAMA 0011589199

AUTOREKLAMA

Polecamy →

nasza HISTORIA

Nasza historia
nigdy się nie powtarza

naszahistoria.pl

eprasa.pl ebc14b24fa

LUDZIE MACIEJ JAŚKOWIAK REPREZENTOWAŁ GRODZISK W STAMBULE

Maraton na dwóch kontynentach

Anna Badzińska

Mieszkańcy Grodziska Wielkopolskiego po raz kolejny udowadniają, że pasja nie zna granic, a sportowe marzenia można realizować na całym świecie. Maciej Jaśkowiak z Grodziskiego Klubu Biegacza zwieńczył swój intensywny, międzynarodowy sezon w absolutnie spektakularny sposób. Po startach w Bułgarii, Niemczech, Norwegii i na Litwie, Grodziszczanin melduje się z ostatniego wyzwania tego roku – maratonu w Stambule, którego trasa prowadzi przez dwa kontynenty.

Turecka metropolia od dawna przyciąga turystów bogatą historią i niesamowitą kulturą. Dla biegaczy ma jednak walor absolutnie unikalny na skalę globalną. To tu odbywa się jedyny maraton, w którym zawodnicy przebiegają z jednego kontynentu na drugi.

FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

Start w Turcji był nie tylko piękną przygodą, ale i symboliczną kropką nad „i" w niezwykle aktywnym dla Grodziszczanina okresie. W tle Błękitny Meczet

Start w Azji, meta w Europie

– Stambuł to miasto o niezwykle bogatej historii, wyjątkowym położeniu, pełne zabytków i ciekawej kultury. Ale dla biegacza ma jeszcze jeden szczególny atut – właśnie tutaj odbywa się jedyny taki maraton na świecie, którego trasa prowadzi przez dwa kontynenty: Europę i Azję. To właśnie ten wyjątkowy charakter sprawił, że Stambuł stał się moim kolejnym biegowym celem. Niecodziennie przecież można zmienić kontynent, pokonując kolejne kilometry na własnych nogach – przyznaje Maciej Jaśkowiak.

Start w Turcji był nie tylko piękną przygodą, ale i symboliczną kropką nad „i" w niezwykle aktywnym dla Grodziszczanina okresie. Jak sam podsumowuje, minione miesiące przyniosły setki przebiegniętych kilometrów na zagranicznych trasach.

Rok pełen międzynarodowych wyzwań

– Patrząc na cały mijający rok, muszę przyznać, że trochę poniosła mnie biegowa fantazja. Odwiedziłem z butami biegowymi Bułgarię, Litwę, Niemcy, Norwegię, a na zakończenie tej międzynarodowej przygody przyszedł czas na Turcję i maraton w Stambule. Można powiedzieć, że był to rok pełen kilometrów, podróży i nowych doświadczeń, a jego ostatni akcent nie mógł być bardziej wyjątkowy – relacjonuje reprezentant Grodziskiego Klubu Biegacza.

FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

Chociaż medale trafiają na pamiątkową półkę, to najważniejsze pozostają wrażenia

Termin imprezy ułożył się przy tym w bardzo szczególny sposób.

– Zbiegł się z Dniem Wszystkich Świętych. Pomyślałem, że to dobra okazja, aby pobiec również z myślą o tych, których nie ma już z nami, ale wciąż pozostają w naszej pamięci. Taki bieg może być przecież także formą wspomnienia i symbolicznym gestem dla bliskich, którzy na zawsze pozostają w naszych sercach – przyznaje maratończyk.

Promocja miasta i pasja bez pogoni za rekordami

Podejście grodziskiego biegacza do sportu jest dowodem na to, że w rywalizacji chodzi o coś znacznie więcej niż tylko cyfry na zegarku. Chociaż medale trafiają na pamiątkową półkę, to najważniejsze pozostają wrażenia i duma z reprezentowania rodzinnych stron na zagranicznych trasach.

– Rekordy i miejsca na podium nigdy nie były moim głównym celem. Zawsze powtarzam, że biegam przede wszystkim dla zdrowia, przyjemności i możliwości poznawania świata. Bieganie daje mi okazję do odwiedzania nowych miejsc, poznawania ludzi i przeżywania przygód, których pewnie nigdy bym nie doświadczył, gdyby nie sport. Przy okazji takich wyjazdów mogę również reprezentować Grodzisk Wielkopolski i promować nasze miasto, co sprawia mi dodatkową satysfakcję – podkreśla Maciej Jaśkowiak.

FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

Nogi pewnie jeszcze przez jakiś czas będą pamiętać tę wyjątkową wycieczkę między kontynentami, ale zdecydowanie było warto - mówi M. Jaśkowiak

Zasłużony odpoczynek przed nowym sezonem

Finisz w Stambule zamyka niezwykle udaną serię zagranicznych wyjazdów. Nogi pewnie jeszcze przez moment odczują trud wyścigu między kontynentami, ale satysfakcja z ukończenia sezonu w tak imponującym stylu rekompensuje każdy wysiłek.

– Stambuł zaliczony, medal zdobyty, a wspomnienia zostaną na długo. Nogi pewnie jeszcze przez jakiś czas będą pamiętać tę wyjątkową wycieczkę między kontynentami, ale zdecydowanie było warto. Tak właśnie kończę rok pełen biegowych podróży. Kto wie, dokąd poniesie mnie fantazja w kolejnym? – podsumowuje Grodziszczanin.

Maciejowi Jaśkowiakowi serdecznie gratulujemy tak udanego zakończenia intensywnego sezonu i dziękujemy za dostarczenie nam wielu sportowych emocji w minionych miesiącach. Trzymamy kciuki za szybką regenerację po wyczerpującej wyprawie do Stambułu. Z niecierpliwością czekamy na kolejne biegowe wieści i relacje z tras w kolejnym roku. Niech biegowa fantazja prowadzi dalej! ©℗

eprasa.pl ebc14b24fa

BIEGI KTO BYŁ NAJLEPSZY W WĄSOWIE, A KTO TRIUMFOWAŁ W CAŁYM CYKLU?

Znamy zwycięzców Grand Prix Powiatu Nowotomyskiego

Dominika Kapałka

Około 160 zawodników, piękna pogoda i biało-czerwone barwy na trasie. Tak wyglądał VIII Bieg Niepodległości w Wąsowie, który w sobotę, 7 listopada, zakończył XII Grand Prix Powiatu Nowotomyskiego w biegach.

FOT. DOMINIKA KAPAŁKA

FOT. DOMINIKA KAPAŁKA

FOT. DOMINIKA KAPAŁKA

FOT. DOMINIKA KAPAŁKA

FOT. DOMINIKA KAPAŁKA

FOT. DOMINIKA KAPAŁKA

W sobotę, 7 listopada, okolice Pałacu Wąsowo ponownie wypełniły się miłośnikami biegania. Na starcie VIII Biegu Niepodległości stanęło około 160 zawodników, co oznacza rekordową frekwencję w historii wydarzenia. Uczestnicy zmierzyli się z 10-kilometrową trasą , a sportowej rywalizacji towarzyszyła wyjątkowa, patriotyczna atmosfera.

Do Wąsowa przyjechali nie tylko mieszkańcy powiatu nowotomyskiego, ale również biegacze z powiatów szamotulskiego, grodziskiego i poznańskiego. Na trasie nie brakowało biało-czerwonych strojów, flag narodowych i patriotycznych akcentów, nawiązujących do zbliżającego się Narodowego Święta Niepodległości.

– Pogoda dzisiaj była po prostu cudowna! Aż chciało się biec. Do tego świetna atmosfera, biało-czerwone barwy i mnóstwo znajomych twarzy. Takie wydarzenia pokazują, że bieganie to nie tylko rywalizacja, ale też ogromna przyjemność – mówił Radek, jeden z uczestników biegu.

Siedem biegów i miesiące sportowych emocji

Sobotni Bieg Niepodległości był wielkim finałem XII Grand Prix Powiatu Nowotomyskiego w biegach, organizowanego przez Powiatowe Centrum Sportu w Nowym Tomyślu we współpracy z lokalnymi samorządami i partnerami. W przygotowanie finałowego wydarzenia zaangażowali się również powiat nowotomyski, Nadleśnictwo Grodzisk, gmina Kuślin oraz Pałac Wąsowo.

Tegoroczna rywalizacja rozpoczęła się 16 maja podczas Dziesiątki Fiedlerowskiej w Bolewicach. W kolejnych miesiącach biegacze spotykali się na trasach Cichej Dychy w Cichej Górze, Biegu Opalińskich w Opalenicy oraz Chyżej Dziesiątki w Nowym Tomyślu. W skład cyklu wchodzi też Bieg Zbąskich – półmaraton w Zbąszyniu. Przedostatnim etapem była Lwówecka Dziesiątka – Bieg Powstańczy, natomiast finał całego cyklu rozegrano właśnie w Wąsowie.

Przez kilka miesięcy zawodnicy nie tylko walczyli o punkty do klasyfikacji generalnej, ale również spotykali się na kolejnych trasach, wzajemnie dopingowali i dzielili wspólną pasję. Dla wielu z nich Grand Prix stało się już nieodłącznym elementem sportowego kalendarza.

– Grand Prix na stałe wpisało się w mój kalendarz. Każda trasa jest inna, ale wszędzie spotyka się tę samą fantastyczną atmosferę. Przyjeżdżamy nie tylko poprawiać wyniki, ale również spotykać znajomych. Szkoda, że to już ostatni bieg, ale na pewno wrócimy za rok – podkreślała Małgorzata, jedna z uczestniczek.

Aby znaleźć się w końcowej klasyfikacji Grand Prix, należało ukończyć co najmniej pięć z siedmiu biegów. Tegoroczna edycja przyniosła również nowości – rywalizację rozszerzono o klasyfikację najlepszej mieszkanki i najlepszego mieszkańca powiatu nowotomyskiego oraz klasyfikację drużynową.

Znamy wyniki

Sobotni bieg w Wąsowie przyniósł ostatnie rozstrzygnięcia tegorocznego cyklu. Zawodnicy walczyli zarówno o miejsca na podium VIII Biegu Niepodległości, jak i o jak najlepszą pozycję w końcowej klasyfikacji Grand Prix.

W klasyfikacji open mężczyzn VIII Biegu Niepodległości zwyciężył Jakub Dzioch z Godziszewa (Pełne Spektrum Biegania). Drugie miejsce zajął Marcin Mazur z Nądni (SMS Sport/KolecTeam), natomiast trzeci był Bartosz Kańduła z Szewc (Bukowski Klub Biegacza).

Wśród kobiet najlepsza okazała się Maria Wesoła z Lwówka (Rozbiegany Lwówek). Tuż za nią uplasowała się Katarzyna Jędrychowska z Kuślina. Trzecie miejsce zajęła Joanna Guzik z Nowego Tomyśla (NKB Chyży Nowy Tomyśl).

Triumfatorem klasyfikacji generalnej Grand Prix open mężczyzn został Jakub Dzioch z Godziszewa. Drugą lokatę wywalczył Szymon Gularek z Glinna (Team Berotu), a trzeci był Marcin Mazur z Nądni (SMS Sport/KolecTeam).

W klasyfikacji generalnej kobiet zwyciężyła natomiast Joanna Guzik z Nowego Tomyśla (NKB Chyży Nowy Tomyśl). Drugie miejsce zajęła Maria Wesoła z Lwówka (Rozbiegany Lwówek), a trzecie Jolanta Krajewska z Kopanek (Team Berotu).

W rywalizacji drużynowej całego Grand Prix pierwsze miejsce zajął Team Berotu, zdobywając 1622 punkty. Na drugiej pozycji uplasował się Rozbiegany Lwówek z dorobkiem 730 punktów, natomiast podium uzupełnił NKB Chyży Nowy Tomyśl , który zgromadził 650 punktów.

Choć sobotnie wydarzenie zakończyło tegoroczne Grand Prix na dłuższych dystansach, miłośnicy biegania nie będą musieli długo czekać na kolejne sportowe emocje.

Przed biegaczami zimowe Grand Prix

5 grudnia w Porażynie wystartuje bowiem Zimowe Grand Prix Powiatu Nowotomyskiego 2026/2027. Tym razem organizatorzy przygotowali osiem biegów na dystansie 5 kilometrów, rozgrywanych w różnych miejscowościach regionu.

Po inauguracyjnym biegu w Porażynie zawodnicy spotkają się w Strzyżewie (19 grudnia), Cichej Górze (9 stycznia), Nowym Tomyślu (23 stycznia), Przyłęku (6 lutego), Kuślinie (27 lutego) oraz Lwówku (6 marca). Wielki finał zimowego cyklu 20 marca w Toczeniu. ©℗

eprasa.pl ebc14b24fa